

Tanja Žigon

PISMA FRANCA FRANZA BARONU ERBERGU IZ LETA 1836

Stotnik Franc Franz je baronu Erbergu o življenju v Ljubljani poročal skoraj celih osem let, od leta 1832 do svoje smrti poleti 1840. Njuna »predmarčna« korespondenca je potekala v nemškem jeziku. Že na začetku raziskav, povezanih z omenjenimi pismi in poročili,¹ smo se odločili v slovenščino vzorčno prevesti korespondenco enega leta. Ker smo se s prevodom začeli ukvarjati v času epidemije koronavirusa, se je zdelo samoumevno prevesti pisma iz leta 1836, ko se je prebivalstvo na Kranjskem soočalo z epidemijo kolere. Vzorednic med preteklostjo in sedanjostjo je veliko. Tako kot je covid leta 2020 med ljudmi zasejal zaskrbljenost, a tudi skeptičnost, in je prebivalstvo razdelil na zagovornike in nasprotnike cepljenja, je tudi kolera leta 1836 veljala za bolezen, ki je na eni strani sejala smrt in vzbujala strahospoštovanje, na drugi pa so se porajala ugibanja o tem, ali je res tako nevarna, strokovnjaki vseh vrst pa so delili nasvete, kako se zaščititi pred boleznijo. Sklicevali so se na tedaj razširjeno homeopatijo, ki naj bi bila zelo koristna (36/116, 36/121), priporočali pitje kamiličnega čaja z dodatkom jedilnega olja ali pa zgolj jedilnega olja z limonino kislino ter revnejšim meščanom svetovali, naj si na stopala in trebuh polagajo segreto opeko (36/121). Tudi Franz sam je sprva dvomil v resnost epidemije (npr. pisma 36/109, 114, 115), pozneje pa o koleri govori tudi metaforično in jo imenuje *močvirska bolezen* (*morländische Krankheit*, 36/133) in *azijski klatež* (*der asiatische Vagabund*, 36/124). Lahko bi rekli, da je bilo začetno zanikanje epidemije skupni imenovalec izbruha bolezni tako v 19. kot v 21. stoletju, v »kovidnih« okoliščinah, ki morda prehitro bledijo v kolektivnem spominu, pa so Franzeva pisma iz leta 1836 kar sama klicala po prevodu. Kljub temu velja dodati, da ima prav vsako leto Franzevega poročanja svoje posebnosti. Z vidika kulturne zgodovine je korespondenca kot celota izjemno pomembna, saj prinaša podatke o številnih dogodkih, o katerih bi sicer vedeli mnogo manj. Leta 1836 so bili to začetek gradnje nove Kazine in arheološka odkritja, ki so spremljala delo ob izkopu temeljev. Vsekakor pa so pisma iz leta 1836 samo vzorčni primer letnega cikla v poročanju stotnika Franza baronu Erbergu.

¹ V poročilih je Franz brez prave strukture nizal informacije o dogajanju v Ljubljani, pisma pa so bila namenjena baronu osebno.

PREVAJANJE ZGODOVINSKEGA VIRA

Prevajanje pričujoče korespondence, svojevrstnega »egodokumenta«,² je bil izziv. Delo je zahtevalo ne le dobro poznavanje kulturnozgodovinskega konteksta, temveč tudi detektivsko in včasih bolj, spet drugič manj uspešno iskanje pravih rešitev, na koncu pa še usklajevanje prevoda med kolegi, ki nam je bilo delo zaupano.³ Med prevajanjem se je čas nekako ustavil: preselili smo se v bidermajersko Ljubljano, v leto, ko je, kot že povedano, v mestu smrt sejala kolera, ko se je začela gradnja nove stavbe Kazine in ko je jeseni vodenje Stanovskega gledališča prevzel podjetni Ferdinand Funk (1800–1848). Meščani pa niso zahajali le v Talijin hram, pač pa je v mestu potekalo tudi razgibano družabno življenje, priljubljeni so bili plesi in plesne zabave, ljudi je povezovala glasba, prebivalstvo pa se je navduševalo tudi nad družabnimi igrami, posebej tombolo.

Na makroravni besedila hitro ugotovimo, da je Franz, ki je nedvomno znal tudi latinsko in francosko,⁴ pisal v nemški pisavi (*deutsche Schrift*), v nemški kurenti, ki ji včasih rečemo tudi gotica, saj so jo tako »v svojem preziru poimenovali humanisti, ki so jo imeli za relikvijo vse preveč grobih germanskih, gotskih časov«,⁵ sicer pa je to le ena izmed različic latinske pisave. Četudi nemška pisava prevladuje, je Franz izmenično uporabljal tudi navadno latinico, v kateri je zapisoval npr. lastna imena (*Schmidburg, Lichtenberg, Raichich* itn.), nazive (*Exzellenz, Gouverneur, Casino-Custos, Professor, Comtesse, Gräfin* itn.) in tujke (*Soirée, Dinér, Reconvalszenz* itn.). Takšno zapisovanje pa ni samo Franzeva posebnost, temveč ga najdemo tudi v časopisih in drugih tiskih iz tega obdobja. V skladu s tem je Franz tudi pri glagolih tujega, večinoma latinskega izvora koren glagola napisal v latinici, obrazilo oziroma končnico pa v nemški pisavi (npr. *exequirt, regalirt, subscribirt*). To je v transkripciji prikazano z menjavo ležečega in pokončnega tiska, v prevodu pa je ta posebnost opuščena.⁶

Franzeva nemščina je z današnjega zornega kota ovita v tančico starinske patine. Ta se na ravni jezika kaže predvsem v nedoslednem zapisovanju besed, v pravopisnih značilnostih tistega časa, ki so danes videti nenavadne, in v privzdignjenem slogu z izmenjujočima se vikanjem in onikanjem ter v zapletenih stavčnih strukturah, predvsem kadar je šlo za bolj osebna pisma Erbergu.⁷ Na semantični ravni se arhaičnost odslikava v besedah in besednih zvezah, ki jih lahko razumemo le v danem historičnem kontekstu (arhaizmi in historizmi, pogosto obarvani z lokalnim koloritom),

² Več o tem prim. Motnik, *Eine Stadtchronik oder ein Ego-Dokument*. Izraz »egodokument« še ni zabeležen v *Slovarju slovenskega knjižnega jezika* (www.fran.si), vendar se z njim pogosto srečujemo; beseda *ego* izhaja iz latinščine, kamor je bila verjetno prevzeta iz grščine (ἐγὼ) in pomeni »jaz«, dokument pa iz latinščine (lat. *documentum* »dokaz«, »primer«, »vzor« iz *docere* »(po)učiti«, »dokazati«). Gre torej za vire, ki jih piše prvoosebni pričevalec (Franz se tu pogosto skrjuje za 3. osebo), v katerih je zgodovinski subjekt prikazan v njegovem okolju, to so lahko avtobiografije, dnevniki in pisma, pa tudi izjave, ki niso namenjene širši javnosti, npr. zaslišanja prič, ki jih najdemo v kazenskih spisih.

³ Pisma smo prevedli Tanja Žigon (pisma 1–103), Petra Kramberger (pisma 104–200) in Vojko Pavlin (pisma 201–303).

⁴ V prid latinščini govori raba latinskih izrazov v pismih, francoščino pa je obvladal tako dobro, da je jeseni 1829 za ljubljanski stanovski oder priredil francosko dramo neznanega avtorja v treh dejanjih (več o tem gl. prispevek Tanje Žigon in Toneta Smoleja v pričujoči monografiji).

⁵ Jerše idr., *er wolte mir eine lepa punza*, str. 3.

⁶ Predvsem v teh primerih bi bilo v prevodu težko konsekventno slediti Franzevemu izvirnemu zapisu. Če za primer vzamemo glagol *cedieren*, ki ga Franz uporablja v pomenu *abtreten* (slov. odstopiti, prepustiti; npr. prepustiti nagrado pri tomboli nekemu drugemu; 2/36; prim. Pleteršnik), je treba besedo zaradi razumevanja v ciljnem jeziku skoraj nujno prevesti, zato smo v prevodu stremeli k poenotenju in iskali slovenske ustreznice k latinskim izrazom, ki jih je Franz prevzel v nemščino.

⁷ Gl. uvod Mihe Preinfalka k transkripciji pisem.

v toponimih, ki so do danes izginili iz kolektivnega spomina, v poimenovanjih predmetov in kontekstov, ki jih ne poznamo več, ter v načinu pripovedovanja in podajanja zgodbe, ki današnjemu bralcu ni več domač. Pri prevodu smo se torej soočili s prebesedenjem iz jezika, ki je bil v rabi pred skoraj dvesto leti, v razumljiv, sodoben slovenski jezik, obenem pa smo poskušali ohraniti vsaj nekaj arhaičnosti, in sicer z rabo posameznih danes zastarelih izrazov (npr. *soareja* za večerno družabno prireditev v meščanskem okolju, *diné* za slovesen obed, bodisi kosilo ali večerjo, in *supé* za slovesno večerjo ali večerjo po ogledu gledališke predstave), z manj običajnim vrstnim redom besed, ohranjanjem dolgih stavkov ter z rabo vljudnostnih uvodnih in zaključnih formul v osebnih pismih Erbergu. Na jezikovni ravni smo se torej trudili ohraniti duh tedanjega časa, a ne za vsako ceno; vodila nas je misel, da mora prevod ciljnega bralca popeljati v leto 1836, da pa mora biti kljub temu razumljiv in berljiv.

Zaradi časovne odmaknjenosti nastanka pričujočega »egodokumenta« so nam bila pisma sprva bolj tuja kot novejša besedila. Z branjem smo počasi vzpostavili stik in dialog z zapisanimi besedami, premostili začetno nerazumevanje, se v hermenevtičnem smislu približali njihovem pomenu⁸ ter jih ubesedili v slovenščini. Pri tem smo lovili ravnotežje med dobesednim in smiselnim prevodom ali, če parafraziramo Umberta Eca, trudili smo se, da bi v ciljnem jeziku, torej slovenščini, povedali *skoraj isto*,⁹ kar *skoraj* že nakazuje na zaplete in težave, na katere smo med prevajanjem naleteli.

PRIPOMOČKI PRI PREVAJANJU

V slovenskem prostoru doslej še nimamo enojezičnega razlagalnega slovarja za področje zgodovine, kar pomeni, kot ugotavlja Niko Hudelja, da »strokovno izrazje posledično v marsikaterem primeru še ni poenoteno in tudi ne zbrano.«¹⁰ To je povezano s tem, da meja med zgodovinsko terminologijo in strokovnimi izrazi s področja politike, sociologije in prava, pa tudi meja med zgodovinsko terminologijo in splošnim besedjem ni jasno začrtana.¹¹ In korespondenca med stotnikom Franzem in baronom Erbergom je odličen primer zgodovinskega vira, v katerem se prepletajo številna področja tedanjega življenja. Franz namreč poroča prav o vsem, kar se dogaja okoli njega, pa naj gre za vremenske razmere, zapuščinske razprave, govorce ali preverjene informacije. Srečujemo se s strokovnimi izrazi iz družabnega in kulturnega (gledališče, glasba, plesi, družabne igre) ter vojaškega življenja (vojaški čini, vojaške enote, poimenovanja polkov), a tudi s področja obrti in uporabne umetnosti (npr. raznoliki dobitki pri tomboli) in ne nazadnje medicine (bolezni, zdravila).

Pri prevodu smo si pomagali s starejšimi slovarji, npr. Cigaletovim *Deutsch-slovenisches Wörterbuch* (*Nemško-slovenski slovar*) in Pleteršnikovim *Slovensko-nemškimi slovarjem*, predvsem pa smo se oprli na pionirsko delo na tem področju, *Nemško-slovenski zgodovinski slovar* Nika Hudelje, katerega aktualizirana spletna različica je izšla pred kratkim. Tudi prva dva slovarja sta prosto dostopna na spletu,¹² kar bistveno olajša delo, raziskovanje in iskanje prevodnih rešitev. Nadalje

⁸ O tem prim. Prunč, *Entwicklungslinien der Translationswissenschaft*.

⁹ Eco, *Dire quasi la stessa cosa*.

¹⁰ Hudelja, *Nemško-slovenski zgodovinski slovar*, str. 3.

¹¹ Prav tam.

¹² Bibliografski podatki o slovarjih so navedeni v seznamu uporabljene literature.

ne smemo pozabiti, da tudi digitalizirano arhivsko in časopisno gradivo omogoča hitro iskanje vzporednih besedil in iskanje pomenov, v nekaterih primerih pa smo morali rešitve za posamezne izraze poiskati v sekundarni literaturi. Ne glede na to so nekatera iskanja vodila v slepo ulico; tako še vedno ne vemo, kakšen premaz, če sploh premaz, je bil t. i. *violak* (nem. *Violack*).

KOMENTARJI K PREVODU

Pri prevajanju smo, kot omenjeno, nekatere prevodne orehe strli lažje, spet druge težje. Še najmanj težav smo imeli pri prevodu besed, zapisanih v skladu s tedanjimi pravopisnimi pravili (npr. *itz za jetzt*, torej *zdaj*), a velikokrat so se v pisma prikradle tudi ortografske napake oziroma Franzev način zapisovanja, kar je na nekaterih mestih otežilo razumevanje. Tako npr. za ohišje ure namesto *Gebäude* uporabi besedo *Gebeiß*, kar sicer pomeni ukaz (36/2), za svečnik namesto *Leuchter* uporabljaja zapis *Leichter* (36/54), besedo, ki v standardni nemščini nima pomena, vendar pa gre za tipično avstrijsko izgovorjavo, torej za narečno varianto, ki jo je Franz zapisal.¹³ Podobno je tudi avskultanta, sodniškega pripravnika, vztrajno zapisoval kot *Ascultant* (36/30, 211, 217) namesto *Auskultant* (oziroma *Auskultant* v sodobni nemščini), kar je bila v Franzevem času verjetno ustaljena raba. Franz je, kot je videti, besede velikokrat zapisoval tako, kot jih je slišal, morda je kot zagotovo zelo razgledan in izobražen mož celo zavestno ohranjal lokalni kolorit, iz konteksta pa smo lahko v večini primerov razbrali, kaj je mišljeno. Nadalje smo pri različnih krajšavah, kadar je bilo le mogoče, sledili izvorniku, npr. g. za gospoda, če je bil v nemščini *Herr* zapisan samo kot H., medtem ko smo naziv baron izpisali v celoti, tudi če je bil v nemščini okrajšan kot *Bar.*, saj krajšani zapis v slovenščini ni v rabi.

Na sintaktični ravni so največ težav povzročali izpusti glagolskih oblik, nenavadni vrstni red, manjkajoča ločila in dolgi odvisni stavki. Sicer pa je v prevodu ohranjena distinkcija med vikanjem in onikanjem, pri čemer Franz v pismih Erbergu, kjer ga naziva z *Eure Exzellenz*, torej *Vaša Eksceľenca*, pogosto menja med vikanjem in onikanjem, kar kaže na to, da sta se z baronom Erbergom z leti zblížala, tako da se je Franzu vikanje morda zdelo primernejše (in – glede na njun odnos – verjetno naravnejše), četudi pri rabi ni dosleden. Sklepna formula v tovrstnih poročilih ves čas ostaja nespremenjena, in sicer *unterthänigst dankbarster, Franz, Hptm* (*prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik*), Franz pa z njo Erbergu izkazuje brezpogojno predanost, ponižnost in hvaležnost. Nadalje Franz v poročilih omenja »agente« (*Agenten-Berichte, Agenten-Nachrichten*; 36/81, 36/246, 36/284), pri čemer misli svoj krog poročevalcev oziroma obveščevalcev, ki so mu prenesli ali od katerih je dobil oziroma slišal posamezne novice, pri pisanju pa večinoma uporablja neosebno glagolsko obliko »man« (v slov. npr. *govori se, slišati je* itn.) ali poroča v 3. osebi; le redko se zgodi, da sebe postavi v ospredje in uporabi 1. osebo (npr. 36/158).

Več težav pri prevajanju so povzročala vsebinska vprašanja. Zato so v nadaljevanju pojasnjene nekatere prevodne rešitve in dileme, s katerimi smo se srečevali na semantični ravni, vse od zapisa lastnih imen prek arhaizmov do manj znanih poimenovanj z različnih področij.

¹³ Pri tem je smiselno opozoriti, da se v Franzevem pisanju odlikujejo značilnosti govorenega jezika v Ljubljani tistega časa, lahko bi rekli, da gre za nekakšen dialekt, »ljubljsko ali kranjsko nemščino«, o kateri ne vemo prav veliko, poleg tega pa si je Franz v svoji dolgoletni vojaški karieri in številnih osebnih stikih z ljudmi iz različnih okolij izostril jezikovno žilico. Vse to se, kot v tem primeru, nedvomno zrcali tudi v njegovi pisani besedi.

LASTNA IMENA

V segmentu lastnih imen smo ravnali pragmatično. *Osebna lastna imena* smo slovenili, sploh če je šlo za ljudi, ki so živeli pri nas. Slovenili smo antroponim, torej osebno ime, ne pa tudi priimek (npr. *Cecilija* Lichtenberg, baron *Edvard* Ekgh; 151/36, baron *Viktor* Schmidburg, gdč. *Luiza* pl. Schweiger; 36/216), če pa je Franz slovenski priimek zapisal nemško, smo ga v prevodu zapisali v slovenščini (npr. Malitsch – *Malič*; 108/36, Tschopp – *Čop*, Bradatsch – *Bradač*; 36/300). Pri tujcih, torej osebah, ki so živele zunaj habsburških dežel ali pa so se preselile na Kranjsko, je ohranjeno izvirno ime; to ne velja za imena vladarjev, ki smo jih, kot je v navadi, slovenili. Predvsem pri priimkih plemstva in uradništva se zdi, da jih je Franz zapisal tako, kot jih je slišal, zato smo v prevodu priimke vedno zapisali pravilno (npr. *Apfaltrer* namesto *Abfalter*, *Taufferer* namesto *Tauferer*, *Fluck* namesto *Flug*, *Welsersheimb* namesto *Welsersheim*, profesor *Pintar* namesto *Binter* ali pa vojaški oskrbni asistent *Dirnböck* namesto *Dürnbeck*). Nadalje je Franz skladno z naslavljanjem, kot je bilo takrat v navadi, nekatere poročene plemkinje večinoma navajal z moževim imenom, npr. *Frau Gräfin Ant. v. Thurn*, ki je bila soproga grofa Antona Thurna. V prevodu smo sledili Franzevem zapisu in ohranili takratni način naslavljanja, torej *gospa grofica Anton Thurn*. Prav tako je izpuščen predikat »von«, saj že naziv grofica pove, da je bila plemkinja. V primerih, ko Franz plemiški predikat postavlja pred osebno ime, npr. *Bar. Franz v. Lazzarini* (npr. 36/95), smo ohranili njegov način pisanja (*baron Franc Lazarini*), četudi bi tituli, kot sta baron in grof, na splošno veljalo postaviti med osebno ime in priimek.

V sklopu *zemljepisnih imen*, kamor sodijo imena krajev, voda, vzpetin, delov naselbin itn., pri katerih je Franz uporabljal nemška imena, smo toponime poslovenili (*Laibach* – *Ljubljana/Ljubljana*, *Schwarzenbach* – *Črni Potok*, *Tyrnau* – *Trnovo*). V večini primerov smo hitro našli slovenski toponim, nekajkrat pa smo morali seči po sekundarnih virih. Ko tako Franz oktobra 1836 omenja lovski revir Binberg (36/230), smo si pomagali s podatki projekta *Slovenska historična topografija*¹⁴ in z iskanjem po *Registru kulturne dediščine* (GisKD pregledovalnik)¹⁵ ter ugotovili, da gre najverjetneje za Binberg pri Dragomlju in da je toponim v rabi še danes, in sicer enkrat kot sedlo in drugič kot utrdba, v Franzevem času pa je bil očitno revir grofa Welsperga.

Pri *stvarnih lastnih imenih* se v korespondenci pojavljajo predvsem naslovi dramskih in opernih del, ki so jih uprizarjali na stanovskem odru, ter nekaterih ustanov in zgradb. Pri večini dramskih del, razen redkih izjem,¹⁶ smo prevajalci preverili vsebino in naslove v slovenščino prevedli sami, pri operah pa je bilo obstoječih prevodov več. Slovenski naslovi umetniških del so zapisani v oglasnih oklepajih, vedno pa je tudi v prevodu ohranjen izvirni nemški zapis, kot se pojavi v pismih. Izjemoma smo popravili le nekatere zapise (npr. *Königinn von 16 Jahren* smo v skladu z današnjo rabo zapisali le z enim »n«, torej *Königin von 16 Jahren*; 36/14).¹⁷ Pri imenih zgradb in ustanov velja omeniti, da smo *Deutsches Haus* (npr. 36/276) oziroma *Deutsches Ordenshaus* (npr. 36/41) prevajali

¹⁴ Podatki in zemljevidi so prosto dostopni: <https://topografija.zrc-sazu.si/> (dostop 12. 4. 2024).

¹⁵ Pregledovalnik in iskalnik kulturne dediščine je prosto dostopen na naslovu: <https://geohub.gov.si/ghapp/giskd/> (dostop 13. 4. 2024).

¹⁶ Nekatera dramska dela so bila v drugi polovici 19. stoletja prevedena v slovenščino. Takšna je npr. Raupachova ljudska igra *Müller und sein Kind*, ki je sodila v stalni repertoar Dramatičnega društva in so jo v prevodu Frana Malavašiča (1818–1863) pod naslovom *Mlinar in njegova bči* v sedemdesetih in osemdesetih letih 19. stoletja vedno znova uprizarjali (Trstenjak, *Slovensko gledališče*, str. 96, 113–119, 122–129, 134–139).

¹⁷ Za naslove, kot so bili zapisani na gledaliških lepakih, prim. prispevek Marka Motnika in Tanje Žigon v pričujoči monografiji.

kot *Hišo Nemškega viteškega reda*, torej gre za neposredni prevod, in ne kot Križanke, kar bi bilo za sodobnejše besedilo verjetno bolj smiselno. Prav tako smo se izognili rešitvi Nemška hiša, ki se sicer pojavlja v sekundarnih virih,¹⁸ vendar bi lahko današnjega bralca poimenovanje zmedlo, saj je Nemška hiša tudi ime stavbe, ki je bila zgrajena v začetku 20. stoletja ob takratnem nemškem gledališču, današnji Drami. Podobno smo v skladu s tedanjo rabo *Burg* prevajali kot vicedomski dvorec, *Landhaus* pa kot lontož (npr. 36/203).¹⁹

ARHAIZMI IN OHRANJANJE STARINSKE PATINE V PREVODU

Na semantični ravni se v besedilu pojavljajo številni izrazi in besedne zveze, ki so z današnjega zornega kota ne le zastareli (historizmi), temveč je njihov pomen velikokrat nepoznan (arhaizmi). Tako npr. že iz 17. stoletja iz srednjenemškega prostora izvira fraza *es geht bunt über Eck* (36/15), ki jo Franz uporablja, da slikovito oriše, da je pri svečani večerji ali katerem drugem dogodku vladala zmeda. Podobno je z besedo *kopulacija*, ki ima danes drugačen pomen, v Franzevih pismih (*Copulation*; 36/178) pa je to *poroka*. Na področje vzgoje oziroma, kot bi rekli danes, predšolske, vrtčevske vzgoje sodi izraz *Kleinkinderbewabranstalt* (36/4, 58).²⁰ Gre za ustanovo, ki je bila predhodnica vrtcev, to so bile nekakšne otroške jasli²¹ oziroma otroško zavetišče.²² Kot vidimo, se v sekundarni literaturi pojavljajo različni prevodi, vendar smo se na koncu odločili za izraz iz *Nemško-slovenskega zgodovinskega slovarja*, in sicer *oskrbovalnica za male otroke*. Alternativna poimenovanja, ki jih kot zastarela ponuja omenjeni slovar, pa bi lahko bila še: otročja oskrbnišnica, varovalnica malih otrok, otroška varovalnica, detiščnica. Prvo oskrbovalnico za male otroke v Ljubljani so odprli leta 1834 pri Sv. Florjanu, torej ravno v času Franzevega poročanja, in se je okoli leta 1900 preimenovala v otroški vrtec.²³

Poseben izziv pri prevajanju je bila tombola kot družabna igra,²⁴ predvsem poimenovanja simboličnih dobitkov pri tomboli, saj gre za kulturne realije, torej uporabne predmete, ki jih danes ne poznamo več ter si jih lahko ogledamo le še v muzejih in pri zbiralcih starin. Med takšne predmete sodi cela paleta dobitkov, od damskih rokavic in mufa, prek gledaliških daljnogledov, vžigalnikov, sladkornic, bokalov, zlato obrobjenih kozarcev, platiranih kuhalnikov za pripravo kave, denarnic in posrebrjenih svečnikov s senčnimi zasloni do predmetov, kot so listnice, lesene košarice, pisala, držala za pipe itn., okrašenih (morda prebarvanih) s t. i. *violakom* (gl. npr. pisma 36/30, 37, 273). Kaj natančno naj bi bil violak (v pismih *Violack*), kljub raziskovanju in številnim povpraševanjem pri restavradorjih ne moremo z gotovostjo reči. S podobno dilemo so se srečali že drugi. Umberto Ragozzino, ki je preučeval pisma italijanskega politika Ubaldina Peruzzija (1822–1891) in njegove soproge Emilie Toscanelli Peruzzi (1827–1900), ki sta jih napisala v drugi polovici 19. stoletja, je v njuni korespondenci prav tako naletel na izraz *violak*, vendar ni našel odgovora, kaj naj bi bila *violakova pahljača*, v izvirniku *un ventaglio di Violack*. Domneva, da bi lahko šlo za ime izdelovalca in dobavitelja pahljač ali za pahljačo vijoličaste barve, kar se mu zdi

¹⁸ Prim. Vrhovec, *Ljubljanski meščanje*, str. 41, op. 2.

¹⁹ Več o tem gl. prispevek Borisa Golca v pričujoči monografiji.

²⁰ Več o tem Radics, *Festschrift zur Feier des 75jährigen Bestandes der Kleinkinder-Bewabranstalt*.

²¹ Cvirn, *Najdenišnice*, str. 25.

²² Pavlič, *Predšolske ustanove na Slovenskem*, str. 51.

²³ Prav tam.

²⁴ Podrobno o tem v prispevku Tomaža Lazarja v pričujoči monografiji.

manj verjetno.²⁵ Na osnovi primerov iz Franzevih pisem bi prej sklepali, da gre za lak, morda v vijolični barvi, s katerim so premazali in tako okrasili predmete. Vsekakor ustreznice v slovenščini nimamo, zato se nam je zdela najbolj smiselna oblika v slovenščini preprosto *violak*, delno tudi zaradi analogije s premazom za les *Schellack*,²⁶ ki ga slovenimo kot *šelak*.

Med dobitki na tomboli so bile pogosto tudi kadilske pipe, izdelane iz t. i. morske pene (nem. *Meerschampfeiffe*; 36/2, 54, 301). V prevodu nismo posebej razlagali, da gre za posebno belo, lahko in porozno kamnino, ki jo pridobivajo predvsem v Turčiji in je poleg posebnih vrst lesa primer-na za izdelavo kadilskih pip. Morsko peno imenujemo tudi sepiolit in je hidrat magnezijevega silikata, ki velja za najboljši material za pipe. Za izdelavo glavic pip za kajenje tobaka se uporablja prav zaradi dobre vpojnosti in hitre absorpcije tobačnega dima, slovensko ime pa je snov dobila po nizki gostoti, zaradi česar plava na vodni gladini.

Pri tomboli se pogosto omenjajo še predmeti iz rdečega, rumenega ali rjavega safianskega usnja, npr. *roth Safian Etui* (36/37) ali *gelb Safian türkische Pantoffel* (36/227), česar namenoma nismo prevajali kot »mehko obarvano kozje usnje s svetlečo se površino«, kot besedo razlaga slovar, temveč smo ohranili pojem iz izvirnika, ki se pojavlja tudi v slovenščini in ga ljubitelji mode nedvomno poznajo, saj so iz *safianskega usnja* izdelane torbice, denarnice in etuiji prestižnih modnih znamk, kot sta Furla in Prada.

Med težje prevedljivimi predmeti se je nazadnje znašla še pahljača iz papirja, na kateri so označeni koledarski meseci (nem. *Kalenderfächer*, 36/301) in je bila tako še posebej primerna kot dobitek (včasih pa tudi darilo) za novo leto. Pahljače so bile tipični modni dodatki za ženske in hkrati simbol družbenega ali meščanskega statusa. Dama je s pahljačo kot luksuznim predmetom izstopala iz množice. Dragocenejšje pahljače pa seveda niso bile iz papirja, temveč iz svile.²⁷

Poleg tombole so v Franzeva pisma včasih zašle novice o umetnosti, posebej če se je v mestu mudil ta ali oni znani umetnik. Ko je tako junija 1836 Ljubljano obiskal neki profesor Pochobraczky, Franz o njem pravi, da se ukvarja z *Geschwind Malerei* (36/112). Pochobraczky je moral biti v tridesetih letih 19. stoletja zares slaven, saj se je že leto poprej, 15. julija 1835, o njem razpisal v roclavski časopis *Der Breslauer Erzähler* v nepodpisanem prispevku o orientalskem slikarstvu.²⁸ Pri *Geschwindmalerei* gre najverjetneje za slike, ki so nastale hitro (*schnell, geschwind*), torej je to neke vrste hitro slikanje, kot smo izraz prevedli.

Nazadnje med izrazi s starinsko patino omenimo še zdravilo *Leroi*. Četudi bi pričakovali, da bo nepoznane terminologije s področja medicine veliko, je je pravzaprav zelo malo. Natančneje smo morali preveriti samo, kakšen lek je bil *Leroi*, zdravilo, ki ga je upokojeni carinik Jabornegg pl. Altenfels popil, ko se ni počutil dobro, in mu, kot se je izkazalo, ni pomagalo, saj je kmalu zatem umrl (36/115). *Leroi* je bilo, kot nam izda časopis *Intelligenzblatt zur Laibacher Zeitung*, zdravilo, imenovano po francoskem ranocelniku, ki pa ga je bilo prepovedano prodajati brez zdravnikovega priporočila.²⁹

²⁵ Ragozzino, *Lettere familiari inedite di Ubaldino Peruzzi*, str. 478.

²⁶ Več o tem Weiß et al., *Reclams Handbuch der künstlerischen Techniken*, str. 236–239. Zanimivo je morda še, da se violak omenja v dunajskih časopisnih oglasih, povezanih s prodajo pohišta (npr. *Fremdenblatt*, št. 74, 14. 3. 1864, nepag.), včasih pa tudi v povezavi s Schönbrunnom in kitajsko ali japonsko umetnostjo, ki sta bili v 18. stoletju zelo modni in ju je občudovala Marija Terezija (Krist in Iby, *Investigation and Conservation*, str. 13).

²⁷ Gugitz, *Altwiener Gelegenheitsfächer*, str. 177–179.

²⁸ Dr. B., *Über die orientalische Malerei*, str. 183–184.

²⁹ Prim. *Intelligenzblatt zur Laibacher Zeitung*, II. II. 1825, nepag.

VOJSKA IN VOJAŠKA TERMINOLOGIJA

Franc Franz je s svojim polkom v Ljubljano prišel leta 1818 in je tu služboval še do leta 1821, ko se je upokojil. Bil je torej v vojaški službi³⁰ in je v pismih rad poročal o vojaških zadevah, pravzaprav se jim niti ni mogel izogniti, posebej ne takrat, ko je bilo vojaštvo v mestu. Pri prevajanju vojaških činov smo ohranjali krajšano obliko, ki se v izvorniku največkrat pojavlja, npr. *Lieut.* – poroč. (poročnik), *Oberlt.* (tudi *ObLt.*) – nadporoč. (nadporočnik), *OberstLt.* – podpolk. (podpolkovnik), polkovnika (*Oberst*) smo izpisali s celo besedo, pri podmaršalu (*Feldmarschallleutnant*) pa smo ohranili arhaično rabo in ga prevajali kot *feldmaršallajtnant*.

Pri poimenovanju vojaških formacij smo se soočili z dvema vprašanjema: Ali ohraniti arhaični izraz in kateri prevod je terminološko ustrezen? Pri ohranjanju starinske rabe pri vojaški formaciji *Regiment* smo se odločali med prevodoma *polk* in *regiment* ter izbrali slednjega (navaja ga tudi Hudeljev slovar), tudi zato, ker ne nazadnje ljudska pesem pravi *Regiment po cesti gre*. Tako je tudi *Infanterie-Regiment* zaradi konsekventne rabe preveden kot *pehotni regiment* in ne kot *pešpolk*.³¹ Oddelek vojaštva *Compagnie* (36/81, 132) smo prevajali kot *stotnija*, kot predlaga Pleteršnikov slovar, in sicer iz preprostega razloga, ker ima lahko *kompanija* tudi drugačen pomen. Pri nemškem izrazu *Division* je bila zaradi dvopomenskosti potrebna še posebna previdnost, saj moramo v slovenščini razločevati med *divizijo* in *divizionom*, ki je mišljen v tem primeru. Medtem ko divizija šteje skoraj 20.000 mož, je divizion del topniškega ali konjeniškega polka oziroma, kot pravi *Slovar slovenskega knjižnega jezika*, dostopen na Franu (www.fran.si): »enota iz dveh do štirih baterij ali eskadronov«.³²

Tretjo težavo so povzročala poimenovanja funkcij. Polki so imeli svojega imetnika, v nemščini *Regimentsinhaber* (36/93, 281), kar bi v slovenščino sicer lahko prevedli z zastarelim izrazom *imetelj* ali celo *imejitelj*, morda celo s sodobnim izrazom *lastnik polka* oziroma *regimenta*, vendar smo se na koncu v skladu s predlogom v slovarju Nika Hudelje odločili za prevod *imetnik*, ki ga uporablja tudi Stergar v svoji knjigi.³³ Poleg tega smo morali razjasniti, kako poimenovati princa Hessensko-Homburškega, ki se je v besedilu pojavljal kot *Feldzeugmeister und Landes Commandirender General* (36/196, 199), kjer prav tako nimamo uveljavljene terminologije. Tudi tu smo sledili rešitvi iz Hudeljevega slovarja, in sicer *feldcajmojster in poveljujoči general Ilirije, Notranje Avstrije in Tirolske*.

GLASBA IN TERMINOLOŠKA VPRAŠANJA

Tudi na področju glasbene umetnosti Franzeva pisma prinašajo nekaj strokovnih izrazov, ki so slabše ali celo nepoznani. Med lažja vprašanja je sodilo razlikovanje med plesi (*Bälle*) in plesnimi zabavami (*Tanzunterhaltungen*) v Kazini, kjer smo hitro ugotovili, da gre za dve različni zvrsti plesnih prireditev, ki so potekale v Kazini.

Več težav pa so povzročale glasbene prireditve in glasbene zasedbe.³⁴ Tako je *Harmonie-Musick* (36/55, 56, 229) glasba za zasedbo s pihali (ne pa tudi trobili), vendar to ni pihalni orkester, pač pa gre za komorno zasedbo. Tovrstni ansambli so bili priljubljeni od konca 18. stoletja in v času

³⁰ Gl. prispevek Mihe Šimca v pričujoči monografiji.

³¹ Prim. tudi rabo pri Stergar, »Vojski prijazen in zaželen garnizon«, str. 11–13.

³² O tej pasti, v katero se prevajalec hitro ujame, piše tudi Stergar, sicer za poznejši čas, a velja tudi v tem primeru. Nemška *Truppen-Division* bi bila v slovenščini *krdelna divizija* (prav tam, str. 9, op. 48).

³³ Prav tam, str. 11.

³⁴ Za vse podrobnejše razlage in pojasnila gl. članek Marka Motnika v pričujoči monografiji.

bidermajerja, predvsem za vsakovrstne prireditve na prostem. Pihalci so navadno prihajali iz vojaških regimentov, najemali pa so jih za plesne prireditve (plese), zasebne priložnosti in cerkvene glasbene dogodke. Prevod je težaven, zato smo poskušali z opisnimi prevodi ali pa smo poiskali najbližji sprejemljiv prevod, npr. *pihalni ansambel*, *regimentska harmonija*. Popolnoma nerazumljivo se je sprva zdelo tudi poimenovanje *türkische Musick* (36/77, 79, 88, 91, 112), saj bi prevod »turška glasba« napačno sugeriral, da gre za glasbo iz Turčije oziroma turško glasbo. V resnici je mišljena *turška godba* oziroma *glasba*, ki je neke vrste razširjena *harmonija*, saj se je pri turški godbi pihalom pridružila cela paleta tolkal.

Nadalje Franz omenja tako *Zapfenstreich* kot tudi *türkischer Zapfenstreich*, pri čemer razlika ni popolnoma jasna. Hudelja v svojem slovarju podrobno razlaga izvor besede in pravi, da »*Zapfenstreich* izvira iz leta 1596 izpričanega udarca v čep soda kot znaka za konec točenja pijače, povratek landsknehtov v njihova bivališča in nočni mir; beseda se je nato še naprej uporabljala v vojaškem okolju in je označevala poziv vojakom za vrnitev v njihova bivališča; poziv so izvedli z bobnom, rogom ali trobento; v 19. stoletju je izraz *Zapfenstreich* (mirozov) označeval vojaški koncert (potpuri vojaških skladb), ki ga je po mestnih ulicah izvajala vojaška, pa tudi civilna godba«. ³⁵ Poleg že navedenega *mirozova*, ki ga najdemo v Pleteršnikovem slovarju, se v sodobnem nemško-slovenskem slovarju pojavlja še prevod *povečerje* (*znak za nočni počitek*). ³⁶ V prevodih Franzevih pisem smo se, upoštevajoč kontekst, odločili za prevod *večerno bobnanje*, s katerim so v mestu klicali k počitku; tako *mirozov* kot *povečerje* lahko namreč v slovenščini pri bralcu vzbudita napačne asociacije in celo otežita razumevanje.

SKLEP

Franz v pismih baronu Erbergu poroča tako o veselih kot žalostnih dogodkih, o pomembnih novicah in mestnih čenčah. Široka paleta raznovrstnih tematik, o katerih piše, je posebej dobrodošla za preučevanje vsakdanjega in družabnega življenja v času bidermajerja, obenem pa je velik izziv za prevajanje, predvsem ko je treba pravilno interpretirati zapisano in razvozlati pomene realij, torej kulturno zaznamovanih izrazov za pojme in predmete, katerih raba in vsebina nam danes nista več poznani. Prav zato je naloga prevajalca težka in odgovorna, saj od njega zahteva ne le dobro jezikovno in prevodoslovno osnovo, temveč tudi dovolj zanesljivo splošno znanje in znanje s področja zgodovine, sicer mu vrata do razumevanja historičnih dokumentov ostanejo zaprta, s tem pa tvega napačen prevod in napačno razumevanje pri bralcih, ki nemško ne razumejo. Martin Heidegger (1889–1976) je nekoč zapisal, da je poklic prevajalca nevaren, saj gre za *prestavljanje*, za tvegane podvige, kjer zapustimo znana področja in se podamo proti novemu bregu, ki ga ne poznamo. Zato je bila osrednja misel pri prevajanju pisem stotnika Franca Franza baronu Erbergu zgraditi most med dvema različnima časovnima in zgodovinskima obdobjema, med dvema svetovoma, med nekdanjim žitjem in bitjem v Ljubljani in njeni okolici ter sedanjostjo. Prevajalci pisem smo se potrudili, da bi nam to kar najbolje uspelo. Naše delo pa bi bilo še težje brez strokovne pomoči kolegov, ki smo jim vztrajno zastavljali vprašanja, jih ustavljali na cesti, jih vedno znova spraševali

³⁵ Izraz se v Nemčiji uporablja še danes, in sicer v besedni zvezi *Großer Zapfenstreich*, ki označuje vojaški koncert na prostem v čast pomembne osebnosti, *Zapfenstreich* pa poznajo tudi avstrijske vojaške godbe.

³⁶ Debenjak, *Veliki nemško-slovenski slovar*.

o Franzu in Erbergu ter ne nazadnje popili kar nekaj kav, vedno v »nevidni« navzočnosti obeh protagonistov pričujoče korespondence. Zato naj se na koncu posebej zahvalimo vsem, ki so nam pomagali tretji prevajalske orehe: Mihi Preinfalku za natančno branje osnutkov prevoda in številne sugestije, Mihi Šimcu za razlago vojaške terminologije, Marku Motniku za pojasnila ter vse dolge pogovore o glasbi in glasbenih dogodkih, Niku Hudelji, ki je vedno znal svetovati in najti rešitev, ko smo zašli v slepo ulico, Donaldu Reindlu, ki nam je pomagal iz zagat s toponimi, Mihi Valantu za poslušanje naših razlag besede *violak* in za pomoč pri iskanju rešitve, Tonetu Smoleju, ki je prebral večino dram, ki so jih igrali v Stanovskem gledališču, in nam pomagal pri slovenjenju naslovov, Mateju Hriberšku, ki je reševal težave z latinskimi izrazi, hvala pa tudi študentkam z Oddelka za prevajalstvo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani Manji Kolenc, Kaji Večko in Katji Zobarič, ki so prve brale prevod in ga komentirale. Nazadnje hvala tudi vsem, ki morda niste posebej omenjeni, pa ste bili del te zgodbe in ste »prenašali« stalne razprave o našem »Franclu«.

FINANCIRANJE

Prevod in spremno besedilo k prevodu sta nastala v okviru raziskovalnega projekta »Latinske in nemške kronike na Slovenskem« (J7-2604) in raziskovalnega programa »Medkulturne literarnovedne študije« (P6-0265), ki ju financira Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (ARIS) iz državnega proračuna.

LITERATURA

SLOVARJI, LEKSIKALNA DELA IN DRUGI PROSTO DOSTOPNI VIRI

- Debenjak, Doris in Debenjak, Božidar in Debenjak, Primož: *Veliki nemško-slovenski slovar*. Ljubljana: DZS, 2011.
- Cigale, Matej: *Deutsch-slovenisches Wörterbuch*. Laibach: Gedruckt bei Josef Blasnik, 1860.
- Hudelja, Niko: *Nemško-slovenski zgodovinski slovar*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2024. <https://doi.org/10.4312/9789612973148> (dostop 12. 5. 2024).
- Kosi, Miha in Bizjak, Matjaž in Seručnik, Miha in Šilc Jurij: *Slovenska historična topografija*. Ljubljana: ZRC SAZU, Zgodovinski inštitut Milka Kosa [b. l.]. <https://topografija.zrc-sazu.si/> (dostop 12. 4. 2024).
- Pleteršnik, Maks: *Slovensko-nemški slovar* (tiskana izdaja 1894–1895, spletna izdaja 2010, 2014). www.fran.si (dostop 20. 5. 2024)

MONOGRAFIJE IN ČLANKI

- Cvirn, Janez: Najdenišnice – nagrada za lahkomiselnost in nemoralnost. O ukinjanju najdenišnice v Ljubljani v šestdesetih letih 19. stoletja. *Prispevki za novejšo zgodovino* 52, 2012, št. 2, str. 7–44.
- Dr. B.: Über die orientalische Malerei. *Der Breslauer Erzähler*, št. 46, 15. 7. 1835, str. 183–184.
- Eco, Umberto: *Dire quasi la stessa cosa. Esperienze di traduzione*. Milano: Bompiani, 2003.
- Gugitz, Gustav: Altwiener Gelegenheitsfächer. *Jahrbuch des Vereins für Geschichte der Stadt Wien* 13, 1957/1958, str. 177–179.
- Jerše, Sašo in Pečnik, Lucija in Bergant, Klemen in Dremelj, Luka: *er wolte mir eine lepa punza zeügen*,

- Tametsi, leukhup, leukhüp [čc.]. Berilo za študij paleografije slovenske predmoderne.* Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2023.
- Krist, Gabriela in Iby, Elfriede (ur.): *Investigation and Conservation of East Asian Cabinets in Imperial Residences (1700–1900) Lacquerware, Porcelain.* Wien, Köln, Weimar: Böhlau Verlag, 2018.
- Motnik, Marko: Eine Stadtchronik oder ein Ego-Dokument? Die Schilderungen des Musiklebens im Ljubljana der 1830er Jahre in den Berichten von Franz Franz. *Studien zur Musikwissenschaft, Beihefte der Denkmäler der Tonkunst in Österreich* 62, 2024, str. 25–48.
- Pavlič, Slavica: *Predšolske ustanove na Slovenskem 1834–1945.* Ljubljana: Zavod republike Slovenije za šolstvo in šport, 1991.
- Prunč, Erich: *Entwicklungslinien der Translationswissenschaft. Von den Asymetrien der Sprachen zu den Asymetrien der Macht.* Berlin: Frank & Timme – Verlag für wissenschaftliche Literatur, 2007.
- Radics, Peter von: *Festschrift zur Feier des 75jährigen Bestandes der Kleinkinder-Bewabranstalt in Laibach gegründet am 4. November 1834.* 1834–1909. Laibach: Kleinmayr & Bamberg, 1909.
- Ragozzino, Umberto: *Lettere familiari inedite di Ubaldino Peruzzi ed Emilia Toscanelli Peruzzi ed altri documenti: dai manoscritti dell'archivio Ragozzino-Adami.* Firenze: Consiglio regionale della Toscana, 2013.
- Stergar, Rok: »Vojski prijazen in zaželen garnizon«. *Ljubljanski častniki med prelomom stoletja in prvo svetovno vojno.* Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 1999.
- Trstenjak, Anton: *Slovensko gledališče. Zgodovina gledaliških predstav in dramatične književnosti slovenske.* Ljubljana: Dramatično društvo, 1892.
- Vrhovec, Ivan: *Ljubljanski meščanje v minulih stoletjih. Kulturbistorične študije zajete iz ljubljanskega mestnega arhiva.* Ljubljana: Matica Slovenska, 1886.
- Weiß, Gustav in Denninger, Edgar in Stratmann-Döhler, Rosemarie in Sträßer, Edith M. H. in Gall, Günter (ur.): *Reclams Handbuch der künstlerischen Techniken. Glas, Keramik und Porzellan, Möbel, Intarsie und Rahmen, Lackkunst, Leder,* zv. 3. Stuttgart: P. Reclam, 1986.

PREVOD

Pisma so prevedli Tanja Žigon, Petra Kramberger in Vojko Pavlin.

1836/1

Ljubljana, 4. januarja 1836, ponedeljek

I.

Verjetno že veste, da je umrla 10–12-letna hčerka gospoda predsednika Raicicha, ki se je šolala v Milanu.

Gospod polkovnik baron Rath je danes odpotoval v Trst in se namerava vrniti do četrtega; spremlja ga gospod poročnik Rudolf baron Schmidburg.

V četrtek, 7. t. m., naj bi bila pri Nj. Ekscelenci g. guvernerju prva plesna soareja.

Gledališke predstave od 3. do 10. januarja 1836

nedelja, 3. ... *Kerker und Krone* [*Celica in krona*]

ponedeljek, 4. ... /

torek, 5. ... *Lindane!* [*Lindane!*]. Parodija

sreda, 6. ... *Nachtwandlerin* [*Mesečnica*]. Opera

četrtek, 7. ... *Einfalt vom Lande* [*Naivka z dežele*]

petek, 8. ... /

sobota, 9. ... *Kunst und Natur* [*Umetnost in narava*]

nedelja, 10. ... *Lindane!* [*Lindane!*]. Parodija

1836/2

Ljubljana, 5. januarja 1836, torek

2.

Včeraj se je v Kazini trlo obiskovalcev, tako dam kot gospodov. Tombola je bila še posebej všečna, za listek je bilo treba ponovno odšteti 10 kr konv. veljave, število tombolskih listkov pa ni bilo omejeno. Že veliko pred začetkom igre je bilo prodanih več kot 400 listkov; povpraševanje je bilo torej zelo veliko. Predmeti, ki so jih namenili za srečelov, in dobitniki pri prvi igri so bili: Amba ... Šest parov belih usnjenih damskih rokavic.

7 igralcev je zadelo ambo; gospod baron Leopold Lichtenberg je sicer potegnil najvišjo številko, a je dobytek prepustil naslednjemu igralcu, tako da je ta pripadel gdč. Matildi pl. Schmidburg.

Terna ... Brušen in poslikan stekleni pokal.

Dobil ga je praporščak baron Egkh mlajši.

Kvaterna ... Z volno izvezena potovalna torba.

Gospodična Marija pl. Fluck je g. baronu Francu Lazariniju naročila, naj zanjo prevzame listek, ki ga je nato zaupal baronesi Fani Schweiger, da je na njem preverjala številke; zatorej je nagrado dobila gdč. Marija pl. Fluck.

Činkvin ... S srebrom okovana pipa iz morske pene, skupaj s cevko in ustnikom.

Soproga g. okrožnega komisarja Brandstetterja.

Tombola. Prva tombola: Majhna namizna ura s platiranim ohišjem in številčnico pod steklenim pokrovom, ki odbije ob polni uri. Gospa grofica Ant. Thurn.

Druga tombola: Par zlatih uhanov. Kontesa Matilda Welsperg –; skupni dobitek je delila z baronom Mihaelom Zoisom, ki ji ga je odstopil.

Prva tombola se je odvila in dobitniki so bili izžrebani.

Pri drugi igri so prodali še več tombolskih listkov po 10 kr, saj je imel skoraj vsakdo pred seboj po 4 lističe. Dobitki in dobitniki pa so bili:

Amba ... Šest parov belih usnjenih damskih rokavic.

Baronesa Fani Schmidburg.

Terna ... Litoželezni obtežilnik za pisma v obliki sedečega jelena.

Nadporočnik Vandoni iz regimenta Hohenlohe.

Kvaterna ... Pozlačena srebrna žlička za smetano školjkaste oblike s srebrnim ročajem.

Soproga g. okrožnega komisarja Brandstetterja.

Činkvin ... Damski muf iz črnega krzna za gretje rok.

Poročnik Gold iz regimenta Hohenlohe.

Tombola ... Prva nagrada: Sladkornica oziroma košarica za sladkor s predrtim okrasjem in srebrnim ročajem.

Gospod grof Wolfgang Lichtenberg je svoj listek izročil gospe pl. Gasparini, vendar se je dogovoril, da nagrade, torej košarice, ne bo prevzel, če bodo izžrebane številke z njegovega lističa, saj si gospod grof ne dovoli, da bi mu katerakoli dama dala košarico; tako je nagrado dobila gospa pl. Gasparini.

Druga tombola. Na notranji strani pozlačena srebrna čaša.

G. baron Leopold Lichtenberg.

Pri prvi tomboli so bili dobitki razdeljeni.

Okoli desetih se je partija končala in družba se je razšla. Prihodnji ponedeljek bo v Kazini plesna zabava. Včeraj se je tombole udeležila tudi gospa baronica Zois; zdi se, da je z njenim sluhom spet vse v redu.

1836/3

Vaša Ekscelenca!

Milostno blagovolite, da izrazim veliko obžalovanje, ker nazadnje nisem imel te sreče, da bi Vas srečal. Prepričan sem bil, da bodo Vaša Ekscelenca večer preživeli doma in da mi bo v čast, da Vam delam družbo, a usoda je hotela drugače! – Z gotovostjo sem računal tudi na to, da bodo Vaša Ekscelenca s spoštovanimi svojci v nedeljo blagovolili ostati v Ljubljani; s tem sem se tolažil v soboto, ko sem se zaradi močnega nočnega potenja malo slabše počutil in zato sploh nisem šel iz hiše, vendar pa sem bil prepričan, da me bo doletela čast, da Vas srečam v nedeljo in se v soboto nisem dovolj zgodaj pozanimal, kako ste se odločili glede odhoda; zato sem bil zelo nesrečen, saj nisem videl niti Vaše Ekscelence niti premilostljive gospe grofice niti milostljive kontese. Preponižno Vas prosim, dovolite mi, da izrazim svoje globoko obžalovanje.

Kustos v Kazini je želel prejšnjo nedeljo Vaši Ekscelenci za novo leto izročiti priloženi seznam in me je v soboto spraševal po Vas, zdaj pa me je prosil, da Vaši Ekscelenci posredujem 6 potrdil o plačilu članarine za Kazino za preteklo in za prvo četrtino tekočega leta, kar z najpokornejšo prošnjo, da mi ne zamerite, tudi izvršujem in Vašo Ekscelenco še naprej prosim za milostljivo

naklonjenost, premilostljivi Ekscelenci grofici poljubljam roko, prav tako premilostljivi kontesi, ter Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 5. jan. 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/4

Ljubljana, 7. januarja 1836, četrtek

Št. 3

Odločeno je, da bo prihodnji ponedeljek, 11. t. m., drugi letošnji ples v Kazini, nato pa bodo ob ponedeljkih, 18. in 25. januarja ter 1. in 15. februarja, potekale le običajne plesne zabave, ki bodo trajale najdlje do polnoči.

Tretji veliki ples v Kazini bo potekal 8. februarja. Danes je pri Nj. Ekscelenci g. guvernerju soareja s plesom.

Direkcija Kazine je za včerajšnjo večerno zabavo ob tomboli namenila lepe – med drugim zelo drage – nagrade, pri čemer so zaradi velikega obiska in zanimanja za igro prihodki preseglji izdatke za 58 gld 26 kr konv. veljave, ki jih bodo namenili oskrbovalnici za male otroke.

1836/5

Vaša Ekscelenca

Prejel sem Vaše cenjeno pismo s priloženim zneskom 9 gld konv. veljave; zaskrbljen sem, da Vas spet pesti nahod. Iskreno Vam želim čimprejšnje okrevanje ter Vam pošiljam prisrčne in hvaležne misli, naj Bog Vašo Ekscelenco posebej varuje ter – dolgo, zelo dolgo ohrani! Njeni Ekscelenci premilostljivi gospe grofici in milostljivi kontesi poljubljam roko ter Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 7. jan. 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/6

Ljubljana, 8. januarja 1836, petek

4.

Družba, ki se je včeraj zbrala pri Nj. Ekscelenci gospodu guvernerju, je bila menda zelo številna in prav tako zelo elegantna, razšla pa se je po 10. uri.

Soprogo pokojnega profesorja Pintarja je zadela kap.

Gospod polkovnik baron Rath, ki je bil odpotoval v Trst, se je včeraj spet vrnil v Ljubljano.

1836/7

Ljubljana, 9. januarja 1836, sobota

5.

Videti je, da mraz počasi popušča; danes zjutraj je spet snežilo; novega pa ni prav nič.

1836/8

Ljubljana, 11. januarja 1836, ponedeljek

6.

Novega ni nič; vremenske razmere se izboljšujejo. Danes pričakujemo mnogo obiskovalcev v Kazini. Prilagam seznam gledaliških predstav.

 Gledališke predstave od 10. do 17. januarja 1836

nedelja, 10. ... *Lindane* [*Lindane*]

ponedeljek, 11. ... /

torek, 12. ... *Maurer und Schlosser* [*Zidar in ključavničar*]. Operasreda, 13. ... *Kunst und Natur* [*Umetnost in narava*]. Veseloigračetrtek, 14. ... *Ein Tag vor Weihnachten* [*Dan pred svetim večerom*]. Igra

petek, 15. ... /

sobota, 16. ... *Maurer und Schlosser* [*Zidar in ključavničar*]. Operanedelja, 17. ... *Vorleserin* [*Bralka*]. Veseloigra**1836/9**

Ljubljana, 12. januarja 1836, torek

7.

Kazina je bila včeraj polna, celo prepolna, prišlo pa je več gospodov kot dam.

Plesna zabava je trajala do poltretje ure zjutraj.

Namesto opere *Zidar in ključavničar* bodo danes na oder postavili *Seviljskega brivca*. O joj! kakšen Figaro je Wirsing!

1836/10

Ljubljana, 13. januarja, sreda

8.

Gospa grofica Vajkard Auersperg je naposled – kot je bilo načrtovano – odpotovala na Reko.

Na Dunaju je umrla ena izmed sestrá Njene Ekscelence gospe guvernerjeve, zato v Kazini v ponedeljek ni bilo nikogar iz guvernerjeve družine.

1836/11

Ljubljana, 14. januarja, četrtek

9.

Danes ne bo soareje pri Nj. Ekscelenci gospodu guvernerju – deloma zato, ker je takšna zabava predvidena le na vsakih 14 dni, deloma pa zaradi včeraj omenjene smrti v družini barona Borna.

 Praporščak Friderik baron Elsner je včeraj prispel v mesto in bo tu na dopustu.

1836/12

Vaša Ekscelenca

Blagovolite mi ne zameriti in naj ne zveni nevljudno, da sem zgrabil priložnost, ki se je ponudila –, ko je znanec priskrbel češke fazane, mi je uspelo dobiti še en par in sem ga kupil za Vašo Ekscelenco v upanju, da si bodo Vaša Ekscelenca zaželeli takšne pečenke. Do danes mi še niso sporočili, kakšna je cena. Njeni Ekscelenci premilostljivi gospe grofici poljubljam roko, prav tako milostljivi kontesi, prosim za nadaljnjo milostljivo dobrohotnost in se poslavljam z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 14. januarja 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/13

Ljubljana, 16. januarja 1836, sobota

10.

Prejšnjo sredo je gospa grofica Zois priredila večerno zabavo s plesom.

1836/14

Ljubljana, 17. januarja 1836, nedelja

11.

Gledališke predstave od 17. do 24. januarja 1836

nedelja, 17. ... *Vorleserin* [*Bralka*]. Veseloigra

ponedeljek, 18. ... /

torek, 19. ... *Nachtwandlerin* [*Mesečnica*]

sreda, 20. ... Veliki ples v maskah. Reduta

četrtek, 21. ... *Königin von 16 Jahren* [*Šestnajstletna kraljica*]

petek, 22. ... /

sobota, 23. ... *Freund und die Krone* [*Prijatelj in krona*]

nedelja, 24. ... *Weiberfeind* [*Sovražnik ženstva*]

1836/15

Ljubljana, 19. januarja 1836, torek

12.

Včeraj je bila Kazina tako obiskana kot še nikoli, lahko rečem, da je bila nabito polna. Tudi Nj. Ekscelenca gospod guverner in njegova družina so bili tam. Zabava je trajala do poltretje ure zjutraj. Pri svečani večerji je vladala zmeda. Nekatera gospoda je želela zasesti svoje mize, a včeraj je veljal zakon kot v mlinu: kdor prvi pride itn., in obiskovalci so označene mize zasedli, ne da bi kogarkoli kaj vprašali. Okoli sedišč in hrane je bila neizmerna gneča, tako da so se ljudje namestili in večerjali kar ob igralnih mizah; celo sobo v tretjem nadstropju, v kateri bivajo strežaji, so spremenili v jedilnico.

Tudi na strelišču je bil ples in ogromno obiskovalcev, ki so se zabavali do jutra, zato je bilo ponoči na ulicah precej prometa. Tako imenovanega »pudelbala« v nedeljo se je udeležilo več kot 300 ljudi.

1836/16

Vaša Ekscelenca!

Najpokorneje se zahvaljujem za mehko divjačino, ki ste mi jo najprijazneje poslali, in obenem Njeni Ekscelenci gospe grofici in milostljivi kontesi poljubljam roko. Izboljšanje vremena, predvsem mraz, ki je popustil, ima blagodejen vpliv na zdravje, celo pri meni, ki me že od Svetih Treh kraljev muči neke vrste gripa. Predvsem ko me je napadel kašelj in sem kihal, kar je pogosto trajalo cele četrte ure, in mi je pokalo v prsih ali se mi je trgala porebrnica, sem imel strašne bolečine v prsnem košu. Ko sem se posvetoval z zdravnikom, mi je predpisal prašek za vnetje sluznice. Potem ko sem ga začel jemati, so moje tegobe izzvenele in le redko se še spopadam z vnetjem!

Vašo Ekscelenco bi rad zares prepokorno prosil, da preizkusijo ta prašek, saj iz lastne izkušnje vem, kako zelo ob napadih kašlja trpi šibek prsni koš in kako strašno boli, ko se pljuča krčijo, kar otežuje dihanje in povzroča bolečino! – Obenem se Vaši Ekscelenci najvdaneje zahvaljujem za poslano plačilo za fazane; vesel sem, če sem z njimi Vašo Ekscelenco razveselil.

Moja edina, vedno prisotna želja je, da bi Bog Vašo Ekscelenco ohranil še mnoga leta in bi Vam namenil trdno zdravje, zato bi z velikim veseljem slišal novico, da so Vaša Ekscelenca popolnoma premagali težave z vnetji.

Če mi Vaša Ekscelenca dovolijo, bi z Vami z velikim veseljem delil osamljene urice, kadar milostljivi dami prideta v Ljubljano. Ko sem v bližini Vaše Ekscelence, se počutim tako izpopolnjeno, tako mirno, da tega prijetnega občutka sploh ne znam opisati, in prepokorno prosim, da mi Vaša Ekscelenca blagovolijo še naprej izkazovati milostno naklonjenost, za katero si bom iskreno prizadeval, da je bom vreden, in Vam bom do groba izkazoval svojo hvaležnost ter tega nikoli ne bom opustil, jaz, ki sem z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 19. januarja 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/17

Ljubljana, 20. januarja 1836, sredo

13.

V mestu se govori, da je soproga gospoda generala pl. S. ... v veselem pričakovanju.

Jutri, v četrtek, bo pri Nj. Ekscelenci gospodu guvernerju soareja s plesom.

1836/18

Ljubljana, 21. januarja 1836, četrtek

14.

19. dne t. m. je bil po grškem koledarju praznik Janeza Krstnika in torej god gospoda generala pl. S...., zato je bil pri njem slavnostni obed. Ob tej priložnosti in spričo celotne zbrane družbe je milostljiva hišna gospodarica naznanila, da so v blagoslovljenem stanju.

1836/19

Vaša Ekscelenca!

Milostljiva dobrohotnost, ki mi jo izkazujete, je tako velika, da ne najdem besed, s katerimi bi lahko izrazil svoja najiskrenejša hvaležna občutja, ki prihajajo iz dna srca in jih tako goreče občutim! Dovolite mi, da Vam izrečem neskončno zahvalo za to, da ste posebej naročili, naj se pozanimajo o mojem počutju. Počasi res prihajam k sebi in s tem, ko se vračata miren spanec in apetit, je vedno večje tudi upanje, da bom kmalu ozdravel; včeraj so se mi na koži pojavili izpuščaji, ki so videti kot nekakšni mozolji, tako da nestrpno čakam zdravnika, da se pogovorim z njim.

Naj Bog da, da bodo tudi Vaša Ekscelenca kmalu premagali katar, potem bo moje okrevanje še toliko bolj veselo, kajti dokler vem, da se Vaša Ekscelenca ne počutijo dobro, me prežema strah in moja edina želja je, da se Vaše zdravje okrepi. Bog naj varuje Vašo Ekscelenco! Še naprej Vas prosim za Vašo milostljivost in se poslavljam z globokim spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 21. januarja 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/20

Ljubljana, 24. januarja 1836, nedelja

15.

Gospod grof Rihard Blagaj se je preselil v mesto.

Julij, sin tukajšnjega g. okrožnega glavarja Flucka pl. Leidenkrona, podporočnik pri kirasirjih grofa Auersperga, je prišel semkaj in bo tu preživel dopust.

Včeraj zvečer je baronica Franc Lazarini priredila soarejo.

1836/21

Ljubljana, 26. januarja 1836, torek

16.

V Kazini je bila včeraj zabava, na strelišču pa ples. Obe družabnosti sta bili dobro obiskani, povsod se je veliko jedlo, v Kazini so se zabavali do enih, na strelišču pa do zgodnjih jutranjih ur. V Kazino so včeraj spet prišle povsem nove družine, ki prej nikoli niso zahajale semkaj. To dokazuje, da so zabave v Kazini vedno bolj priljubljene. Končno se govori tudi o tem, da bodo gradili novo Kazino, kar je s svojo idejo podžgal judovski trgovec Heimann. Pripravil je namreč zelo všečen delniški načrt, ki je bil na splošno dobro sprejet, vendar je videti, da si krščansko prebivalstvo Ljubljane ne želi, da bi karkoli zgradil ali financiral Jud; zato so načrt predelali in v nekaj dneh so krščanski prebivalci podpisali in zbrali delnice za 30.000 gld konv. veljave, k temu pa je Kranjska hranilnica primaknila še 20.000 gld konv. veljave, poleg tega je že sklenjena pogodba za nakup 500.000 kosov opeke.

2. februarja bodo kadeti priredili ples, tako da je vse mesto na nogah, kajti zbrana družba bo zelo številna.

Jutri bo v reduti veliki ples v maskah, ki bo zagotovo dobro obiskan.

1836/22

Ljubljana, 28. januarja 1836, četrtek

17.

Na včerajšnji reduti je bilo zelo prijetno; prešteli so okoli 300 ljudi, tudi mnoge maske, med njimi nekatere zares lepe. Zabava je trajala do 4. ure zjutraj.

Nadporočnik grof Lichtenberg iz regimenta Hohenlohe bo premeščen k regimentским grenadirjem, ki so ta čas v Benetkah, kjer bodo pričakali in se poklonili ces. Visokosti podkralju, nadvojvodi Rainerju.

Jutri bo pri gospe grofici Zois večerna zabava, pojutrišnjem zvečer, 30. t. m., pa se bo družba zbrala pri g. okrožnem glavarju pl. Flucku.

1836/23

Vaša Ekscelenca

Ni mi bilo dano, da bi Vas srečal pred odhodom. Nisem si mislil, da boste odpotovali pred 5. uro, zato sem si drznil v spremstvu družine g. grofa Aichelburga obiskati Nj. Ekscelenco velespoštovanega g. guvernerja – tam sem srečal g. gub. svetnika dr. Kogla, s katerim sva skupaj pohitela nazaj, da bi Vaši Ekscelenci izkazala globoko spoštovanje in zaželela srečno pot; a ko sva prišla v hišo, kočije Vaše Ekscelence ni bilo več. Sicer sem z žalostjo odšel od tam, a zato so bile toliko bolj goreče moje želje, naj se Vaša Ekscelenca zares srečno vrnejo v svoje čudovito bivališče; o tem seveda ne dvomim, saj sem si to od srca želel. Naj Bog ohrani Vašo Ekscelenco zdravo, česar si poleg mene želi še mnogo hvaležnih duš. Še naprej prosim za Vašo milostljivost in se poslavljam z globokim spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 1. feb. 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/24

Ljubljana, 2. feb. 1836, torek

18.

Knez Kinsky, vladni predsednik iz Linza, ki se je na lovu prehladil in posledično zbolel za putiko, ki se ji je nato pridružila še tifusna vročina, je v Linzu umrl. Nj. Visokost so bili oče 4 otrok, Njena Visokost gospa kneginja pa pričakujejo petega.

V Pragi naj bi knez Schwarzenberg v napadu ljubosumja za mizo s pištolo ustrelil svojo gospo soprogo, rojeno grofico Wratislaw, in se takoj zatem podal na Dunaj, da bi se tam osebno na milost in nemilost predal Nj. Veličanstvu.

1836/25

Vaša Ekscelenca!

Iskreno upam, da ste srečno prišli domov in se Vam je ponoči uspelo naspiti! – Ker včeraj upravnika Hiše Nemškega reda nisem našel doma, sem ga danes zjutraj še enkrat obiskal in ga tudi srečal; pismo, ki mu ga je poslal kancler Schön, sem prebral in glede na njegovo vsebino sklepam, da se bodo Nj. ces. Visokost tukaj na vsak način morali zadržati vsaj en dan, saj, kot piše v pismu, želijo Nj. ces. Visokost videti stavbe in si predvsem ogledati načrt novega projekta; načrtovano je namreč, da se na tako imenovani nemški zemlji zgradi predmestje, in sicer bo

območje razdeljeno na 76 parcel, vsaka hiša bo imela svoj vrt in tako bo nastalo nekakšno novo predmestje – Maksimilijanovo predmestje s 76 hišnimi številkami, skozenj pa bo peljala široka cesta, in sicer od tako imenovanega Zoisovega jarka naravnost na Tržaško cesto.

Glede na nadaljnjo vsebino pisanja naj bi duhovni beneficiat v ornatu, v belem plašču, in upravnik skladno z vsemi pravili sprejela prečastitega velikega mojstra. Ravno ko sem bil pri upravniku, je prišel tudi odposlanec Nj. Eksc. g. guvernerja, ki se je pozanimal, ali je že prišlo kakšno sporočilo glede Nj. ces. Visokosti, na kar je upravnik odgovoril, da ni nič novega, da pa ne bodo pozabili o vseh prispelih navodilih obvestiti Nj. Eksc., za kar sem nemudoma prosil tudi sam. Zatorej bom v skladu z navodili o vsem takoj poročal Vaši Ekscelenci; tudi v nadalje prosim za Vašo milostljivo naklonjenost in Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 15. feb. 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/26

Vaša Ekscelenca

V čast mi je, da Vam lahko poročam, da Nj. ces. Visokost nadvojvoda Maksimilijan še niso prispeli, upravnik Hiše Nemškega reda pa mi je obljubil, da mi bo nemudoma sporočil, ko ga bo dosegla novica. – Priporočam se Vaši nadaljnji milostljivosti in Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 16. feb. 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/27

Vaša Ekscelenca

V upanju, da ste dobrega zdravja, ne bom okleval in Vam vdano sporočam, da še vedno ni nobenih novic o Nj. ces. Visokosti nadvojvodi Maksimilijanu, prav tako tudi še ni prispel v mesto. Po mojih skromnih domnevah Nj. ces. Visokost verjetno še niso odpotovali z Dunaja, saj je kurir na Dunaj prinesel žalostno novico o smrti Njenega Veličanstva neapeljske kraljice, spričo tega pa je verjetno prišlo do spremembe načrta; na vsak način je bil odhod prestavljen, kajti če bi potovanje odpovedali, bi to zagotovo sporočili komturjevemu upravniku v Ljubljani. O tem in o vsem drugem me bo upravnik obveščal, jaz pa bom o tem nemudoma poročal Vaši Ekscelenci. Pred 2 dnevoma naj bi neki učenec v trenutnem izbruhu besnega razburjenja na Kongresnem trgu zahrbtno ranil drugega učenca, ko sta se vračala domov. Z vzmetnim nožem ga je zabodel v vrat tako globoko, da je le malo manjkalo in bi zadel žilo. To je nov pojav našega pokvarjenega časa! – Tudi v nadalje se priporočam Vaši milostljivosti in Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 17. feb. 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/28

Vaša Ekscelenca

Vaše zdravje se zagotovo izboljšuje in verjetno ste si že precej opomogli, kar me navdaja z veseljem. Glede Nj. ces. Visokosti nadvojvode Maksimilijana še vedno ni nobenih novic, priložena pa Vam pošiljam obvestila o tem, kaj se je v Ljubljani v teh dneh dogajalo in se dogaja.

Tudi v nadaljnje se priporočam Vaši milostljivosti in Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 20. feb. 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/29

Vaša Ekscelenca!

Iskreno upam, da ste prav srečno prišli domov, in ne morem si kaj, da Vam ne bi povedal, da sem bil v mislih z Vami. Danes je gospod polkovnik baron Rath zaradi službenih obiskov iz Ljubljane odpotoval v Gradec. S seboj je vzel precej mladega družabnika, mladega grofa Vincenca Welsersheimba, ki mora kot jurist prvega letnika v Gradcu opraviti svoj prvi polletni izpit. Gospod polkovnik se namerava čez 6–8 dni spet vrniti v Ljubljano. Priporočam se Vaši nadaljnji milostljivosti, Vaši Ekscelenci želim trdnega zdravlja in Vas pozdravljam s spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 22. februarja 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/30

Ljubljana, 23. feb. 1836, torek

19.

Včeraj so prispele novice, da naj bi gospa grofica Althan, rojena grofica Hartig – hčerka Nj. Eks. milanskega gospoda guver. grofa Hartiga –, umrla ob porodu 4. otroka.

Kazina je bila včeraj slabo obiskana, kljub temu pa se je zbrana družba z velikim navdušenjem posvetila igranju tombole in številni so prevzeli svoje lističe.

V prvi igri so bili dobitniki:

Amba ... Pisalna tablica iz stiskanega usnja s srečko dunajske loterije Tivoli, kjer bo žrebanje prihodnji mesec, torej marca.

Sodelovali so štirje igralci; dobitni je bil listek, ki ga je kontesa Welsersheimb priskrbela poročniku Rudolfu Schmidburgu.

Terna ... Moški usnjeni portfelj za britvice, škarje itn., vendar brez vsega naštetega, poleg tega pa tudi tokrat še srečka loterije Tivoli.

Sodelovala sta dva igralca; po žrebu je dobitek pripadel podpolk. pl. Seppenburgu.

Kvaterna ... Svetilka iz alabastrskega stekla na trinožnem bronastem podstavku in srečka loterije Tivoli.

Dva igralca; po žrebu je dobitek pripadel gospodični Jakobini pl. Fluck, ki ni bila prisotna, temveč je za svoj listič zgolj naročila, da preverijo številke.

Činkvin ... Listnica na zaklep, lepo okrašena z violakom.

Dobitnik je bil poročnik Gustav Egkh z lističem, ki ga je kupila baronesa Fani Schmidburg; z dobitkom je g. poročnik počastil baroneso.

Tombola ... Stenska ura, moderna, a brez mehanizma za bitje, sicer zelo lepa.

Baron Mihael Zois je imel dobitni listič, ki pa ga je zamenjal z avskultantom Scheuchenstuhлом.

Pri drugi igri so bili dobitki:

Amba ... Izrezljani okvir ure z naslonilom na zadnji strani, na katerega lahko obesimo žepno uro.

Dva igralca; po žrebu je dobitek prejela kontesa Helena Welsperg.

Terna ... Listnica iz stiskanega usnja s srečko loterije Tivoli.

Nagrado je dobil vojaški oskrbnik asistent Dirnböck.

Kvaterni ... Brušeni in pozlačeni kozarec ter srečka loterije Tivoli.

Dobitek je po žrebu z baronom Apfalterjem pripadel soprogi uradnika Schütza, rojeni Hohn. Činkvin ... Lično okrašena lesena skrinjica za shranjevanje pisem.

Dobil jo je baron Mihael Zois.

Tombola ... Senčni zaslon v okviru iz črno politiranega lesa, okrašenega z violakom z vgrajenim zeleno matiranim brušenim steklom, poleg tega pa še brezplačna srečka loterije Tivoli.

Dobitek je prejel g. stotnik pl. Riera iz regimenta Hohenlohe, ki je senčnik podaril kontesi Pepi Thurn.

Srečka oziroma listek je tudi tokrat stal 10 kr, partija se je končala okoli pol desete ure, nato pa se je družba tja do 10. ure razšla; le pri eni igralni mizi so igrali karte.

1836/31

Ljubljana, 24. februarja 1836, sreda

20.

Tako kot Verono v Italiji bodo tudi Brixen na Tirolskem utrdili. Vso potrebno vojsko, ki bo sodelovala pri tej gradnji, so že poklicali tjakaj.

Gledališke predstave od 21. do 28. feb. 1836

Nedelja, 21. ... *Robert der Teufel* [*Robert vrag*]. Igra.

Ponedeljek, 22. ... /

Torek, 23. ... Izvesti bi morali *Normo*; gledališče je bilo zaprto.

Sreda, 24. ... Igrati bi morali *Testament einer armen Frau* [*Oporoka revne ženske*]; na oder so postavili *Normo*.

Četrtek, 25. ... Verjetno bodo ponovno izvedli *Normo*.

Petek, 26. ... /

Sobota, 27. ... *Norma*

Nedelja, 28. ... *Mädchen aus der Feenwelt* [*Deklica iz vilinskega sveta*].

1836/32

Vaša Ekscelenca

Nisem imel sreče, da bi Vam včeraj izrazil svoje občudovanje. V torek zvečer nisem bil v svojem stanovanju, in ko sem včeraj izvedel za navzočnost Vaše Ekscelence in sem se oblekel, da bi Vas obiskal, ste bili že odpotovali. Preponižno Vas prosim, dovolite mi, da Vam izrazim svoje globoko občudovanje, ki bo ugasnilo le z mojo smrtjo.

Upam, da so Vaša Ekscelenca prejeli moja pisma, ki sem jih poslal v ponedeljek, torek in včeraj, in ponavljam svoje goreče želje, da bi Bog Vaši Eksc. še dolgo namenil trdno zdravje.

Priporočam se Vaši nadaljnji milostljivosti, prosim zanjo in ostajam z vsem občudovanjem in globokim spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 25. feb. 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

Za gradnjo Kazine je zbranih že 46.000 gld konv. veljave.

1836/33

Ljubljana, 26. februarja 1836, petek

21.

V mestu se je govorilo, da bo dosedanji predsednik dvorne komore v finančnih in gospodarskih zadevah pl. Eichhof, ki je bil kot vladni predsednik določen, da odide v Linz, spričo nesoglasij s knezom Metternichom verjetno premeščen.

Mladi baron Karel Schweiger, do sedaj kadet pri kirasirjih barona Spiegla, je postal podporočnik pri huzarjih pruskega kralja.

Včeraj so v nabito polnem gledališču pred navdušenim občinstvom izvedli *Normo*. – Gledalci so z vzkliki nekajkrat nagradili Hanalovo, tudi na koncu, ko se je pevka redkobesedno zahvalila. Tudi Fürstova je požela aplavz ter ob vzklikih gledalcev še enkrat prišla na oder.

1836/34

Ljubljana, 27. feb. 1836, sobota

22.

Nepričakovana smrt g. grofa Jožefa Thurna na Krumperku je zelo boleča in je vzbudila veliko sočustvovanja.

Prav tako je bilo cesarsko imenovanje gospoda grofa Salezija Blagaja za gubernijskega svetnika in administratorja v rudniku soli v Wieliczki sprejeto z veselim odobravanjem. G. grof bo pred odhodom na Poljsko prišel v Ljubljano in obiskal sorodnike.

Baron Karel Codelli, avskultant pri goriškem deželnem sodišču, je postal aktuar pri tržaškem deželnem sodišču z 800 gld plače.

1836/35

Ljubljana, 28. feb. 1836, nedelja

23.

Gospa Thelen, rojena pl. Kappus, je v petek zvečer brez zapletov povila fantka.

Včeraj so pred polno dvorano že tretjič odpeli *Normo*. Prihodnji teden naj bi jo ponovno izvedli, in sicer v korist pevca Stolteja. – Prejemki Hanalove naj bi znašali okoli 120 gld konv. veljave.

Poroč. baron Egkh Gustav je danes odpotoval na šesttedenski dopust v Gradec. Z njim je šel na pot tudi Viktor baron Schmidburg, ki bo v Gradcu opravljaj polletni juristični izpit.

1836/36

Ljubljana, 29. februarja 1836

24.

Včeraj je bila spet soareja pri g. grofu Welspergu, mladež se je zabavala ob tomboli. Na podlagi oporoke preminulega grofa Jožefa Thurna je bila za glavno in edino dedinjo imenovana njegova starejša sestra pl. Rechbach, ki so ji priporočili, naj ne pozabi na malega bratranca Armanda Stainacha. Bratranec in sestričnam Elsner naj bi pokojnik zapustil volilo, a znesek ni točno določen. Prijateljem, namreč svojim šolskim tovarišem, je pokojnik zapustil: g. baronu Moricu Tauffererju zlato škatlo in 2 pištoli; g. grofu Barbu zlato uro repetirko; g. baronu Ant. Codelliju

turško pipo za kajenje tobaka; starejšemu Laschanu briljantno napsno broško. Baron Moric je določen za izvršitelja oporoke. Praporščaku baronu Frideriku Elsnerju je zapustil zlati pečatni prstan. Potem ko je koncipist Laschan potrdil, da je v zaprti kuverti s petimi pečati še ena oporoka in da naj bi bila shranjena v šatulji, kjer pa je niso našli, se je začelo težavno iskanje; oporoko so končno našli pod papirji na pisalni mizi, vendar je bila odprta, po čemer je bilo mogoče sklepati, da jo je pokojnik želel spremeniti ali vsaj dopolniti s kodcilom. Pokojnik je, kot je bilo mogoče razbrati iz njegovih izjav v zadnjih dneh, slutil, da se bliža njegov konec. Njegov strežnik Gašper bo na pokojnikovo željo do konca življenja prejemal 50 gld mesečno ter ostal na gradu.

Gospa mačeha – grofica Serafina Thurn – je zelo prizadeta, ker v oporoki ni omenjena niti z besedo in ker je v zvezi z grofco Marijo, pokojnikovo sestro, v oporoki mogoče prebrati neprijetno opazko. –

Danes je tombola v Kazini – in v četrtek soareja pri Nj. Ekscelenci g. guvernerju.

Gospod polkovnik baron Rath se je včeraj vrnil iz Gradca v Ljubljano.

Gledališke predstave od 28. feb. do 6. marca 1836

nedelja, 28. ... *Das Mädchen aus der Feenwelt* [Deklica iz vilinskega sveta]
ponedeljek, 29. feb. ... *Testament einer armen Frau* [Oporoka revne ženske]
torek, 1. marec ... *Gespensige Schiffer* [Strašljivi čolnar]
sreda, 2. ... *Stiefvater* [Očim]
četrtek, 3. ... *Nachtwandlerin* [Mesečnica]. Opera
petek, 4. ... / Koncert v Hiši Nemškega reda
sobota, 5. ... *Norma* ... Opera
nedelja, 6. ... *Tournier von Kronstein* [Kronsteinski turnir].

Zaradi bolezni enega od igralcev predstava v ponedeljek odpade.

1836/37

Ljubljana, 1. marca 1836, torek

25.

Včeraj bi morali v gledališču uprizoriti *Oporoko revne ženske*; – proti poldnevu so iz gledališča sporočili, da zaradi nepričakovanih zapletov predstave ne bo, da pa bodo jutri – torej danes, v torek – v korist gospe Eichwald igrali *Strašljivega čolnarja*. Včeraj popoldne je sledilo novo, tretje obvestilo, da bodo jutri, torej danes, v torek, na oder postavili *Kneza Sinjebradca* [*Fürst Blaubart*], igro v 4 dejanjih.

Govori se, da bo g. grof Erazem Lichtenberg zaradi instrukcije kot višji deželni prirezovalec letos osebno obiskal Kranjsko.

Ces. Visokost nadvojvoda Maksimilijan so bili že pripravljeni, da odpotujejo z Dunaja, ko so jih zaradi putike na žalost začele pestiti bolečine v nogah, zato so morali načrtovano potovanje preložiti, dokler se ne pozdravijo. Razlog za odloženo potovanje nam je sporočil g. redovni kancler Schön; ko bo znano, kdaj se bo nadvojvoda odpravil na pot, bo sledil naslednji avizo.

Rihard, sin g. grofa Welsperga, doslej poročnik v inženirskem oddelku, je bil povišan v čin nadporočnika.

Ta teden soareje pri Nj. Ekscelenci gospodu guvernerju ne bo, temveč bo šele prihodnjo sredo, 9. t. m.

V petek, 4. t. m., bo koncert v Hiši Nemškega viteškega reda.

Včeraj je bila Kazina bolj obiskana kot prejšnjič, vendar pa obisk ni bil tako številen kot v času tombole v adventu. Grof in grofica Blagaj iz Polhovega Gradca sta bila včeraj prvič v Kazini. – Lističi so, kot je v navadi, stali 10 kr konv. veljave, število ni bilo omejeno.

V prvi igri so bili dobitki naslednji: amba ... Šest parov belih usnjenih ženskih rokavic ... igrali so s tremi lističi, in sicer g. baron Leopold Lichtenberg na dveh lističih, ki je zadel ambo, in baronesa Lori Codelli. Po žrebu je dobitek pripadel zadnji. Terna ... Temno politirana lesena damska šatuljica, ki se zaklene. Udeleženci so bili spet trije; po žrebu je dobitek pripadel kontesi Ceciliji Auersperg. Kvaterna ... Platirana ročna svetilka z utrinjačem in gasilnikom; nagrado je dobil podpolk. Seppenburg. Činkvin ... Črno politirana lesena košarica za kruh, okrašena z violakom. Dobitnik je bil avskultant pri deželnem sodišču Piller. Tombola ... Ovalno namizno ogledalce v okviru iz črno politiranega lesa, z zatičem, viseče na dveh stebričkih s platiranim okrasjem. Dobitnica je bila soproga lekarnarja Meyerja.

Pri drugi igri so bili dobitniki naslednji:

Amba ... Krtača za lase s platiranim hrbtom in ročajem.

Baron Mihael Zois.

Terna ... Damski cekar za rabo pri delu. Računski svetnik Luschin.

Kvaterna ... Nočna svetilka iz navadnega stekla na platiranem ogrodju.

Poroč. Gold po naročilu baronese Fini Zois. Svojo kvaterno je spregledal in se javil za dobitek pri činkvinu.

Činkvin ... Listnica na zaklep iz stiskanega usnja.

Kontesa Marija Auersperg.

Tombola ... Jedilni pribor iz stiskanega srebra, in sicer nož, vilice, žlica in kavna žlička, v rdečem ovitku iz safianskega usnja.

Gospa Schütz, rojena Hohn.

Podatek o soareji pri Nj. Ekscelenci g. guvernerju v mojem včerajšnjem pismu je napačen; glede tega sem se posebej pozanimal pri poroč. baronu Rudolфу Schmidburgu in dobil podatek, ki ga navajam v tem pismu.

1836/38

Ljubljana, 2. marca 1836, sredo

Št. 26

Govori se, da se je rajnki grof Jožef Thurn v svoji oporoki vendarle spomnil tudi gospe mačeh, grofice Serafine Thurn; mimogrede, številna mesta so prečrtana, med drugim volila za sestrične Elsner, po katerih naj bi vsaka od njih po presoji izvrševalca oporoke, barona Morica Tauffererja, prejela spominek. Očitno je, da je gospod grof oporoko nameraval spremeniti, o čemer govorijo številna prečrtana mesta; zato tudi omenjene spremembe ni bilo mogoče udejanjiti! –

Danes bo v tukajšnji stolni cerkvi slovesna obletna maša za Nj. Veličanstvo cesarja Franca I., h kateri so ob 10. uri povabljeni ugledni veljaki.

Četudi ste že dobili osnutek seznama predstav, ki naj bi se ta teden zvrstile v gledališču, je prišlo do spremembe. V ponedeljek tako ne bo predstave, v torek je na programu *Fürst Blaubart* [Knez Sinjebradec], v sredo ne bo predstave, v četrtek *Der gespenstige Schiffer* [Strašljivi čolnar] kot benefica gospe Eichwald, v petek bo koncert v dvorani Nemškega viteškega reda, v soboto ... bodo verjetno izvedli *Normo*; ker se Hanalova trmasto upira, da bi pela več kot enkrat na teden! – Morali bi stremeti k temu, da bi gdč. Hanalovo tudi prihodnje leto obdržali na tukajšnjem odru, in ker zdaj na mesec zasluži 80 gld konv. veljave, bi lahko s predpogodbo njeno mesečno plačilo dvignili na 100 gld konv. veljave.

1836/39

Ljubljana, 3. marec 1836

Ljubljana, 3. marca 1836, četrtek

27.

Gospa grofica Hiacinta Lichtenberg se že mnogo bolje počuti; zdaj se že odpravi v cerkev. Že v prihodnjem tednu se obeta začetek del pri gradnji Kazine.

Iskreno vam želim, da bi bili vsi ugledni prebivalci graščine Dol zdravi in da bi se dobro počutili.

1836/40

Ljubljana, 4. marca 1836, petek

28.

Aleksander grof Thurn, praporščak iz regimenta Hohenlohe, je bil povišan v podporočnika. Gospo baronico Rechbach, rojeno grofico Thurn, vsak čas pričakujejo v Ljubljani. Najprej si želi obiskati Ljubljano, nato pa oditi na Krumperk. Gospa grofica Serafina Thurn je v svojem stanovanju pripravila sobo, kjer bosta prenočila njena pastorka z gospodom soprogom, ritmojstrom baronom Rechbachom.

Gospa baronica Rechbach, rojena grofica Strassoldo, iz Novega mesta je, kot se govori, povila dvojčka, fantka in deklico, ter se počuti zelo slabo.

1836/41

Ljubljana, 5. marca 1836, sobota

29.

Včeraj je Nj. Ekscelenca gospod guverner baron Schmidburg praznoval 55. rojstni dan. Uspavanko iz opere: *Die Stumme von Portici* [Mutavka iz Porticija] je včeraj na koncertu v Hiši Nemškega viteškega reda zapel 10-letni sin gubernijskega svetnika Wagnerja, mati pa ga je spremljala na klavirju.

Gospa gubernijska svetnica Wagnerjeva je nato v kvintetu na klavirju izvedla kratko skladbo. Po tej točki je Nj. Ekscelenca gospa guvernerjeva zapustila zbrano družbo. Pesnitev J. barona Zedlitzja, ljudska himna za Nj. Veličanstvo, vladajočega cesarja Ferdinanda, je priložena.

Ljudska himna¹

Blagor našimu Cesarju,
 Ferdinandu milimu!
 Blagor Njemu poglavarju
 In cesarstvu celimu!
 Večni! Tvoja roka dala
 Ga je nam namestnika,
 Tvoja roka bo varvala
 Ferdinanda miliga!

Njega sédež je pravica
 Njega krona je modrost,
 Sveta vera nja desnica
 Tovaršica učenost!
 Angelj božji po vsih potah
 Srečno njega naj pelja!
 Blagoslovi Bog v dobrotah
 Ferdinanda miliga.

V lepim miru naj kraljuje,
 Vsak sovražnik naj beži!
 Srečno naj pod njim stanuje
 Vsak podložnik svoje dni!
 Nja pravična roka brani
 Nepokoja vsaciga!
 Dolgo let nam Bog ohrani
 Ferdinanda miliga.

Ljubi mir po vsih deželah

¹ Cesarsko himno so nekoliko spremenili po smrti cesarja Franca marca 1835 in nato ponovno februarja 1836, saj dotedanja verzija menda ni bila po okusu Dunajčanov. Avtor nove verzije, v kateri se prvič pojavi beseda *Österreich* (Avstrija/avstrijski), je bil pesnik Joseph Christian baron Zedlitz (1790–1862). Besedila cesarske himne v več jezikih, v katere je bila prevedena, so bila objavljena v poglavju »*Österreichische Volks-Hymne in verschiedenen Landessprachen*« v: Joseph Salomon in J. P. Kaltenbaeck (ur.): *Austria, oder Oesterreichischer Universal-Kalender für das gemeine Jahr 1847*. Wien: Ignaz Klang 1847, str. 262–268, slovenski prevod na str. 264; prim. tudi Petra Kodre: *Vzgoja za krepitev zavesti o narodni pripadnosti pri pouku književnosti v 20. stoletju*. Ljubljana: Slavistično društvo 2008, str. 27–28. Zgornje besedilo je prevedel Anton Martin Slomšek in sledi cesarski himni, ki jo je napisal Karl von Holtei (1798–1880) ter je bila v uporabi od aprila 1835 do januarja 1836. Slovensko besedilo cesarske himne se tudi po uveljavitvi Zedlitzove variante v slovenščini ni bistveno spremenilo. Zato prevod deloma odstopa od Zedlitzove variante. Ta bi se v prostem prevodu glasila: *Sina blagoslovi Avstrijskega, / Ferdinanda, cesarja našega! / Z nebeškega trona Tvojega, / deželi daj blagoslova Božjega! / Naj on na valovih krmari življenja, / kamor ga Tvoja roka postavlja, / naj sreča ga radostna spremlja, / Bog naj obrani cesarja! // Njemu in vladarski hiši / milost in darov nakloni, / naj angeli ga čuvajo, / na vseh poteh ga spremljajo! / Naj pravičnost, luč, resnica, / v srcu mu žarijo, / dolgo v večni jasnosti / v odrešenje vsem cvetijo. // Cvetje venec naj mu spleta, / naj vojna vedno bo prekleta, / naj veličastno zablesti / in mir vsem naj podeli! // In ko divja nevihta besno, / on naj ozvezdje naše bo, / ki z lučjo nam tolažilno / vibarni svet odrešil bo! // Naj vladata nam mir, edinost, / kjer nežno žezlo on vibti, / ljudje smo mu naklonjeni, / ob prestolu zbrani vsi. / V neločljivi zvezi trdni / za vedno smo povezani! / Blagor vsi mu kličemo, / Ferdinandu milemu!*

Nja cesarstva naj cveti!
Naj v ljubezni in poveljah
Se po sreči vse zgodi!
Vsi v ljubezni Njemu vdani
Pojmo 'z celiga serca:
Dolgo let nam Bog ohrani
Ferdinanda miliga!
J. baron Zedlitz

1836/42

Ljubljana, 7. marca 1836, ponedeljek

31.

Danes je v Dobu blizu Krumperka maša zadušnica za pokojnim grofom Jožefom Thurnom. Grof Barbo je včeraj, ko je s konjem poskušal preskočiti jarek, padel in si izpahnil levo podlaket. Pojutrišnjem, v sredo, 9. marca, je Frančiška Rimska, torej godujejo

gospa grofica Stubenberg
gospa gubernijska svetnica Sicardova
gospodična baronesa Schmidburg.

1836/43

Ljubljana, 9. marca 1836, sredo

33.

Gospa grofica Vajkard Auersperg je včeraj z Reke prispela v Ljubljano.

Danes je družabni večer pri Nj. Ekscelenci gospodu guvernerju, jutri, v četrtek, pa bodo v korist pevca Stolteja na oder postavili *Normo*.

Ker vodstvo gledališča zaradi neplačanih honorarjev z igralci ni v najboljših odnosih in so mu slednji zaradi tega odrekli poslušnost, vam ne morem poslati tedenskega razporeda gledaliških predstav.

1836/44

Ljubljana, 10. marca 1836, četrtek

34.

Včeraj je grof Ksaver Auersperg s soprogo in sinom iz Ljubljane krenil proti Veliki vasi pri Krškem. Danes bodo končno izvedli opero *Norma*.

Danes je seja gubernija; zato so se Nj. Ekscelenca gospod guver. po 9. uri odpeljali v Lontovž.

1836/45

Ljubljana, 11. marca 1836, petek

35.

Baron Karel Schweiger (družina z Ruperč vrha), podporočnik pri kraljevih pruskih huzarjih, je včeraj prispel v mesto. Njegova mati, gospa grofica, se z gospodično Luizo trenutno mudi na posestvu Ruperč vrh, a naj bi se danes vrnila v Ljubljano.

Ker je prihodnjo soboto god Nj. Ekscelence g. guvernerja, bo Filharmonična družba čez osem dni, 18. marca t. m., njim na čast pripravila koncert v dvorani Nemškega viteškega reda.

1836/46

Vaša Ekscelenca!

Včeraj nisem pričakoval, da boste tako hitro odšli od tod; ko sem se pred 4. uro vrnil domov, kočije Vaše Ekscelence ni bilo več. V mislih sem vam srčno zaželel srečno pot in da bi varno prispeli v Dol; prepričan sem, da je bilo na poti vse v najlepšem redu.

Naj Bog varuje Vašo Ekscelenco! Še naprej Vas prosim za Vašo milostljivo naklonjenost in Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 11. marec 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/47

Ljubljana, 12. marca 1836, sobota

36.

Ker sem bil prepričan, da bodo Njena Ekscelenca milostljiva gospa grofica nedeljo preživeli v Ljubljani, sem zamudil priložnost, da bi se, ko so včeraj zapuščali mesto, priporočil milostljivosti Njene Ekscelence in se jim nisem poklonil, zato Vas moram prositi, da mi to milostno oprostite. Glede Nj. Presvetlosti g. feldmaršallajtnanta grofa Leiningena moram dodati, da niso sprejeli časti tajnega svetnika.

Včeraj je bila menda pri Nj. Ekscelenci gospodu guvernerju ob priložnosti bližajočega se godu gospodične Matilde skromna soareja.

V ponedeljek, 14. t. m., to je 14. marca, godujeta omenjena gospodična in kontesa Matilda Welsperg.

1836/48

Ljubljana, 13. marca 1836, nedelja

37.

Včeraj so v tukajšnji Nemški hiši dobili sporočilo, da bodo Njegova ces. Visokost nadvojvoda in veliki mojster Maksimilijan 17., 18. ali 19. t. m. prispeli v Ljubljano, tu prebili en dan, nato pa odpotovali naprej. Njegova ces. Visokost so včeraj odpotovali z Dunaja, ustaviti pa se nameravajo v Dunajskem Novem mestu in Gradcu – ne ve se, kako dolgo se bodo zadržali v obeh mestih –, zato tudi ni mogoče napovedati, kdaj natančno bodo prispeli v Ljubljano, zaenkrat velja, da bo to na enega izmed navedenih dni.

Včeraj so pred polno dvorano izvedli *Normo*.

1836/49

Ljubljana, 14. marca 1836, ponedeljek

38.

Prihodnji ponedeljek, 21. tega meseca, bo imela tukajšnja Kmetijska družba spomladansko skupščino, ki se je bodo zanesljivo udeležili tudi Nj. ces. Visokost, presvetli nadvojvoda Janez, ki so sprejeli povabilo in jih v Ljubljani z gotovostjo pričakujejo. Prav lahko bi se zgodilo, da bosta obe Visokosti, nadvojvoda Janez in nadvojvoda Maksimilijan, hkrati prispeli v mesto. – Kot je znano, Kmetijska družba trenutno sploh nima predsednika, tako da bo zborovanje vodil najstarejši član, gubernijski svetnik in okrožni glavar Fluck.

Prihodnji četrtek bo spričo godovnega dne Nj. Ekscelence gospoda guvernerja, ki pade na soboto, pri Nj. Ekscelenci velik sprejem.

Včerajšnji obisk pri Sv. Grobu ni bil številen.

Jutri, v torek, bodo v gledališču uprizorili *Normo*.

Gospod grof Salezij Blagaj še ni prispel v mesto.

Še vedno niso našli stanovanja za Nj. Presvetlost gospoda feldmaršallajtnanta grofa Leiningena.

Gospod grof Barbo okreva po poškodbi roke.

Včeraj je bil velik sprejem pri g. grofu Welspergu; danes godujeta kontesa Matilda Welsperg in baronesa Matilda Schmidburg.

1836/50

Ljubljana, 15. marca 1836, torek

39.

Nj. ces. Visokost nadvojvodo Janeza v mestu pričakujejo v soboto, 20. t. m.; v zvezi s prihodom Nj. ces. Visokosti nadvojvode Maksa pa še ni nobenih novic. Kot se govori, so Nj. Presvetlosti, gospodu feldmaršallajtnantu grofu Leiningenu, našli nastanitev pri Aichholzerju, a proti letnemu plačilu v višini 1000 gld konv. veljave.

Včeraj je bila Kazina precej dobro obiskana, vendar je bilo sorazmerno več gospodov kot dam. Občinstvo je spet najbolj pritegnila tombola. Listke so prodajali za 10 kr konv. veljave, omejitve ni bilo. V prvi igri so bili dobitniki:

Amba ... Bronasta damska zaponka. Trije igralci. Po žrebu jo je dobil huzarski poroč. Karel baron Schweiger.

Terna ... Rumeno lakirana pločevinasta košarica za kruh. Dva igralca. Po žrebu je bil dobitnik g. baron Leopold Lichtenberg.

Kvaterna ... Senčni zaslon iz matiranega brušenega mlečnega stekla, na katerem je upodobljena katedrala sv. Štefana na Dunaju, v črno politiranem stoječem okvirju; zaslon je dobila soproga gubern. kancelista Pietscha, rojena Lepuschitz.

Činkvin ... Majhna stoječa namizna ura, belo platirana s prav takšnim okvirjem. Dobil jo je g. grof Coronini oče, ki pred tem ni imel sreče s številkami pri ambi, terni in činkvinu.

Tombola ... Listnica v velikosti pole papirja s črno politirano leseno vrhnjo ploskvijo, ki jo krasijo rumeni kovinski okraski.

Dobil jo je mladi Recher, praktikant pri policijski direkciji.

Druga igra:

Amba ... Etui za cigare s priloženim ustnikom. Oskrbni asistent Dirnböck.

Terna ... Rjavo politirano leseno stojalo za dopisnice ali pisma v obliki pahljače s podstavkom.

Trije igralci. Po žrebu je nagrado dobil g. grof Benedikt Auersperg, in sicer z lističem, ki ga je priskrbela gospa grofica Vajkard Auersperg.

Kvaterna ... Delovna košara oziroma zaboj iz lepenke brez pokrova, na sprednji strani je motiv, izvezen z volno, na rdečem traku. Dobitnik je bil trgovec Češko.

Činkvin ... Visoka namizna svetilka, ki jo uporabljamo kot oljno svetilko. Mladi Recher, praktikant pri policijski direkciji.

Tombola ... Lično izdelan kuhalnik za kavo s prav takšnim gorilnikom, s katerim lahko skuhamo 4 do 5 skodelic kave. Dva igralca, po žrebu ga je dobil gospod polkovnik baron Rath.

Okoli 10. ure je bila tombola končana in ljudje so se razšli.

Naslednjih 42 serijskih števil je bilo 1. marca izžrebanih iz Rothschildovih loterijskih posojil za leto 1820: 23, 52, 62, 77, 79, 103, 106, 114, 135, 145, 169, 205, 220, 228, 236, 266, 306, 313, 317, 345, 392, 421, 489, 502, 507, 518, 527, 533, 534, 545, 553, 555, 581, 602, 684, 753, 762, 770, 785, 795, 798.

Gospod grof Coronini je uro, ki jo je priigral, poklonil gospe grofici Anton Thurn, ta pa jo je z mladim Recherjem zamenjala za listnico, ki jo je dobil pri tomboli.

Gospod grof Hohenwart se je pred nekaj dnevi odpravil na Ravne, s seboj pa je vzel muzejskega kustosa. Spričo prihoda Nj. ces. Visokosti nadvojvode Janeza je bil Nj. Ekscelenca gospod guverner primoran odposlati kurirja, da kustosu sporoči, naj se vrne v mesto.

1836/51

Ljubljana, 16. marca 1836, sredo

40.

V ponedeljek, 14. t. m., sta bili družini Nj. Ekscelence gospoda guvernerja in g. grofa Welsperga na Rožniku – tam so se jim pridružili mladi gospodje, bodisi s kočijami bodisi na konjih ali peš. Vsi navzoči so se udeležili tega izleta ob kavi.

Že dva dni se v mestu govori, da bo gospod general Merz kot brigadir prišel v Ljubljano, vendar pa ni znano, kaj se bo zgodilo s sedanjim g. brigadirjem!

1836/52

Ljubljana, 17. marca 1836, četrtek

41.

Včeraj dopoldne je gospa pl. Kalčič prejela zakramente za umirajoče.

Gospa grofica Hohenwart in ostala družba, ki so bili včeraj v Dolu pri Ljubljani, so tri četrt na sedem prispeli domov.

Včeraj je bila soareja pri gospe Sicard.

1836/53

Ljubljana, 18. marca 1836, petek

42.

Gubernijskega tajnika pl. Kreuzberga je Nj. Veličanstvo potrdilo kot stanovskega poverjenika viteškega stanu in ostaja na mestu gubernijskega tajnika.

Grof Deym – gubernijski konceptni praktikant, ki je trenutno dodeljen okrožnemu uradu v Celovcu – je postal častni vitez Malteškega reda in se je danes s svojo materjo na poti v Rim ustavil v Ljubljani.

V vasi Devica Marija v Polju pod Fužinami so v gnoju našli zakopanega mrtvega novorojenčka; izkopali so ga psi, zakopala pa ga je neka nesrečna dekla.

Neka ženska je prejšnjo nedeljo zdrsnila ali padla v Ljubljano, vendar je še niso našli.

1836/54

[Ljubljana, 21. marec 1836]

Kazina, 21. marca 1836

Kazina je bila včeraj izjemno dobro obiskana; brez dvoma zato, ker so ljudje mislili, da bodo tjakaj prišli Nj. ces. Visokost nadvojvoda Janez ali vsaj gospa bar. Brandhofen.² Tombolske lističe so prodajali po 10 kr za listič, število ni bilo omejeno. V prvi igri so bili dobitniki:

Amba ... Majhen bel krožnik iz porcelana v obliki školjke z zlatim robom.

Sedem igralcev; po žrebu je bila dobitnica baronesa Fani Schmidburg.

Terna ... Komplet igralnih žetonov; štiri rjavo politirane skrinjice, okrašene z žetoni, s podobnim lesenim podstavkom in jeklenimi ročaji.

Gospa baronica Franc Lazarini, ki je igrala z lističem, kupljenim za soproga.

Kvaterna ... Zelo lepo izrezljana, rumeno politirana ženska šatuljica s ključavnico.

Višji cestninski nadzornik pl. Riebler.

Činkvin ... Pipa iz morske pene, prevlečena s srebrom, z lakirano cevko in ustnikom iz roževine.

Dobitnica gospa baronica Zois, roj. grofica Aichelburg.

Tombola ... Srebrna kavna skodelica s krožnikom, kupljena za 20 gld konv. veljave, hladno pozlačena, z ročajem iz slonovine.

Gospod grof Saurau z lističem, ki ga je priskrbela gospa baronica Codelli mati.

V drugi igri so bili dobitniki

Amba ... Obtežilnik iz politiranega marmorja z bronastim držalom.

Trije igralci, med njimi baronesa Fani Schmidburg; po žrebu je nagrado dobila gospodična Fani Paschali.

Kvaterna ... Dva mojstrsko izbrušena steklena svečnika.

Kontesa Pepi Thurn.

Terna ... Črno politirana in z violakom okrašena lesena skrinjica za shranjevanje tobaka.

Nadporoč. pl. Seppenburg.

Činkvin ... Par zelo lahkih zlatih uhanov, ki jih krasijo drobne spominčice.

Gospa Fabriotti.

² Franz je sicer zapisal Brandstadt, vendar gre za napako, pravilno je Brandhofen. Ana Plohl (1804–1885), žena nadvojvode Janeza, je namreč leta 1834 dobila naziv baronica Brandhofen.

Tombola ... Majhna stoječa ura z mehanizmom, ki odbije vsako polno uro, z bronasto številčnico in dvema kazalcema, pod steklenim pokrovom na lesenem podstavku.

Po žrebu jo je v igri s še enim igralcem dobil gospod Fabriotti.

Zbrana družba se je razšla ob pol desetih, saj nista prišla niti nadvojvoda Janez niti gospa bar. Brandhofen. – Preden so prispele kočije in služinčad, je nekdo³ priredil tombolo za mladino – z dobitki, kot so sladkarije in pečeni kopun, kar je bilo res zelo zabavno.

1836/55

Ljubljana, 23. marca 1836, sreda

44.

Gospa grofica Ant. Schweiger se je danes z družino odpeljala na Ruperč vrh.

Gospa pl. Rosenthal s soprogom je danes jutraj odpotovala v Trst.

Zjutraj je pri gospe baronici Codelli materi, pri kateri v odsotnosti svojega gospoda soproga prebiva gospa baronica MacNeven, ki danes goduje, zanjo igral pihalni ansambel.

Včeraj je bil poleg družbe, povabljene h gospe grofici Welsperg na manjši prigrizek, dobro obiskan tudi Rožnik, saj je tjakaj prišla regimentska turška godba, ki je zaigrala nekaj skladb.

1836/56

Ljubljana, 24. marca 1836, četrtek

45.

Včeraj omenjena jutranja godba ni bila namenjena gospe baronici MacNeven v knežjem dvorcu, temveč gospodu grofu Barbu v sosednji hiši, ki naj bi praznoval rojstni dan. Ob tej priložnosti je nekaj g. častnikov poskrbelo, da je tjakaj prišla regimentska harmonija, med izvajanjem pa so utišali piščali.

Včeraj je bilo gledališče precej polno. Opero so si obiskovalci ogledali tiho, le nekaj vzklikov Bravo je bilo namenjenih pevki Hanal, sicer pa ni bilo nobenega navdušenja! – Po končani predstavi se je dvignila zavesa in dve deklici – otroka gospe Ney – sta stopili naprej ter z nekaj zatikanja povabili na današnjo benefično predstavo, občinstvo pa je naznanilo sprejelo popolnoma ravnodušno.

Gospod knezoškof Mayer se je včeraj popoldne od tod odpravil nazaj v Celovec.

Slišati je, da bodo v soboto, 26. t. m., na oder spet postavili *Mutavko iz Porticija*, po veliki noči pa gledališča ne bodo takoj zaprli.

1836/57

Ljubljana, 25. marca 1836, petek

46.

V sredo so pri baronesi Gabrijeli Zois od enajstih do enih ponoči igrali serenade, kar je pritegnilo precej ljudi. Včeraj je bil njen god.

Prav tako je bil včeraj piknik na Rožniku.

Včeraj so na Kapucinskem trgu pri izkopu temeljev Kazine našli nekaj predmetov iz rimskih časov, a

³ Nad besedo *Nekdo* je Franz naredil zvezdico in na dnu lista napisal *Herr B...ch (Gospod B...ch)* – verjetno je mišljen Bradatsch (Bradač).

brez vrednosti; kamen, visok 2 in dolg 3 čevlje v kvadratu, z notranjo odprtino v obliki štirikotnika, dolgo 2 čevlja in čevelj globoko; vse je bilo pokrito z drugim kamnom, dolgim in širokim 4 čevlje, ki je bil zazidan ali zakitan ter uporabljen kot pokrov. V odprtini v kamnu je bilo nekaj steklenic, dve nista imeli zamaška in sta bili polni tekočine, podobne vodi, potem je bila tu še nekakšna vaza, v kateri je bila druga, manj tekoča snov, poleg tega pa še 2 svetilki, ena polomljena, in nekaj kosti reber; na podlagi tega je bilo mogoče sklepati, da je bil tu verjetno pokopan novorojenček. Pred tem, a še vedno včeraj, so naleteli na nekaj rimskih bakrenih in en srebrni kovanec, na stekleničko z ročajem, domnevno za zbiranje solz, in dve majhni lončeni svetilki.

Pred nekaj dnevi so prav tam menda našli tudi dva zlata kovanca, nekaj večja od dukatov.

Najdbe bodo odnesli v muzej, zaradi njih pa je okoli delavcev pri izkopu vedno zbranih veliko radovednežev.

1836/58

Ljubljana, 26. marca 1836, sobota

47.

Gospa grofica Zois je predvčerajšnjim na Rožniku priredila piknik.

Pojutrišnjem, v ponedeljek, se bo družina g. grofa Barba spet preselila na deželo, na Dolenjsko.

V ponedeljek bo v Kazini tombola, v torek pa bo pri Nj. Ekscelenci gospe guvernerjevi loterija, katere dobiček bo šel oskrbovalnici za male otroke.

Včeraj je nekajkrat, posebno zvečer med 7. in 9. uro, precej močno deževalo, tako kot v noči od včeraj na danes. Vsi pričakujemo, da bo zaradi toplega vremena vse prav kmalu ozelenelo.

1836/59

Vaša Ekscelenca!

Najponižneje Vas prosim, da mi dovolite, da bi Vam smel podariti dva majhna sodčka moravskih kumar, ki mi jih je poklonil prijatelj, meni pa bosta prav tako ostala še dva sodčka. Milostna dobrohotnost Vaše Ekscelence mi vliva upanje, da boste blagovolili sprejeti ta majhen dokaz moje velike hvaležnosti, ki jo dolgujem Vaši Ekscelenci in Vaši nadvse spoštovani družini; prosim Vas za nadaljnjo usmiljeno naklonjenost ter Njeni Ekscelenci milostljivi gospe grofici kot tudi milostljivi kontesi poljubljam roko in Vam do groba ostajam hvaležno naklonjen in z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 26. marca 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/60

Ljubljana, 27. marca 1836, nedelja

48.

Včeraj opoldne nekaj pred eno je bila pri nas nevihta; večkrat je zagrmelo, bliskalo se je in deževalo; pozneje, po nevihti, ko se je ohladilo, pa je padal močan dež s snežinkami, ki pa so se sproti topile, zato snega sploh ni bilo opaziti.

Ker so kovinski topovi, postavljeni na tukajšnjem grajskem griču, že zelo neuporabni, so dali v Marijinem Celju uliti nove železne topove, ki so te dni prispeli v mesto in jih bodo kmalu preizkusili.

V petek je bila pri gospe pl. Sicard manjša soareja; prišli sta družini grofa Riharda Blagaja in grofa Barba. Tudi večer pri grofu Welspergu je bil obiskan.

1836/61

Ljubljana, 28. marca 1836, ponedeljek

49.

Gospod grof Salezij Blagaj je v soboto zvečer prispel v mesto.

Gospod grof Barbo je danes z družino iz Ljubljane odpotoval na Dolenjsko.

Tudi oba častnika, baron Mladota s podporoč. pl. Fluckom, sta ponoči od tu preko Celovca odpotovala k svojima regimentoma na Češko.

V noči od včeraj na danes je, in sicer po polnoči, snežilo, zdajle, ob 9. uri zjutraj, so strehe še bele, le ulice, ki so bile pred uro še zasnežene, so spet črne; s streh odteka voda.

Včeraj ni bilo sprejema pri Nj. Ekscelenci gospodu guvernerju, ker so se Nj. Ekscelenca gospa guvernerjeva počutili malo slabše in so ostali v postelji.

1836/62

Ljubljana, 31. marca 1836, četrtek

52.

Pri žrebanju Rothschildove loterije avstrijskih državnih loterijskih posojil za leto 1821 dne 1. marca 1836 na Dunaju je tukajšnji trgovec Bernbacher s srečko, ki jo je podedoval po pokojnem sorodniku, trgovcu Dežmanu, zadel visok znesek 20.000 gld konv. veljave. – Bernbacher je tukaj nedvomno poznan kot bogat človek.

1836/63

Ljubljana, 1. aprila 1836, petek

Št. 53

Včeraj so na Kapucinskem trgu izkopali kamnit sarkofag, dolg 5 ½ čevlja. Ko so ga odprli, so v njem našli precej zemlje, glavne kosti, kot npr. zadnji del lobanje, pa so bile v prav takšnem položaju kot telo, položeno v sarkofag; razen kosti niso našli ničesar drugega. Ko so iz krste skozi peščeno sito presejali zemljo, so odkrili 2–3 neznatne koščke črepinj steklenic, vendar jim ni pripisovati posebnega pomena.

1836/64Ljubljana, 2. aprila 1836, nedelja⁴

54.

Včeraj zjutraj so pri izkopu temelja za Kazino spet naleteli na vzboklino, ki bi lahko bila grobišče iz rimskih časov. Odločeno je bilo, da bodo z izkopavanjem pričeli ob petih. Ob tej uri so tjakaj prišli Nj. Ekscelenca gospod guverner ter več drugih gospodov, da bi si lahko takoj ogledali

⁴ Napaka v dnevu; pravilno: *sobota*.

izkopanine. Najprej so odstranili zemljo ter našli 4 čevlje dolgo in 2 ½ široko obklesano ploščo, ki je bila visoka dober čevelj; dvignili so jo in – pod njo! niso našli ničesar! Na istem mestu so nato še kopali, a našli niso ničesar več. Ljudje so prizorišče zapuščali s skoraj vsesplošno pripombo, da gre za prvi april.

1836/65

Ljubljana, 3. aprila 1836, velikonočna nedelja

55.

Včeraj popoldne so po vseh tukajšnjih župnijah in v stolni cerkvi na prostem potekale vstajenske procesije. Bilo je sicer malce vetrovno, tako da je veter temne in bele oblake ter oblake mnogih drugih barv nosil sem ter tja; a vse do poznega večera je ostalo pri blagem vremenu, tako da smo si lahko nadeli frak. Videti je, da se je vreme po polnoči spremenilo, saj so bile na velikonočno jutro strehe in ceste pokrite s kar precej snežne odeje; trenutno, ob 9. uri zjutraj, še vedno sneži. Med snežnim metežem so nas zjutraj med 5. in 6. uro iz sna prebudili grom in strele. Grmenje je bilo nekoliko nenavadno – kot da bi šlo za razločno godrnjanje.

1836/66

Ljubljana, 4. aprila 1836, velikonočni ponedeljek

56.

Predpogodba za pevko Hanal je končno urejena; četudi ni popolnoma ustregla njenim zahtevam, bo pevka dobila honorar za mesece maj – junij – julij in avgust 1836 –, vendar šele po svoji vrnitvi v jeseni, in sklepamo lahko, da jo bodo angažirali kot prvo pevko v prihodnji sezoni. Gledališki direktor Funk bo prihodnjo zimo vodil tudi gledališče v Celovcu.

Včeraj je bil sprejem pri Nj. Ekscelenci gospodu guvernerju. Danes Nj. knežja Milost prireja diné družini Blagaj-Lazarini (moški).

Danes je ritmojster baron Rechbach z gospo soprogo odpotoval v Gradec, praporščak baron Elsner pa je preko Gradca odpotoval k svojemu regimentu na Dunaj.

1836/67

Ljubljana, 5. aprila 1836, torek

57.

Čeprav vreme včeraj ni bilo zares ugodno in je bilo zelo vetrovno, prav tako pa je bila tudi tako imenovana Turška luknja pri Sv. Krištofu polna nesnage, se je tam kljub temu zbralo veliko fantov, ki so, kot je na velikonočni ponedeljek v navadi, željno poskušali ujeti jabolka, pomaranče in medenjake, ki jih je v luknjo metala množica.

Gospodična Hanal je imela včeraj v gledališču, kot je razvidno iz priloženega oglasa, glasbeno akademijo. Nekatere prizore iz oper je zapela v kostumu. Obisk je bil kar precejšen, njena predstava pa je dobro izpadla.

Akademija igralca Wirsinga bo prav tako v gledališču.

1836/68

Ljubljana, 6. aprila 1836, sredo

58.

Včeraj je gospa grofica Cecilija Lichtenberg g. grofu Saleziju Blagaju in njegovim bližnjim priredila diné, na katerega so bili povabljeni še nekateri gostje iz vojaških vrst.

Menda je včeraj tudi na Rožniku igrala regimentska godba; vreme pa je bilo neprijazno in nenehno se je zdelo, da bo začelo deževati.

Danes bo imel pevec Wirsing v gledališču akademijo.

1836/69

Ljubljana, 7. aprila 1836, četrtek

59.

Glasbena akademija pevca Wirsinga je bila dobro obiskana, vendar slabo izvedena, zato ni zadovoljila občinstva.

Gospa grofica Vencelj oziroma Ksaverija Lichtenberg namerava preko Gradca kmalu odpotovati na Dunaj.

1836/70

Ljubljana, 8. aprila 1836, petek

60.

Ko je nazadnje padal sneg, namreč na velikonočno nedeljo, je nekdo napovedal, da bo še dvakrat snežilo. Danes zjutraj, ko smo se zbudili, so nas spet razveselili bele strehe in sneg na ulicah, kar je precej ohladilo ozračje. Medtem je – zdaj je ura 10 dopoldne – sneg skoraj popolnoma skopnel.

1836/71

Ljubljana, 9. aprila 1836, sobota

61.

Izjemno nevarnega dezerterja Koširja, ki so ga predvčerajšnjim prijeli pri Dolu, so že včeraj odpeljali v pripor pri tukajšnjem regimentu.

1836/72

Ljubljana, 10. aprila 1836, nedelja

63.

Gospod dvorni svetnik Skrbensky, ki dela pri moravskem guberniju, je postal vladni predsednik v Linzu.

Gospoda dvornega svetnika Chlumeckega bodo iz Zadra premestili v moravski gubernij.

Kot kaže, imenovanja za Zadar oziroma dalmatinski gubernij še ni bilo.

Včeraj je bilo večerno druženje pri gospe grofici Zois.

1836/73

Ljubljana, 11. aprila 1836, ponedeljek

64.

Znano je, da sta včeraj odpotovali grofici Anton Thurn in Ksaverija Lichtenberg – prva je odšla naravnost na Dunaj in nato v Bratislavo, druga pa potuje najprej v Gradec in zatem na Dunaj. Gospod grof Salezij Blagaj je danes s hitro kočijo odpotoval na Dunaj.

1836/74

Vaša Ekscelenca

Naj Vas, ki Vas nadvse cenim, z najiskrenejšo hvaležnostjo prosim, da naslednje vrstice milostno sprejmete in mi prav tako milostno dovolite, da Vaši Ekscelenci še enkrat zaželim, naj bo pot, na katero se odpravljate, vedno le razveseljujoča; ne morem namreč mimo tega, da Vaši Ekscelenci zaželim lepo vreme, da se izognete vsem težavam med potjo in srečno prispete na Dunaj. Naj Bog da, da bodo Nj. Veličanstvo, naš premilostljivi gospod, praznovali svoj rojstni dan pri najboljšem zdravju, kot si jaz – eden med malimi – kot tudi milijoni najboljših, najzvestejših src, vneto želimo in nebeškega Boga Očeta zagotovo vsak dan prosimo, naj premilostlivega monarha vedno spremlja Božji blagoslov! – Naj Gospod tudi Vašo Ekscelenco vzame pod svoje vsemogočno varstvo in srečno pospremi nazaj k Vaši cenjeni družini, da bom tako tudi jaz kmalu imel to srečo, da Vam bom lahko osebno izkazal svoje najiskrenejše spoštovanje, ki ga bom do Vas čutil do groba:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 11. april 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/75

Ljubljana, 14. aprila 1836, četrtek

65.

Baronesa Lori Codelli trpi za revmatičnim obolenjem – zdraviti so jo morali s pijavkami.

Mlajši sin franc. generalporočnika D'Autichampa, blondinec, ima pljučnico; morali so mu puščati kri. Govori pa se, da se mu je stanje poslabšalo in je vročičen.

Soproga gubernijskega koncipista Adolfa Kappusa, rojena Franz, je sinoči povila močnega zdravega fantka.

Gospod gubernijski svetnik dr. Kogl se počuti bolje.

Soproga profesorja Petruzzija je umrla.

Gospod grof z gospo grofico Saurau bo v soboto, 16. t. m., iz Ljubljane odpotoval v Gradec.

Gospa Hiacinta grofica Lichtenberg se namerava prihodnji teden odpraviti v Črni Potok.

Baron MacNeven se še ni vrnil z Dunaja.

1836/76

Ljubljana, 16. aprila 1836, sobota

66.

Gospod gubernijski tajnik pl. Jacomini je iz Koroške prispel v Ljubljano; novica o njegovi upokojitvi s polovičnim zneskom pokojnine je dosegla tudi tukajšnji gubernij, dvorna pisarna pa je

sporočila, da je bila nadaljnja prošnja gubernijskega svetnika za celotno višino pokojnine predložena Nj. Veličanstvu cesarju.

Gospod grof Saurau z gospo soprogo je danes zjutraj odpotoval v Gradec.

Smrt soproge profesorja Petruzzija še ni potrjena; – soprogi znanega glasbenega mojstra Maška pa so zaradi sušice dnevi šteti in se ji bliža zadnja ura. – Gubernijski svetnik dr. Kogl od časa do časa vstane iz postelje.

Sin franc. generala D'Autichampa se menda počuti malo bolje.

Tudi baronesa Lori Codelli se počuti bolje.

1836/77

Ljubljana, 17. aprila 1836, nedelja

67.

Včeraj so pri izkopu temeljev za zgradbo Kazine na Kongresnem trgu našli pravi rimski ostanek, bronasti kipec moškega, visok 4 čevlje, in kot se govori – naj bi bil pozlačen. Skulptura je menda v celoti upodobljena v rimski opravi, izkopali pa so tudi steber in kapitel, ki ga je krasil, in kot kaže teren, kjer je ležala najdba, naj bi bil prostor, kjer je stal kipec, prekrit z marmornimi ploščami. Kipec so takoj izročili deželnemu muzeju.

V torek, ko bomo praznovali najvišji rojstni dan Nj. Veličanstva cesarja, bo ob 5. uri zjutraj budnica s turško godbo. Budnica se bo začela s topovskim strelom, izstrelili pa bodo 101 salvo. Ob 10. uri bo slovesna maša v stolni cerkvi, pri čemer bo en divizijon izstrelil salve, ki jih bo vsakič spremljalo 24 topovskih strelav, ob enih bo diné pri Nj. knežji Milosti gospodu škofu, ob 5. uri bo igrala turška godba v kongresnem drevoredu, nazadnje pa bo ob 8. uri ob zaključku dneva ples pri Nj. Ekscelenci g. guvernerju.

1836/78

Vaša Ekscelenca

Zelo me je razveselilo, da ste srečno prispeli na Dunaj ter se prav tako srečno vrnil domov, kar so mi povedali Njena Ekscelenca milostljiva gospa grofica; naj Bog oblagodarja tako srečno vrnitev. Njena Ekscelenca gospa grofica in milostljiva kontesa sta že 18. t. m. prispeli semkaj in sta 19. prisostvovali plesu pri Nj. Ekscelenci gospodu guvernerju, nato pa sta se 21. spet vrnil na dvorec Dol, pred tem sta se namreč 20. udeležili še plesa v Kazini. Zelo razveseljivo je bilo, da so bili tako Njena Ekscelenca gospa grofica kot tudi milostljiva kontesa prav živahni in dobre volje. 18. aprila, na predvečer prežlahtnega rojstnega dne Nj. Veličanstva cesarja, je bila Ljubljana osvetljena, turškemu večernemu bobnanju, mirozovu, so po vsej Ljubljani sledili vzkliki Vivat, mestne ulice pa so bile do polnoči polne ljudi. Mestni strelci so ta večer pripravili nočno streljanje, 19. zjutraj pa je, medtem ko je ulice prevevala regimentska godba, radostne prebivalce Ljubljane z grajskega griča prebudila 101 topovska salva. Ob 10. uri so Nj. knežja Milost gospod škof maševali pri slovesnem bogoslužju, cerkev je bila nabito polna, divizijon iz regimenta Hohenlohe pa je med bogoslužjem izstrelil častne salve, ki jim je sledilo še 24 topovskih strelav z grajskega griča. Ob enih je bil diné pri g. knezoškofu, pogrnili so za 50 oseb, prišlo pa je le 45 gostov. Zdravico na čast Nj. Veličanstvu in presvetli cesarski hiši je pospremlilo 24 topovskih strelav; zvečer ob 8. uri sta bila plesna soareja in supé pri Nj. Ekscelenci

g. guvernerju. Udeležila se ju je številna sijajna družba, ki se je zabavala do 3. ure zjutraj. Ob 5. uri popoldne bi morala na Kongresnem trgu igrati turška godba, a rahlo rosenje je to preprečilo. Ples v Kazini, ki je bil 20. t. m., je bil prav tako zelo obiskan in je trajal do 3. ure zjutraj. Družba, ki se je v času, ko je imel g. grof Barbo zlomljeno roko, ponavadi zbirala pri njem doma, se je 21. s 13 kočijami odpravila na izlet v Kamnik; gospa grofica Hiacinta Lichtenberg je 22. odpotovala v Črni Potok, grof Barbo pa na Dolenjsko, in sicer na Rakovnik. – Gospod knezoškof se je zaradi cerkvenih obveznosti 23. prav tako odpravil na Dolenjsko, g. grof Stubenberg pa je 24. z gospo soprogo krenil na pot proti Gradcu, Cmureku in Dunaju. – 16. aprila so pri kopanju temeljev za stavbo Kazine naleteli na pravo rimsko najdbo, 4 čevlje visok moški kip iz bronca, ki je pozlačen, figura ima lase na prečo in je ognjena s plaščem, po domnevah naših zgodovinarjev pa predstavlja rimskega cesarja. Škoda je le, da kipu manjka ena roka, ki je bila ukradena zdaj pri izkopu ali že prej, ko so figuro zakopali, vsekakor je še niso našli. – Del stebra iz peščenca, na katerem je stal kipec, so našli poleg njega, prav tako tudi kapitel; slednjega so skupaj s kipcem odnesli v Deželni muzej. Figura naj bi bila kar dobro pozlačena in je že razstavljena v muzeju. – Včeraj, 24., se je iz Gradca v Ljubljano vrnil ritmojster baron Rechbach s soprogo, rojeno grofico Thurn, a se bosta kmalu preselila na Krumperk. Koncipist Edvard pl. Grimschitz je nevarno zbolel zaradi vnetja črevesja. Na trebuh so mu dali 32 pijavk, tako da je zdaj že 3 dni izven življenjske nevarnosti. Tudi mlajši sin franc. generala D'Autichampa je imel pljučnico, ki ga je zelo ogrožala, a so ga prav tako rešili in je v rekonvalescenci. Kmalu nas bo zapustil in odšel živeti na deželo. Že nekaj dni je zelo toplo, lahko rečem celo vroče in stanovitno vreme; v Ljubljani se sicer pogosto dogaja, da so dopoldnevi lepi, nato pa jim vedno sledi vetrovno popoldne, kar se te dni ne dogaja, celo večeri so zelo prijetni, brez vetrca, zato se ljudje veliko sprehajajo in tudi znani Rožnik je zelo obiskan. – Iskreno upam, da tudi Vaša Ekscelenca uživajo v prav prijetnem vremenu in da vse poteka, kot si želijo, ter da se bodo zdravi, okrepljeni in z novimi močmi vrnili med nas. Nebesa bodo Vašo Ekscelenco varovala in spet pripeljala med nas. Bog naj Vašo Ekscelenco ohrani še mnoga leta; poslavljam se z občudovanjem in globokim spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 25. aprila 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/79

Ljubljana, 26. april 1836, torek

73.

Prihodnjo nedeljo, 1. maja, bodo popoldne otvorili Tivoli. Igrala bo turška godba regimenta Hohenlohe.

1836/80

Ljubljana, 27. april 1836, sreda

74.

Danes ob 8. uri so se gospod grof Hohenwart s Polzovimi, gospa grofica Hohenwart z gospo grofico Blagaj in njenima gospodičnima sestrama ter g. grof Blagaj z g. kanonikom Grisonijem v treh kočijah odpeljali iz Ljubljane na Šmarno goro in grad Kolovec.

1836/81

Ljubljana, 28. aprila 1836, četrtek

75.

Sodeč po navedbah obveščevalca bo g. general Sivkovich premeščen v Trst, general Pirquet pa bo kot brigadir prišel v Ljubljano.

Pri vsakem bataljonu deželne brambe bosta razpuščeni in na dopust poslani 2 stotniji. Razpuščeni bodo tudi ogrski rezervni divizionji in zamrznjena napredovanja častnikov.

Feldmaršallajtnant baron Wernhard je prevzel lahko konjenico regimenta grofa Albertija, ki je pred kratkim umrl.

1836/82

Ljubljana, 30. aprila 1836, sobota

76.

Včeraj, v petek, je že zgodaj prijetno posijalo sonce, popoldne pa je s presledki deževalo, nazadnje se je zares ulilo ob 6. uri; pozneje je prav močno svetila luna.

Danes zjutraj je bilo zelo turobno. Zdi se, da jutrišnji 1. maj ne bo prav lep.

Gospa pl. Mallowetz, kot na seznamu oseb, ki so prišle ali zapustile mesto, navaja Laibacher Zeitung, je že odpotovala na Dunaj. Gospod Leopold baron Lichtenberg se je včeraj vrnil iz Črnega Potoka; pravi, da na Dolenjskem sploh ni deževalo, medtem ko je pri nas od ponedeljka dalje večkrat padal dež.

Vdova profesorja Sicherla – sestra dobrega pridigarja Fistra, ki sedaj ob nedeljah in petkih pridiga v Trstu – je umrla in zapustila tri sirote, 2 deklici in 1 dečka v rosnih letih, za katere bodo morali poskrbeti mati ter še živeči bratje in sestre pokojnice, saj jim ta ni zapustila ničesar.

Mladi Zur – kadet pri regimentu Hohenlohe – je postal praporščak; velika sreča za mladega človeka v času, ko iz ure v uro pričakujemo odlok, da je treba napredovanja povsem zamrzniti.

Družina barona Elsnerja se je danes preselila v novo najeto stanovanje na Starem trgu št. 20, v hišo, v kateri je stanoval g. baron Flödnig, vendar v prvo nadstropje. V njihovo dosedanje stanovanje v Thurnovi hiši se bo vselila gospa pl. Coppini.

Gospod polkovnik baron Rath naj bi se prav tako danes vselil v stanovanje v Thurnovi hiši, grof Wolfgang Lichtenberg pa bo najel stanovanje slednjega v Hojnikovi hiši.

Baronesa Lori Codelli je šla tudi že iz hiše.

Baron Grimschitz se počuti bolje.

Gospa grofica Welsperg je v četrtek spet sprejemala obiske.

Danes pričakujejo gospoda grofa Sauraua z gospo grofico, ki se bosta vrnila iz Gradca.

1836/83

Vaša Ekscelenca!

Najponižneje bi Vas želel vprašati, ali bi se strinjali, da vzamete dva funta dobro znanega graškega prepečenca, in sicer manjšega tipa, funt po 30 kr konv. veljave. Iz Gradca sem spet naročil nekaj funtov. Vdano Vam poljubljam roko in Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 30. aprila 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/84

Ljubljana, 2. maja 1836, ponedeljek

78.

Včerajšnji 1. maj je bil zelo hladen in skoraj ves dan je deževalo. Okoli 18 mladih samskih gospodov in uradnikov se je ob dinéju zbralo v Tivoliju, da bi tam proslavili 1. maj.

Danes, 2. maja, se je prikazalo nekaj sončnih žarkov, a še vedno je hladno, vetrovno in zato neprijetno. Zaradi včerajšnjega dežja so ceste in ulice zelo blatne.

Gospa grofica Pallavicino je prispela v mesto na obisk k sinu.

1836/85

Ljubljana, 13. maja 1836, sobota⁵

83.

Nj. knežja Milost gospod škof je včeraj popoldne zaradi cerkvenih opravkov iz Ljubljane odpotoval na Gorenjsko.

Včerajšnjemu poročilu moram dodati, da se bo kralj Karel X. v Gorici vselil v veliko palačo grofov Attems in ne v palačo grofov Coronini.

Pravijo, da je bil grenadirski bataljon Boccolari določen, da gre v Gradec, k njemu sodijo tudi grenadirji iz regimenta Hohenlohe, ki pa bodo dislocirani v Gorico, saj v Gradcu ni prostora, kamor bi jih lahko namestili.

O izletu na Šmarno goro se še nič ne govori.

1836/86

Ljubljana, 16. maja 1836, ponedeljek

84.

Včeraj ob 10. uri zjutraj je skupaj s hitro kočijo Trst–Dunaj na pot odšla prva ljubljanska hitra kočija s prvimi potniki: posestnik Terpinc s soprogo, trgovec Aichholzer in urar Karinger so odpotovali na Dunaj, soproga trgovca Pesjaka pa je odšla k hčerki v Gradec. S to novo pridobitvijo lahko toliko oseb, kot želi, dvakrat tedensko odide bodisi na Dunaj bodisi v Trst, pripraviti pa je treba toliko kolesljev, kot je potrebno za prevoz vseh oseb, ki potujejo s kočijo. Cena prevoza se obračuna po običajni pristojbini za vožnjo s hitro kočijo.

Zdi pa se, da bo kmalu na voljo še druga možnost prevoza. Slišati je, da je več lokalnih poštnih uradnikov pri oblasteh zaprosilo, naj jim dovolijo opravljati hitre vožnje na različna območja Ilirije (podobno kot na Češkem), saj bi bile tako zagotovo omogočene mnoge in hitre povezave. Gospod grof Saurau z gospo grofico soprogo in gospo grofico Dietrichstein so bili včeraj na Smladniku.

Včeraj popoldne so Njena Ekscelenca gospa guvernerjeva šli med ljudi.

⁵ Napaka v dnevju; pravilno: *petek*.

1836/87

Ljubljana, 19. maja 1836, četrtek

85.

Včeraj je bataljon deželne brambe, ki se je iz Italije vračal na Češko, prej 21. pehotni regiment Albert Gyulai, zdaj 21. pehotni regiment Baumgarten, vkorakal v Ljubljano in bo danes tu počival. Proti večeru, med 7. in 8. uro, so bataljonski bobnarji pred stanovanjem g. generala pl. Sivkovicha izvedli nekaj skladb, zbrali pa so se tudi mimoidoči.

Gospod grof Thun z gospo soprogo, rojeno baronico Mladota, je včeraj zjutraj nadaljeval pot v Italijo.

Lastnik marionetnih lutk Recardini je imel včeraj zadnjo predstavo v tukajšnjem gledališču; nedvomno se bo vrnil v Gorico, še prej pa bo imel nekaj nastopov v Postojni, kjer upa, da ga bodo dobro sprejeli in da bo lahko izkoristil prisotnost gostov, ki se bodo udeležili zabave pri jami.

Nj. Eksclenca gospod guverner so se včeraj zvečer iz Bele pri Železni Kapli vrnili domov.

Nj. knežja Milost gospod škof naj bi se jutri, v petek opoldne, vrnili v Ljubljano.

Družina Lazarini (oče) se je v torek preselila na Boštanj, družina Alojza Lazarinija (sin) pa na grad Čušperk na deželo.

Predvčerajšnjim je tukaj umrl profesor Dolar.

V prihodnjih tednih bo šla lahka konjenica regimenta Kaiser na svojem pohodu iz Italije proti Radgoni mimo Ljubljane.

1836/88

Ljubljana, 20. maja 1836, petek

86.

Govori se, da španska kraljeva družina razmišlja o selitvi v Innsbruck. Menda so tja že odšli odposlanci, in če bodo našli primerno bivališče, sledi selitev. Nekateri domnevajo, da je selitev povezana s strahom pred bližajočo se kolero, medtem pa je tudi že znano, da družina še naprej išče, kam bi se lahko preselila, da bi ji bilo bolj udobno.

Iz gospodinjstva Nj. Presvetlosti, gospoda feldmaršallajtnanta grofa Leiningena, so v Ljubljano že prispele 3 služabnice in 1 služabnik – skupaj s številnimi zaboji s pohištvo. Včeraj naj bi pripeljali tudi konje. Gospod feldmaršallajtnant je odpotoval v Westerburg na Nemško.

Gospa baronica Mallowetz je z materjo in gospo sestro z Dunaja prispela v Ljubljano.

Včeraj je umrla gospa Hubenfeld.

Včeraj je bil pri grofici Vajkard Auersperg velik obed, ki so se ga udeležili družina grofov Auersperg z Mokric, oba tukajšnja g. grofa Auersperga, baron Mladota, grof Volfg. Lichtenberg, g. polkovnik baron Rath itn.

Včeraj popoldne po 6. uri je na gradu Podturn (ljubljski Tivoli) igrala turška godba; a na obzorju je bila res temna nevihta, tako da je mnoge minila želja, da bi se sprehajali, zato je le malo ljubljanskega populusa izkoristilo to priložnost in si ogledalo glasbeni nastop. Grozeče neurje je bilo krivo tudi za to, da trobentači deželne brambe iz regimenta Baumgarten niso izvedli večerne glasbe. Vendar neurja ni bilo. V daljavi se je slišalo grmenje, bliskalo se je, a Ljubljani je bilo prizaneseno. Ta in prihodnji mesec bodo šle mimo Ljubljane naslednje čete, ki se vračajo iz Italije:

25. maja ... 1 divizijon

26. maja ... 1 " – "

27. maja ... 1 " – " iz lahke konjenice regimenta Kaiser
31. maja ... 1 bataljon
2. junija ... 1 " – " iz 15. pehotnega regimenta Bertoletti
4. junija ... 1 " – "
6. junija ... 1 " – "
7. junija ... 1 " – " iz 12. pehotnega regimenta Rothkirch
10. junij ... 1 bataljon iz 32. pehotnega regimenta Nadvojvoda Franc Ferdinand
Preostale enote, ki se iz Italije vračajo v svoje domovine, bodo nedvomno krenile mimo Celovca.

1836/89

Ljubljana, 21. maja 1836, sobota

87.

Gospod knezoškof so danes opoldne prispeli v mesto.

Grenadirji iz regimenta Hohenlohe, ki bi morali v Gradec, a so jih nato poslali v Gorico, se bodo spet vrnili v Trst, kjer so že bili.

Gospa grofica Cecilija Lichtenberg se je preselila v dvorec Jama.

Po nepreverjenih govoricah naj bi bil g. podpolkovnik Maurer povišan v polkovnika.

1836/90

Ljubljana, 23. maja 1836, ponedeljek

88.

Včeraj je bilo tukaj osem arabskih žrebcev, ki so jih za Nj. Veličanstvo cesarja pripeljali iz Egipta; gre za živali, stare 3–4 leta, z njimi pa sta tudi dva konja, namenjena Nj. knežji Milosti, g. vrhovnemu dvornemu mojstru Colloredu – skupaj 10 konjev. V spremstvu sta še dva dvorna hlevska služabnika s pomožnimi hlapci in en Arabec. Konji so pisani, od jabolčastih sivcev do rjavih konjev. Gospod Ant. grof Auersperg je prispel v mesto; govori se, da namerava kmalu odpotovati v Pariz in London.

Tudi gospa grofica Terezija Auersperg je prispela v Ljubljano in je pri materi v dvorcu Jama.

Danes popoldne ob 6. uri naj bi v Tivoliju igrala godba, pozneje pa naj bi sledil manjši ognjemet.

V mesto so prišli tudi skupina vrvohodcev in neki Ig. Kosack s camero obscuro.

1836/91Ljubljana, 24. maja 1836, ponedeljek⁶

89.

Vrvohodec je včeraj med 4. in 6. uro v Tivoliju nastopil večinoma pred obrtniki in občinstvom iz nižjega sloja, ki se je zbralo v precej velikem številu.

Za *camero obscuro* včeraj ni bilo veliko zanimanja.

Ob 6. uri, ko se je zaslislala regimentna turška godba, je vse drlo v Tivoli; bilo je zelo veliko ljudi, ki so se sprehajali sem ter tja, iz vseh slojev lokalnega prebivalstva. Kar zadeva ognjemet, je šlo za pomoto. Ognjemeta včeraj v Tivoliju ni bilo, temveč bo na strelišču 29. ali 30. t. m.

Gospod grof Anton Auersperg je s svojo sestro Terezijo pl. Auersperg danes spet odpotoval na Dolenjsko. Gospa grofica je na veliko začudenje vseh znancev videti zelo sveža, zdrava in rdečelična, poleg tega pa se je tudi močno zredila. – Poročevalec pa mora, tako misli, omeniti tudi poroko, o kateri se tukaj potihem govori, in sicer poroko gospodične Jakobine pl. Fluck z nadporočnikom Schwarzenbergom (svakom barona Ant. Zoisa).

Jutri bo iz Italije semkaj prišel prvi divizijon lahke konjenice regimenta Kaiser; 26. in 27. tega meseca pa mu bosta sledila še dva druga.

1836/92

Ljubljana, 25. maja 1836, sreda

90.

Gospod grof Hohenwart je včeraj prispel v mesto.

Gospod baron Spiegelfeld je odpotoval na Dunaj.

Gospod baron Leopold Lichtenberg boleha zaradi šena na nogi, zato mora ostati v postelji; a obstaja upanje, da bo po nekaj dneh mirovanja težava minila.

1836/93

Ljubljana, 27. maja 1836, petek

91.

Včeraj se je govorilo, da je nadporočnik Schwarzenberg, ki se namerava poročiti z gospodično Jakobino pl. Fluck, že prejel začasno odobritev gospoda imetnika regimenta, da sme skleniti zakonsko zvezo. Vendar pa mora, preden se zares poroči, plačati kavcijo za poroko v višini 6000 gld konv. veljave ter vse zahtevane listine poslati visokemu dvornemu vojnemu svetu.

Gospo grofico Ant. Thurn, ki se vrača z Dunaja, jutri pričakujejo v Ljubljani.

Gospod grof Stubenberg z gospo grofico namerava med 4. in 7. junijem z Dunaja priti v Ljubljano. Prihodnji ponedeljek bo na najvišji godovni dan, praznik Nj. Veličanstva cesarja, v stolni cerkvi slovesno bogoslužje, zvečer pa bodo na strelišču pripravili ognjemet.

⁶ Napaka v dnevju; pravilno: *torek*.

1836/94

Ljubljana, 28. maja 1836, sobota

92.

Včeraj je bil spričo navzočnosti Nj. Ekscelence g. grofa Szaparija pri grofu Welserheimu družabni večer.

Znani tukajšnji urar Karinger, ki je pred kratkim odpotoval na Dunaj, je imel tam smolo. S seboj je vzel veliko francoskih (cilindričnih) žepnih ur, da bi z njimi kaj zaslužil, a zanje ni plačal carine, zato so ga naznanili. Na poti na Dunaj so ga prestregli, in ker so pri njem našli 30 ur, on pa ni mogel plačati globe v višini 1800 gld konv. veljave, so ga aretirali, zdaj pa naj bi bil zaprt.

1836/95

Ljublja[na, 30. maja 1836, ponedeljek]⁷

93.

V soboto je bilo večerno družen[je ...]
domov in včeraj, v nedeljo, je b[ilo ...]

V soboto zvečer je gospa grofica [...]

Kontesa hčerka Lori je prispela z Dunaja [...]

Tudi baron Franc Lazarini je v soboto [z] gospo soprogo prispel v mesto.

Včeraj je bilo nekaj sonca, a kljub temu zelo mrzlo; danes je bilo oblačno jutro in ob 10. uri je deževalo.

1836/96

Ljubljana, 1. junija 1836, sreda

94.

Danes je bilo jasno jutro, vendar je kljub temu deževalo. Megleni oblaki se premikajo po nebu, tako da smo prikrajšani za sonce, ki se le občasno prikaže.

Španska družina se bo še ta mesec preselila v Salzburg.

General D'Autrichamp se pripravlja, da se s svojim starejšim sinom odpravi na Dunaj; govori se, da se namerava tudi on odseliti.

Ker v ponedeljek zaradi dežja ognjemeta niso mogli prižgati, naj bi se to zgodilo jutri ali v nedeljo.

1836/97

Ljubljana, 3. junija 1836, petek

95.

Glede na zelo neprijetno deževno hladno vreme v sredo je bilo včeraj čudovito in toplo, da, celo zelo vroče dopoldne, tako da je procesija ob prazniku sv. Rešnjega telesa potekala v najlepšem redu in vsem sijaju. Kot je v navadi, so bili oltarji štirje: prvi pri frančiškanih, drugi pri nemški cerkvi, tretji pri Jakobovi cerkvi in četrti pri mestni hiši. – Takoj po končani procesiji je v mesto vkorakal 2. bataljon Bertolletti, ki je na Kongresni trg privabil veliko množico.

⁷ List je strgan, vendar je glede na ohranjeno vsebino mogoče sklepati, da je bilo pismo napisano v ponedeljek, 30. maja.

Francoski general D'Autichamp je s svojim starejšim (večjim) sinom preko Dunaja odpotoval v Prago. Tudi Ekscelenca gospod grof Szapari se je iz Ljubljane vrnil v Gradec.

Nj. Ekscelenca gospod guverner je včeraj zbolel in zgodaj odšel v posteljo; Njena Ekscelenca gospa guvernerjeva pa se je zaradi nahoda že prej počutila slabo, a je včeraj popoldne kljub temu sprejemala obiske.

Včeraj popoldne je nekajkrat deževalo, a vsakič le malo, tako da je bil večer kar prijeten.

1836/98

Vaša Ekscelenca!

Dovolite mi najmilostljiveje izraziti moje visoko spoštovanje – povezano z najbolj veselimi občutki ob Vaši srečni vrnitvi – in zaupajte mojemu skromnemu zagotovu, da sem trenutno neskončno vesel, da Vam lahko poklonim svoje osebno spoštovanje ter se priporočim Vaši milosti in Njeni Ekscelenci najmilostljivejši gospe grofici in milostljivi kontesi poljubljam roko ter z vsem spoštovanjem ostajam:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 3. junija 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/99

Ljubljana, 4. junija 1836, sobota

96.

Ognjemet, ki bi moral biti prejšnji ponedeljek, 30. aprila,⁸ naj bi potekal, če bo vreme dopuščalo, jutri, v nedeljo, na strelišču.

Družina mokriškega grofa Auersperga je še vedno tukaj.

Kot izhaja iz podrobnejših poizvedb, poroka gospodične Jakobine pl. Fluck še ni tako blizu. Počakali bodo, dokler njen izbranec ne bo postal stotnik, kar pa lahko glede na razvoj dogodkov traja še nekaj časa in se zdi glede na trenutno zaustavljena napredovanja vedno bolj oddaljeno.

Soproga generala pl. Sivkovicha s svojim lovцем in žensko služinčadjo je danes odpotovala v Trst.

Danes bo v mesto prišel bataljon 12. pehotnega regimenta Rothkirch.

1836/100

Ljubljana, 5. junija 1836, nedelja

98.

Duhovniški guber. svetnik Stelzich je danes odpotoval na Dunaj.

Govori se, da naj bi se gospod knezoškof prihodnji petek spet odpravil na cerkvene vizitacije na Gorenjsko.

Znano je, da sta gospod grof in gospa grofica Stubenberg včeraj z Dunaja prispela v Ljubljano.

Porodnica, gospa baronica Lazarini, se počuti dobro, danes ob 4. uri popoldne bo g. knezoškof krstil novorojenca. Botra bosta častita stara starša, novorojenček pa bo krščen za Kamila.

⁸ Franz se je zmotil v mesecu; pravilno: 30. maja.

1836/101

Ljubljana, 7. junija 1836, torek

99.

Nj. knežja Milost gospod škof bodo v petek zaradi cerkvenih obveznosti spet odpotovali na Gorenjsko.

Gospod grof in gospa grofica Blagaj sta včeraj iz Polhovega Gradca prišla v mesto in se bosta danes vrnila domov.

Gospa grofica Mimi Blagaj s hčerko konteso Cinti, ki boleha za katarjem, še ni zapustila mesta. Gospa grofica Serafina Thurn boleha za zelo močnim nahodom.

Gospa grofica Franc Lazarini in njen novorojenček se okoliščinam primerno počutita dobro.

Gospod baron Ant. Codelli z gospo soprogo je včeraj iz Trsta prispel na Kodeljevo in se tam nastanil.

Grofica Kristina Thurn, štiftna dama v Gradcu, je zelo bolna, tako da iz ure v uro s strahom pričakujejo novice o njeni smrti.

Francoski principi bodo z Dunaja preko Beljaka odpotovali v Italijo in nato v Francijo.

1836/102

Ljubljana, 8. junija 1836, sreda

Št. 100.

Včeraj je bil tu še zadnjič ognjemet; bilo je nekaj slabih svetlobnih učinkov, večinoma so ga vendarle sestavljale samo rakete. Zaključni del je bil najboljši, saj se je le takrat videla ognjena svetloba – četudi neznatna –, v kateri se je prikazal bengalični ogenj. – V nasprotju s pričakovanji so prihodki znašali 180 gld konv. veljave, od katerih bodo, kot je slišati, petino namenili gledališkemu skladu; mali spektakel se je zavlekel precej čez 10. uro.

Gospa baronica Lazarini in njen novorojenček se počutita dobro.

1836/103

Ljubljana, 9. junija 1836, četrtek

101.

Včeraj, na Medarda, je bilo ves dan lepo vreme, kar je bilo vsem v tolažbo.

Zaradi jetike je včeraj umrl tukajšnji trgovec Osišek – zet gospe Alton.

Danes je družina mokriškega grofa Auersperga iz Ljubljane odpotovala domov. Govori se, da bo gospa grofica z najstarejšo hčerko konteso poleti obiskala zdravilišče Karlove Vari na Češkem.

1836/104

Ljubljana, 10. junija 1836, petek

102.

Danes dopoldne je umrl novorojenec gospoda barona Franca Lazarinija; starši, pa tudi častiti stari starši in sorodniki občutijo globoko žalost.

Govori se, da nameravajo Nj. knežja Milost gospod škof svoj god (ponedeljek, 13. t. m.) preživeti v Kranju.

Malega Kamila so mučili čeljustni krči.

1836/105

Ljubljana, 11. junija 1836, sobota

103.

Nj. knežja Milost gospod škof so včeraj popoldne odpotovali v Kranj, danes se bodo odpravili do Tržiča, kjer bodo jutri, v nedeljo, vodili bogoslužje, v ponedeljek pa bodo svoj god praznovali v Kranju in se v torek vrnili v Ljubljano.

Grofica Mimi Blagaj se bo danes popoldne s hčerko konteso vrnila na grad Boštanj, ki so ga zanju že uredili in pripravili.

1836/106

Vaša Ekscelenca,

Vaša milostljiva dobrohotnost mi vliva zaupanje, da se smem zanesti na to, da boste ustregli moji ponižni prošnji ter blagovolili prenesti in izraziti moje spoštovanje, ki si ga dovoljujem izreči milostljivi kontesi spričo praznovanja njenega godu; želim jim vedno le vse najboljše in vse, kar si sami želijo, pa tudi, da bi bili vedno zdravi! – S tem ko Vašo Ekscelenco še naprej prosim za milostno naklonjenost, Njeni Ekscelenci premilostljivi gospe grofici in milostljivi kontesi poljubljam roko ter Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem.

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 11. junija 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/107

Ljubljana, 12. junija 1836, nedelja

104.

Pokojnega malega Kamila pl. Lazarinija so danes zjutraj prepeljali na Smlednik in ga tam pokopali. Jutri naj bi v mesto prispel gospod general pl. Pirquet, gospod general pl. Sivkovich pa se bo nemudoma odpravil v Trst.

Španska kraljeva družina – tako pravijo – se bo še ta teden preselila v Salzburg; govori se, da se bodo na pot odpravili v četrtek ali petek.

1836/108

Ljubljana, 13. junija 1836, ponedeljek

105.

Baron Talatzko bo *qua talis* premeščen na spodnjeavstrijsko kameralno pristojbinsko upravo na Dunaj. Gospod general pl. Pirquet je prispel včeraj zvečer in bo prenočil pri Maliču.

Baron Viktor Schmidburg in baron Rihard Lazarini sta trupelce malega Kamila pl. Lazarinija pospremila do Smlednika, kjer so ga včeraj ob pol šestih zjutraj pokopali.

Včeraj je bil sprejem pri Nj. Ekscelenci g. guvernerju; Nj. Ekscelence pa ni bilo mogoče opaziti.

1836/109

Ljubljana, 14. junija 1836, torek

106.

Gospod knezoškof se je že včeraj zvečer vrnil iz Kranja.

Glede na včerajšnje novice je umrl saški kralj Anton.

Vse, kar se tukaj govori o koleri, je nesmiselno. Umrle so osebe, ki so običajno trpele zaradi krčev in niso bile zmerne pri uživanju sadja. Govorilo se je, da je smrt nastopila po dveh urah obolenosti, medtem ko je bolezen trajala od 13 do 15 ur in so zdravniško pomoč bržkone poiskali prepozno.

Baron Grimschitz se danes počuti nekoliko slabše; na mnogih delih telesa ima otekline, predvsem na nogah, zato se na splošno bojijo zanj.

1836/110

Ljubljana, 15. junija 1836, sreda

107.

Včeraj naj bi oba francoska princa, Orleanski in Nemourski, prenočila v knezoškofjskem dvorcu Zwischenwässern na Koroškem. Visoka gospoda sta na poti verjetno morala srečati Nj. Veličanstvo cesarico Marijo Luizo, vojvodinjo Parmsko, ter Nj. Veličanstvo neapeljskega kralja – oba namreč po isti poti potujeta proti Dunaju.

Gospod general pl. Sivkovich je danes iz Ljubljane odpotoval proti Trstu. Gospod general pl. Pirquet se bo naselil v stanovanju v hiši grofa Vincenca Thurna; z njim so pripotovali gospa soproga in oba sinova, dve hčerki pa se menda šolata v nekem samostanu v Parmu.

1836/111

Ekscelenca!

Povsem prepričan sem, da bodo Vaša Ekscelenca z odobravanjem prejeli nekaj novic o našem premilostljivem monarhu in nekaj vesti z najvišjega dvora, in dovoljujem si, da Vaši Ekscelenci pošljem nekaj vrstic, napisanih v naglici, z željo, da bi Vas razveselile, in da me hkrati počastite z dovoljenjem, da Vam smem izraziti visoko spoštovanje, s katerim se imam čast podpisati:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 16. junija 1832⁹

povsem predani dr. Franz, stotnik

1836/112

Ljubljana, 17. junija 1836, petek

108.

Danes bo v Ljubljano vkorakal še en divizijon lahke konjenice regimenta Kaiser, ki prihaja iz Italije. Zaradi številnih obolenj je tu izredno veliko laganja in se ustvarja več hrupa, kot je potrebno. Splošno znano je, da veliko bolnikov ne okreva zaradi nezmernosti, zaradi mešanja kislega in sladkega ter prepozne zdravniške pomoči. Tako je mati zvonarja Samasse umrla, ker je zaužila

⁹ Pismo je datirano z letnico 1832, vendar je bilo uvrščeno med pisma iz leta 1836. Glede na netipičen podpis pa je morda le nastalo že nekaj let prej.

precej veliko porcijo kisle solate, nato pa je spila še belo kavo; čeprav ji je že ponoči postalo slabo, so zdravnika poklicali šele zjutraj. Neki zdravnik naj bi pojasnil, da sta dejansko le dve osebi umrli zaradi simptomov, podobnih kolери.

Španska kraljeva družina bo odpotovala šele v ponedeljek.

Ker se je gospod general pl. Pirquet že vselil v stanovanje v hiši grofa Vincenca Thurna, je sinoči na trgu pred hišo eno uro igrala turška godba.

Navedbo v enem izmed prejšnjih poročil, da so urarju Karingerju na Dunaju zasegli 30 francoskih žepnih ur in da so mu naložili globo v višini 1800 gld konv. veljave, moram popraviti, saj so podatki napačni. Odvzeli so mu le 5 takšnih ur, od katerih so mu menda eno vrnili, plačal pa je tudi le 500 gld konv. veljave, pri čemer so mu nekaj denarja vrnili, ne glede na vse – to je zanj še vedno izguba, ki pa znaša le 4 ure in pribl. 400 gld konv. veljave. To je nov dokaz, kako se napihujejo stvari, o katerih se govori v mestu.

V mesto je prišel profesor hitrega slikanja Pochobraczky in živi v hiši št. 20 na Starem trgu, kot je razvidno iz priloženega oglasa.

1836/113

Ljubljana, 18. junija 1836, sobota

109.

Neuradne novice iz Verone pravijo, da je Nj. Veličanstvo Marija Luiza, vojvodinja Parmaska, prispela v mesto in v Veroni pričakuje oba francoska princa.

Pri nas v Ljubljani so povsod zaposleni s poznanimi tegobami; veliko je bolnih, a nikjer ni boleznih v hudi obliki, o kateri poročajo od drugod. V 8 dneh naj bi bilo pri 30 do 40 obolelih 15 smrtnih primerov, vendar so bili ti večinoma bolj ali manj bolni že prej.

Eno samo nenadno smrt naj bi gubernijski svetnik dr. Kogl razglasil za zlo, ki se ga je treba bati.

1836/114

Ljubljana, 20. junija 1836, ponedeljek

110.

Edini omembe vredni dogodki tukaj niso nič drugega kot obžalovanja vredna bolezen. Po zanesljivih podatkih je do sobote, 18. t. m., kar je bil 8. dan od pojava bolezni, v mestu in predmestjih umrlo le 23 oseb, kar pri populaciji 16.000 duš, ki jih navaja magistrat, ni nič pretresljivega; – poleg tega je treba poudariti, saj je v celoti potrjeno, da je pri vseh pokojnih prišlo do kršitve zdravstvenih ali prehranskih predpisov. Predvsem mraz je nadvse škodljiv, zmerno potenje pa deluje blagodejno; zato naj se nihče, ki se poti, ne sleče, in bilo bi priporočljivo, da tak človek ostane v svojih oblačilih, dokler se v njih ne posuši, in šele nato naj se preobleče, ker je to samo koristno. Priletni cestni komisar Gozani je v soboto umrl. Včeraj sta umrla trgovec z galanterijo Kapretz in stara gospa Alborghetti; Kapretz je bil že od nekdaj bolehen. Soproga upokojenega adjunkta za tobačne pristojbine Strangfelda je zbolela za tifusno vročino in so ji včeraj podelili zakramente za umirajoče. Predvčerajšnjim, v soboto, v splošno civilno bolnišnico ni bil sprejet noben bolnik.

Gospa pl. Jacomini je prav tako zbolela v soboto.

Nj. Ekscelenca gospod guverner so bili nekaj dni v Beli pri Železni Kapli in so se v Ljubljano vrnili včeraj zvečer.

Gospo baronico Franc Lazarini je včeraj obiskala damska družba.

V noči s sobote na nedeljo je bila huda ura; vendar se je slišalo le grmenje, ki je bilo zelo močno, in strela je udarila v trgovsko poslopje g. Rudeža v Karlovškem predmestju. Na srečo je šlo le za udar strele, ki ni povzročila požara. Temu je sledilo še nekaj strel in zmeren dež; že včeraj, v nedeljo zjutraj, je bilo na ulicah prav lepo in suho. – Tudi včeraj je Ljubljano vse popoldne obkrožal nevihtni oblak, ki se je utrgal šele zvečer. Okoli 9. ure je začelo liti kot iz škafa in z enako intenzivnostjo je deževalo do približno polnoči. Strel je bilo veliko, grmenja pa malo. Današnje jutro je bilo zelo turobno in trenutno (ob 10. uri zjutraj) precej močno dežuje. Zdi se, da gre le za nadaljevanje včerajšnjega nevihtnega dežja.

1836/115

Ljubljana, 21. junija 1836, torek

III.

Včeraj, v ponedeljek, je bilo ves dan nevihtno; posledično se je ozračje precej ohladilo, in ja, zvečer je bilo precej hladno, saj je v gorah zapadel sneg.

Gospa Strangfeld je bolje, ima tifusno vročino, bolna je tudi gospa Dolinar.

Baron Grimschitz se je včeraj z mladim Buzzijem preselil na grad Grimšče na Gorenjskem, da malo zamenja okolje. Če je to zares dobro zanj, za njegovo tako rekoč splošno oteklost, vzbuja pomisleke.

Od 20. do 21. t. m. je bilo potrjenih 10 novih primerov zahrbtne bolezni, štirje so umrli, vseh bolnih skupaj je 79. Zagotovo je v vseh delih mesta, v mestu in predmestjih, še veliko več bolnikov, vendar vsi bolniki ne javijo, po drugi strani pa nimajo vsi te strašne bolezni, temveč tudi razne druge.

Gospa grofica Cecilija Lichtenberg ima mrzlico, vendar je še v dvorcu Jama.

Upokojeni carinik Jabornegg pl. Altenfels, oče soproge dr. Napreta, ki živi v Aichholzerjevi hiši, je ponoči umrl. Pred tem je, da bi si pomagal, vzel zdravilo *leroi*; star je bil nekaj čez 70 let.

1836/116

Ljubljana, 22. junija 1836, sreda

II2.

V okolici mesta je celo več primerov bolezni in smrti kot v Ljubljani; gre za velike razsežnosti; v nekaterih hišah so 2–4 bolniki, po navadi pa po hišah umreta po dve osebi.

Gospa Brandstetterjeva se je umaknila na Bled ali v Belo pri Železni Kapli.

Bolezen se je začela širiti v Rožni ulici pri Sv. Jakobu; največ obolelih je v Šentpeterskem predmestju in Trnovem, čeprav so oboleli tudi v drugih delih mesta.

Zdravniki do bolnikov v mestu zaradi lastne zaščite pred boleznijo vozijo s kolesljem.

Homeopatija naj bi bila zelo koristna in dr. Meyerhofer beleži le smrt dveh pacientov, ki sta umrla, ker sta prepozno dobila zdravniško pomoč.

Včeraj ob 11. uri dopoldne se je poročevalec srečal z gospodom dr. Koglom, ki mu je povedal, da je to jutro obiskal že 14 bolnikov in da bi jih želel obiskati še 5 pred obrokom, vendar je gospod, ki je starejši, hodil peš in se ni vozil s kolesljem kot njegovi mlajši kolegi.

Žena trgovca Heimanna je na podeželju v Zgornji Šiški. Pred nekaj dnevi je, še preden so poklicali babico, v osmem mesecu nosečnosti rodila deklico. Porodnica in otrok sta sicer v redu, vendar je slednji zelo, zelo majhen in dr. Kogl meni, da ne bo preživel.

V mestu so pokupili vse limone, nikjer ni mogoče dobiti niti ene, saj limonin sok dodajajo kamiličnemu čaju, ki ga morajo oboleli ob prvih bolečinah v trebuhu nemudoma zaužiti in leči v posteljo. Kamiličnemu čaju dodajajo tudi čisto jedilno olje; v Trstu pa uporabljajo samo olje z limonino kislino. Poleg kamilice vzpodbuja znojenje, ko ležemo v posteljo, tudi gretje nog s termoforjem. Pri revnih ljudeh polagajo na stopala in trebuh segreto opeko.

Od včeraj do danes ni poročil o novih smrtnih primerih.

Gospod baron Leopold Lichtenberg je včeraj odpotoval na Jablje.

1836/117

Ljubljana, 23. junija 1836, četrtek

112.

Od 22. do 23. tega meseca, torej od včeraj do danes, je bilo potrjenih 10 novih primerov bolezni; 6 bolnikov je umrlo, bolnih pa je še 147 oseb.

Stara gospa Dolinar, soproga znanega veterana med tukajšnjimi profesorji, je še vedno bolna, a ne boleha zaradi bolezni, ki trenutno razsaja v mestu.

Sinoči je umrl gospod Franc Klander, pripravnik lokalne gradbene uprave, včeraj popoldne so iz kavarne domov odpeljali mladeniča, ki naj bi bil bolan in še ni povsem okreval.

Da zdravniki v zelo toplem vremenu spričo obiskov pri številnih bolnikih ne bi ogrožali samih sebe, jim je mestni magistrat omogočil prevoze.

1836/118

Ljubljana, 24. junija 1836, petek

113.

Gospod dvorni svetnik pl. Guggenthal je z baronom Talatzkom že v ponedeljek odpotoval na Dunaj s posebno hitro kočijo. Gospod dvorni svetnik bo tako kot lani nadomestni član v spodnjeavstrijski katedralni upravi na Dunaju.

Konceptni praktikant Schönherr, ki je bil iz praškega premeščen v tukajšnjo gubernij, je prispel v Ljubljano.

Umrli je glavni računovodja Schwarzenberg, star 68 let, oče soproge gospoda barona Antona Zoisa; tudi soproga profesorja Dolinarja, stara gospa, je umrla. Dojilja pri gospe grofici Welsersheimb je danes prejela zakramente za umirajoče, videti je, da o njenem okrevanju dvomijo.

Tudi gospa grofica Anton Thurn se počuti slabo, v noči s srede na četrtek so poslali po dr. Zhubra. Gubernijski svetnik dr. Kogl je šel včeraj spat z glavobolom in je danes ostal v postelji. Gubernijski svetnik baron Buset sicer ne leži v postelji, je pa precej šibek.

Od včeraj do danes je na novo zbolelo 28 oseb, 6 jih je umrlo. Število vseh bolnih je 128, pri čemer je 41 oseb medtem okrevalo, če upoštevamo, da je bilo vseh bolnih 147.

Stanje v vojski: trije so umrli. Kameralni svetnik Krušič je bil danes zjutraj bolan in so ga iz pisarne prepeljali v njegovo stanovanje.

Po navedbah gospoda župnika Pohlina naj bi od včeraj do danes umrlo 14 oseb; samo pri Sv. Jakobu je 6 trupel. Po njegovi domnevi je razmerje bolnikov med mestom in predmestjem 5 proti 600. V predmestju in okolici je smrt veliko bolj prisotna.

Govori se, vendar tega ni mogoče potrditi, četudi naj bi to izjavil okrožni komisar Possaner, da sta župnik Potočnik in njegov kaplan Valenčič ozdravila že 150 bolezenskih primerov, pri čemer je le ena oseba umrla. Kot je znano, oba delujeta v župniji Šentvid pri Ljubljani.

1836/119

Ljubljana, 26. junija 1836, nedelja

114.

Čeprav nekateri trdijo, da se bolezen ne širi več tako hitro, spet drugi trdijo, da bo šlo le še na slabše, medtem pa se vse bolj potrjuje, da sta neurejen način življenja in bolezenska klica v telesu vzroka, ki bolezen povzročata. Gubernijski pisar in družinski oče Keržišnik, sin oskrbnika v hiši grofa Vincenca Thurna, je v noči s 24. na 25. t. m. zbolel in umrl.

Včeraj zjutraj je umrla tudi dovilja pri gospe grofici Welsersheimb.

Gostilničar Sauer iz Židovske ulice je bil včeraj še dobrega počutja, nato pa je v roku pol ure zbolel ter prejel zakramente za umirajoče. Je star človek, slaboten in, kot se zdi, tako kot vsi gostilničarji, pijanec.

Gospod baron Spiegelfeld se je vrnil z Dunaja.

Kameralni svetnik Krušič se počuti bolje.

1836/120

Ljubljana, 27. junija 1836, ponedeljek

115.

Okrožni komisar Brandstetter je bil namesto gospoda barona Flödniga, ki je bil povišan v gubernijskega svetnika, imenovan za gubernijskega tajnika v tukajšnjem guberniju.

Gospa grofica Welsersheimb je bila včeraj prikovana na posteljo. Med njenimi posli je zbolela še ena.

Računano od 11. junija do 25. junija, torej do sobote zvečer, je bilo tukaj

prijavljenih 188 obolelih,

ozdravelih 12,

umrlih 66 = 78.

Še vedno je bolnih 110 oseb.

1836/121

Ljubljana, 28. junija 1836, torek

116.

Francoski general D'Autichamp se je s sinom vrnil s potovanja v Prago, gospa grofica Ksaverija Lichtenberg pa z Dunaja.

Gospa baronica Sali Lazarini je na gradu Čušperk brez zapletov povila hčerkico, novorojenko so krstili za Terezijo.

Zaradi napredovanja gospoda Brandstetterja v gubernijskega tajnika bo baron Taufferer, kot pravijo, napredoval v okrožnega komisarja.

V nedeljo se je v Tivoliju, kjer je igrala turška godba, ponovno zbralo nekaj ljudi. Tisti, ki so uživali šunko, maslo in redkvice, so dobili drisko.

Dekla v hiši kontrolorja kameralne blagajne Novaka je včeraj zbolela, ponoči so ji podelili zakramente za umirajoče, zjutraj pa so jo mrtvo odnesli v civilno bolnišnico.

Mnogo ljudi nosi na golem telesu bakreno ploščico kot zaščito pred boleznijo. Bakrene ploščice uporabljajo, ker je časopisje v preteklosti navajalo, da huda bolezen ni prizadela nikogar, ki je koval baker. Kotlarji so namreč uporabljali bakrene ploščice, ki so se izkazale za učinkovito zaščito. Gospod baron Zois je v mestu na več krajih razdelil homeopatske kroglice, ki vsebujejo baker in ki mu jih je predpisal in poslal sam Hanemann iz Pariza. Uporabljajo se kot preventiva, pri čemer je treba pogoltniti približno eno na teden.

Gospod gubernijski svetnik Kogl se počuti bolje, danes namerava iti ven.

Od nedelje do vključno včerajšnjega ponedeljka je na novo zbolelo 42 oseb, 8 jih je ozdravelo, 11 umrlo, danes pa skupaj beležijo še 163 bolnikov.

Danes se prične sejem ob godu Petra in Pavla.

1836/122

Ljubljana, 29. junija 1836, torek¹⁰

117.

Ponoči, in sicer danes zjutraj med pol drugo in tri četrta na drugo, je bil tukaj močan potres. Vrata, okna in posoda na omarah je žvenketala. Tresenje je spremljalo grmenju podobno bučanje, tako da so vsi mislili, da jih je zbudilo grmenje. Toda zrak je bil miren, luna je svetlo sijala in tudi sicer ni bilo hladno.

Kuharica gospe pl. Sicard je včeraj opoldne zbolela in ob 10. uri ponoči umrla. Več poslov je včeraj zbolelo in prav tako umrlo.

1836/123

Ljubljana, 1. julija 1836, petek

118.

V zadnjem poročilu je napaka; potres ni bil med pol drugo in tri četrta na drugo, temveč proti tretji uri.

Nevihta, ki se je končno razbesnela včeraj popoldne, je nekoliko ohladila ozračje; danes pa je spet zelo toplo, ja, lahko bi rekli, da je že ob 9. uri zjutraj vroče.

Strah pred boleznijo veliko ljudi spravi v posteljo in žal! tudi v grob. Nepopisno je, kakšen strah prevladuje, še posebej pri ženskem spolu.

Do zdaj je prijavljenih 460 obolelih,

¹⁰ Napaka v dnevju; pravilno: *sreda*.

150 umrlih,
ozdravelih pa je samo 20.

Včeraj so pokopali mlado soprogo mlajšega trgovca Heimanna, hčer stotnika Greifa; tudi kontrolor Gapp, ki je bil v najboljših letih, je umrl.

Včeraj umrli: kanonik Petermann, ki je že okrevaj, a je ponovno zbolel.

Računski svetnik Šivic, družinski oče in v najboljših letih, je prav tako umrl včeraj popoldne ob pol drugi uri, zjutraj je bil še v svoji pisarni in predvčerajšnjim v Kazini, kjer je imel strokovno predavanje o homeopatskih zdravilih in preventivnih sredstvih, s katerimi se zaščitimo pred zahrbtno boleznijo.

Uradnik deželne pravde Turk je zelo bolan. Zelo bolna je tudi gospa baronica Stöger. Gospod baron Franc Lazarini je od nedelje zjutraj v postelji.

Umrla je soproga trgovca Fabriottija, in sicer danes zjutraj.

Baron Aichelburg, ki je bil prej v gradbeni direkciji – zdaj premeščen na katedralno pristojbinsko upravo –, majhen, temnopolt moški, ki se je pred približno dvema letoma poročil z neko Dunajčanko, je prav tako preminil včeraj. Njegova soproga je trenutno odsotna in je na Dunaju. – Pisma z Dunaja in ustna poročila potrjujejo, da je bolezen tam izbruhnila veliko huje kot prej, zlasti v predmestjih Alser in Wieden.

1836/124

Ljubljana, 2. julija 1836, sobota

119.

Včeraj popoldne je Ljubljano prešla nevihta. Čeprav je deževalo, je bilo zvečer soparno. Danes je spet vroče kot včeraj.

Gospa grofica Rihard Blagaj je sporočila, da se je v okolici pojavil »azijski klatež« in da so na gradu odkrili že dva primera, a so ju uspešno pozdravili. Vse zdravijo homeopatsko, saj druga zdravniška pomoč ni učinkovita.

Baron Leopold Lichtenberg je danes spet odpotoval na Jablje.

1836/125

Vaša Ekscelenca!

Blagovolite mi milostno oprostiti, ker si, tako kot mi je naročil gospod baron Leopold Lichtenberg, ki je danes spet odpotoval na podeželje na Jablje in se Vam vsestransko priporoča, drznem Vašo Ekscelenco z najglobljam spoštovanjem prositi, da seznanite premilostljivo gospo grofico, da bodo baroni Codelljevi tu ostali do 6., in sicer na svojem dvorcu Kodeljevo, potem pa se bodo vrnili v Trst.

Gospa grofica Rihard Blagaj se je pozanimala, ali se pri Vaši Ekscelenci doma vsi dobro počutite, kar je, saj nas na srečo niso dosegle kakršnekoli neugodne novice, gospod baron Leopold potrdil in to sporočil tudi gospe grofici. Srčno si želim, da bi bila spoštovana družina Vaše Ekscelence vedno najboljšega zdravja in da Vam huda bolezen tudi v prihodnje ne bi prišla blizu. V hiši gospoda barona Leopolda so, hvala Bogu!, še vsi zdravi in se do zdaj še niso srečali z boleznijo.

Prosim Vas za nadaljnjo dobrohotnost, Njeni Ekscelenci premilostljivi gospe grofici in milostljivi kontesi poljubljam roko in Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 2. julija 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/126

Ljubljana, 3. julija 1836, nedelja

120.

Grof in grofica Stubenberg sta danes zjutraj s poštno kočijo odpotovala na Koroško.

Grof Benedikt Auersperg je včeraj zbolel.

Baron Franc Lazarini in gospa baronica Stöger se počutita bolje; gospod baron razmišlja, da bi danes že malo vstal.

V hiši grofice Vajkard Auersperg so zboleli kontesa Cecilija, pater Closon in kočijaž.

Profesor farmacije oziroma anatomije z Dunaja, gospod Kunzek, še mlad, čeden moški, ki se je pred kratkim v Ljubljani zaposlil, je včeraj umrl. Pravijo, da je njegova nevesta na poti z Dunaja in da bi morali biti prav danes njuni prvi cerkveni oklici!

Tukajšnji juristi baron Schmidburg, grof Vincenc Welsersheimb, Wurzbach itn. so napolnili hitro kočijo, ki je danes odpeljala v Gradec in na Dunaj, da bi tam opravili celoletni izpit. Kot je znano, baron Viktor Schmidburg letos zaključuje študij.

1836/127

Ljubljana, 4. julija 1836, ponedeljek

121.

Govori se, da se bo gospa guvernerjeva preselila na Kodeljevo in tam živela pri družini barona Codellija, potem ko bosta baron Ant. Codelli in njegova soproga odpotovala v Trst.

Gospoda dvornega svetnika grofa Welsperga te dni, približno do 8. t. m., pričakujejo v Ljubljani. Tudi gubernijski svetnik Wagner je zbolel, vendar že okreva.

Zelo hudo je zbolel tudi hišni posestnik dr. Rus.

Od včeraj, nedelje opoldne, do danes, ponedeljka opoldne, je zbolelo 27 oseb, 10 jih je ozdravelo, 22 pa umrlo. Med slednjimi so lastnica nepremičnin in hišna posestnica gospa Kiker iz Trnovega, trgovec Sonz, služabnik gospoda predsednika Raicicha in služabnik dvornega svetnika Guggenthala. Zbolel je tudi kočijaž grofice Welsersheimb, nekateri pravijo, da je že umrl; vendar pa se menda počuti bolje. Zdaj ga nadomešča služabnik, ki mora opravljati delo kočijaža.

Od pojava bolezni do vključno 4. julija opoldne je bilo skupaj bolnih ... 633 oseb;

od teh jih je ozdravelo ... 80,

umrlo ... 226 (306).

Danes je torej bolnih 327 oseb.

1836/128

Ljubljana, 5. julija 1836, torek

122.

Da ljudje ne bi bili še bolj potrti, je knezoškofov konzistorij zaukazal, da se lahko zakramente za umirajoče podeljuje kot običajno v spremstvu mežnarja in zvonjenja 2–3-krat čez dan, sicer pa – kar velja predvsem ponoči – naj se zakramente podeli brez zvonjenja, v popolni tišini; zvonovi, ki naznanjajo smrt, se smejo oglasiti največ trikrat na dan, vendar nikoli ponoči.

Dr. Rus je včeraj ob 9. uri zvečer prejel zakramente za umirajoče.

Gospod grof Benedikt se je včeraj bolje počutil, tako kot gospa baronica Stöger, medtem ko je soproga profesorja Ungerja, mlada gospa, umrla. Umrla je tudi mlada vdova Khern, ki je za seboj pustila 4–5 otrok. Ko je umirala, so njeno najstarejšo hčer napol mrtvo odnesli iz sobe v stanovanje starih staršev.

Francoski general D'Autichamp je v ponedeljek zvečer ob 9. uri na vrat na nos z vsemi svojimi rečmi zapustil Ljubljano – in zaenkrat odšel v Trst. Gospa soproga naj bi namreč čutila strašno averzijo do tukajšnjega bolezenskega zla!

Pri gospodu grofu Ant. Thurnu so zboleli že vsi, razen samega gospoda grofa. Praporščak je predvčerajšnjim zbolel, danes pa se spet počuti kar dobro.

1836/129

Ljubljana, 6. julija 1836, sreda

123.

Včeraj ob pol treh popoldne je v svoji hiši v Gosposki ulici umrl bogati odvetnik dr. Rus.

Od 4. julija opoldne do 5. julija opoldne je na novo zbolelo 58 oseb; 15 jih je ozdravelo; 19 jih je umrlo; 351 prijavljenih oseb pa je še bolnih.

V Celovcu in Gradcu zahrbtne bolezni še ni, le na podeželju, tako na Koroškem kot na Štajerskem, je precej razširjena.

Družina Nj. Ekscelence gospoda guvernerja se bo danes preselila na Kodeljevo k družini barona Codellija.

Baron Anton Codelli se je danes z gospo soprogo vrnil v Trst.

1836/130

Ljubljana, 7. julija 1836, četrtek

124.

Glavna tema pogovorov v mestu je oporoka pokojnega bogatega dr. Rusa. Obsegala naj bi tri polne pole, najstarejši in tretji sin naj bi bila glavna in edina dediča, 2. in 4. sinu pa naj bi bila določena le letna vsota za preživljanje. Gledano v celoti gre za nadaljevanje natančne substitucije; tako je mogoče razbrati, da nobeden od sinov v resnici ne razpolaga z dediščino, ki je nedeljiva, upravičeni pa so do uživanja obresti, ki izhajajo iz dediščine. Najstarejši sin Franc naj bi, kot piše v oporoki, dobil vse dragocenosti, kovano in nekovano zlato ter vso srebrnino in gotovino, kar mu je pokojnik že izročil in kar potrjuje tudi oporoka.

Pravijo, da je pokojnikovo premoženje ocenjeno na osemkrat sto tisočakov – toda medtem se je izkazalo, da je dejanski znesek, ki izhaja iz zapustnikove oporočne volje, le štirikrat sto tisočakov.

Kot se pogosto zgodi, ljudje tiste, ki živijo v srečnih okoliščinah, velikokrat precenjujejo, zavist pa zlato in srebro vidi tam, kjer sta samo medenina in kositer. –

Od 5. do 6. julija beležimo le 13 novih primerov bolezni, dodanih pa je 27 oseb, ki so zbolele že prej, tako da je zdaj skupno število bolnih 40, ozdravelih je 17, umrlih pa 10; potemtakem 364 obolelih ostaja na zdravljenju.

Skupno število vseh obolelih do 6. julija znaša 731, ozdravelo je 112, umrlo 255, bolnih pa je trenutno 364 oseb.

1836/131

Ljubljana, 8. julija 1836, petek

125.

Včeraj zvečer po 6. uri je umrl gospod baron Zois, oče. V Ljubljani ni nikogar od njegovih družinskih članov; govori se, da so želeli poslati pismo na Brdo, a ker so poštno pošiljke iz mesta odšle ob 11. uri, pismo pa je bilo pošti poslano prepozno, namreč ob 12. uri, je na Brdo prišlo z zamudo; verjetno pa ob baronovi smrti na Brdo tudi niso poslali nobenega dodatnega posla. To je zelo velika družinska nesreča. Zdi se, da je gospod baron prav tako iz strahu postal žrtev nalezljive bolezni.

Od 6. opoldne do 7. opoldne je zbolelo 21 oseb, 31 jih je ozdravelo, 11 umrlo, in tako je skupaj od izbruha bolezni do 7. julija opoldne

... zbolelo ... 752,

okrevalo ... 143,

umrlo ... 266 (409) oseb.

7. julija je bolnih ... 343 oseb.

Dva tiskana oglasa dodajam kot prilogi. Hkrati moram popraviti prejšnje poročilo, služabnik dvornega svetnika pl. Guggenthala namreč ni umrl, je pa še vedno bolan.

Danes se je baron Lazarini z gospo soprogo preselil v Smlednik.

Baron Zois je stotnik v vojski, zato bo pokopan z vojaškimi častmi.

1836/132

Ljubljana, 9. julija 1836, sobota

126.

Gospod baron Franc Lazarini se je z gospo soprogo šele danes preselil v Smlednik.

Govori se, da se bo gubernijski svetnik dr. Kogl s svojo družino v ponedeljek odpravil na podeželje, v Goričane, kjer mu je gospod knezoškof ponudil namestitev na gradu.

Gospoda barona Zoisa bodo danes popoldne ob pol sedmih pokopali. Ker je bil stotnik v vojski, ga bo spremljala ena stotnija.

Poročati moram še o tem, da je trgovec Recher ob izbruhu bolezni v Ljubljani s svojo lepo gospodično Fürst in njeno materjo odpotoval v Salzburg.

Tudi nadporočnika barona Galla je prizadela bolezen, vendar že okreva. Soproga dr. Nagyja je predvčerajšnjim prejela zakramente za umirajoče.

Od 7. opoldne do 8. julija opoldne je

zbolelo 90 –; okrevalo 27 –; umrlo 9 oseb.

Od izbruha bolezn do 8. julija:

842 oseb je zbolelo, 170 jih je ozdravelo, 275 umrlo, 397 je še vedno bolnih.

V Kranju je silovito izbruhnila bolezen, v enem dopoldnevu naj bi 28 bolnikov prejelo zakramente za umirajoče. Bolezen se je pojavila tudi že v Novem mestu.

Tukajšnja vojska je še kar dobro. Major Miller je lažje zbolel, nadporočnik Kellner težje, praporščak grof Aleksander Thurn lažje, stanje se jim izboljšuje, prav tako grofu Benediktu in kontesi Ceciliji Auersperg – gospe baronici Stöger, gubernijskemu svetniku Wagnerju in patru Closonu. Med redkimi umrlimi v vojski je kadet baron Marenzi.

1836/133

Ljubljana, 10. julija 1836, nedelja

127.

Gospod grof Welsperg se je 8. t. m. vrnil s potovanja.

Sinoči so barona Zoisa z vojaškimi častmi pokopali.

Govori se, da je gosa soproga po oporoki imenovana za glavno in edino dedinjo.

V Kranju ni razširjena »močvirska bolezen«, temveč nevaren tifus, ki se naglo razširi v pegavico in hitro povzroči smrt.

Gubernijski svetnik in okrožni glavar pl. Fluck je ravno včeraj s seboj v Kranj odpeljal zdravnika, da bo pomagal tamkajšnjemu okrajnemu zdravniku Napretu. Od zdravnikov, večinoma Kranjcev, ki jih je včeraj na pomoč na Kranjsko z Dunaja in Gradca poslala vlada in so že prispeli k nam, so enega že napotili v Kranj.

Tudi v Novem mestu so izbruhnile tegobe zaradi zahrbtne bolezn.

Od 8. do 9. julija, od poldneva do poldneva, je:

zbolelo 58 oseb; okrevalo jih je 15; umrla sta 2; bolnih je 438.

Od 9. do 10. julija, od poldneva do poldneva, je:

zbolelo 66, okrevalo 25, umrlo 5 oseb, bolnih je 474 oseb.

Kot je bilo že napisano, so nova obolenja manj nevarna, prav tako pa se zdi, da si ljudje hitreje poiščejo zdravniško pomoč.

Seštevek obolelih od izbruha bolezn do 10. julija opoldne:

zbolelih je 966 oseb, ozdravelo jih je 210, umrlo 282, trenutno se jih zdravi ... 474.

1836/134

Ljubljana, 11. julija 1836, ponedeljek

128.

Včeraj je v Tivoliju igrala turška godba; deloma trenutni žalostni čas, deloma nevihta na obzorju sta bila po vsej verjetnosti razloga, da Tivoli in zabavna glasba nista privabila toliko ljudi kot običajno. Poleg govoric, da je bila gosa grofica Zois imenovana za edino dedinjo, je slišati tudi, da so v neki blagajni pokojnega gospoda soproga poleg dragocenosti našli še gotovino v znesku 30.000 gld konv. veljave, priloženo pa je bilo sporočilo z naslednjo vsebino: »To je za mojo drago zvesto soprogo Serafino Zois, rojeno grofico Aichelburg.«

Danes je gosa grofica Zois prispela v mesto. –

Na grozo vseh narašča tudi število obolelih v Novem mestu; omenja se že več umrlih – civilnih oseb. Od 10. ure opoldne do 11. julija opoldne je: na novo zbolelo 17 oseb; k njim moramo prišteti še 25 obolelih, skupaj 42; okrevalo je 20 oseb, umrlo jih je 5, kar znaša 25; trenutno je bolnih 491 oseb.

1836/135

Ljubljana, 12. julija 1836, torek

129.

V zvezi z denarno zapuščino gospoda barona Zoisa vse drži; v blagajni naj bi bilo poleg dragocenosti, vključno s križem iz briljantov v vrednosti 2000 gld konv. veljave, še več kot 31.000 gld konv. veljave v gotovini. Znesek v višini 24.000 gld konv. veljave je komisar za ugotovitev zapečatenega premoženja dal v deželnosodno hrambo, tako da je moral biti preostali znesek v obveznicah in je tudi bil.

Za vsakega od nepreskrbljenih otrok naj bi bil določen znesek v višini 20.000 gld konv. veljave, ki pa ga od gospe glavne in edine dedinje ne smejo zahtevati v gotovini, temveč lahko zahtevajo le obresti v višini 5 odstotkov; če bi alodialno posest nekega dne prodali, lahko vsak otrok zahteva in prejme le nujni delež. Baron Anton Zois je, kot je bilo določeno s poročno pogodbo, že povsem odpravljen in mu razen fidejkomisa ne pripada nič drugega.

Gospa pl. Gold bo doživljenjsko prejela 300 gld konv. veljave na leto, njena hči 100 gld na leto, oba brata Gold pa vsak po 200 gld na leto, dokler eden od njiju ne bo zaslužil 1000 gld in bo kot častnik napredoval v stotnika.

Vsi vojaki, ki so sodelovali pri pogrebem sprevodu, so dobili tridnevno plačilo. Po vseh ljubljanskih cerkvah in na posestih naj bi obhajali sv. maše, za katere so darovali po en zlat dukat. Sklad za reveže je dobil 100 gld konv. veljave, četudi je pokojnik ob izbruhu zahrbtni bolezni magistratu že namenil 300 gld konv. veljave za reveže. Izvirnik oporoke naj bi bil shranjen na dvorcu Javornik v Koroški Beli, tukaj je samo lastnoročno napisan in podpisan koncept. –

Kot se govori, so se v Kranju pojavili le vročinski izpuščaji in ne pegavica, in zdi se, da se je zaradi strahu pred boleznijo število obolelih še povečalo. Starejša hči pokojnega dr. Pobra, ki je bila v Kranju zaradi spremembe podnebja, je umrla. V Novem mestu se število obolelih povečuje, vendar razsežnosti bolezni še niso take, da bi visoki gubernij prejel uradno obvestilo. –

Tukaj se lažje diha; od 11. julija opoldne do 12. opoldne sicer poročajo o 23 na novo zbolelih, a če smo natančni, gre v petih primerih za osebe, ki so zbolele že prej, tako da je glede na zdravniška poročila samo 18 oseb dejansko zbolelo v zadnjih 24 urah, 21 oseb je ozdravelo in 5 oseb umrlo. Seštevek od pojava bolezni do 12. julija opoldne:

1031 zbolelih, 251 ozdravelih, 292 umrlih, skupaj slednjih 543, tako da je trenutno bolnih še 488 oseb.

1836/136

Vaša Ekszellenca

Blagovolite mi milostno ugoditi nedavni prošnji, povezani s pridelavo zelene sorte repe, za katero prilagam semena in navodila za setev. Repo sejemo sredi julija. Je zelo okusna zelenjava, ki jo tako kot rumeno kolerabo ali zlato peso dušimo in postrežemo kot predjed, na Češkem pa jo še posebej radi uživajo z ovčjim mesom, bravino. – Prepuščam se prijetnemu upanju, da se Vaša

Ekscelenca in spoštovani svojci dobro počutijo, in si ničesar ne želim bolj, kot da boste še naprej dobrega zdravja, k temu pa moram dodati, da obžalujem in mi je zelo neprijetno, da moja dnevna poročila Vaše Ekscelence ne dosežejo vedno dovolj hitro; nikoli nisem obveščen, kdaj je kdo od poslov v mestu, medtem pa je pismo pripravljeno in samo čaka, da se moja hčerka obleče ali da ima služkinja kak opravke in da pismo spotoma odnese k Marijani, zaradi takšnega odlašanja se zgodi, da posel pogosto odide in moje pisanje 2–3 dni obleži tukaj, potem pa je zastarelo in njegova vsebina ni več tako zanimiva! – Če bi bilo mogoče, da bi bil vedno obveščen o prihodu posla v mesto, bi bile zamude zame manj neprijetne, saj bi vedel, da bodo moja sporočila kljub mojim najboljšim namenom v Dol prispela pozno!

Vašo Ekscelenco iskreno prosim, naj mi dovoli, da izrazim brezmejno predanost in globoko spoštovanje do Vaših svojcev, ki so lahko o tem prepričani. Prav tako iskreno si želim, da Bog ohrani Vašo Ekscelenco še na mnoga leta, poljubljam roko Njeni Ekscelenci premilostljivi gospe grofici in milostljivi kontesi in do groba ostajam z vsem občudovanjem in globokim spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 13. julija 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/137

Ljubljana, 14. julija 1836, četrtek

131.

Gospa grofica Welsperg se je včeraj počutila zelo dobro in se je popoldne odpravila na sprehod na Rožnik do Glinc pri Kosezah in Viča; proti koncu sprehoda je pričelo deževati in milostljivo je verjetno neprijetno zazeblo, kajti ko se je vrnila domov, je legla v posteljo in poslala svojo kočijo po homeopatskega zdravnika, ki pa ga ni bilo doma, tako da se je kočija vrnila prazna; iz zanesljivega vira sem izvedel, da grofica ni zbolela, temveč je šlo v sedanjem kritičnem času zgolj za previdnost, da ne bi bilo kaj hujšega. Grofica se danes počuti povsem dobro.

Včeraj je gospa grofica Cecilija prejela zakramente za umirajoče; počutila se je že precej dobro in je predvčerajšnjim zbolela zaradi šoka, ki ga je povzročil njen posel, ki se je nepričakovano zgrudil v njeni bližini; in ker je eden od služabnikov v hiši zaradi zahrbtne bolezni že obležal, se je ta primer še toliko bolj dotaknil gospe grofice, včeraj se je pri njej že pojavil izpuščaj, zvečer ji je bilo zelo slabo in ni mogla govoriti. Danes se je njeno stanje izboljšalo in grofica spet govori.

Praporščak Zur iz regimenta Hohenlohe je zaradi hude bolezni, ki povzroča izpuščaje, zapadel v tifusno vročico. Danes zjutraj je umrl; jutri ga bodo pokopali.

Gospod baron Buset, ki vsem Vam vedno izkazuje svoje spoštovanje in Vas pozdravlja, je zelo šibek; zaradi visoke vročine in telesne oslabeledosti že več kot 10 dni ni zapustil svojega stanovanja.

13. julija je bilo bolnih 461 oseb.

Od 13. do 14. julija 1836

je na novo zbolelo ...

19 oseb

naknadno naznanjenih obolelih je 9 =

28

489

ozdravelih

52

umrlih 4 =

56

bolnih je še

433 oseb.

1836/138

Ljubljana, 14. julija 1836, četrtek

131/2.

V naglici moram k današnjemu poročilu dodati, da je jutri, 15., god gospe grofice Welsperg in da bodo danes zvečer igrali serenade na Cekinovem gradu.

1836/139

Ljubljana, 15. julija 1836, petek

132.

Gospod grof Benedikt Auersperg je včeraj prvič, odkar je okreval, odšel ven.

Gospod grof Jožef Auersperg je na podeželju na Turjaku.

Včeraj je bilo 433 bolnih.

Od 14. julija opoldne do 15. julija opoldne

je na novo zbolelo ... 15 oseb

od prej 17 = 32

465

ozdravelo je ... 49 oseb

umrli sta ... 2 osebi = 51

Bolnih je danes še ... 414 oseb.

Danes ob pol sedmih zvečer bodo pokopali praporščaka Zura.

1836/140

Ljubljana, 16. julija 1836, sobota

133.

Morda že veste, da je gospa soproga generala pl. Pirqueta v blagoslovljenem stanju.

Od 15. julija opoldne do 16. opoldne je:

na novo zbolelo ... samo 11 oseb

ozdraveli ... 39

umrli 4 = 43 oseb

Še vedno je bolnih 382 oseb.

1836/141

Ljubljana, 17. julija 1836, nedelja

134.

Danes zjutraj ob svitu je bila v Ljubljani nevihta z močnim grmenjem in bliskanjem; kmalu čez četr do šestih sta udarili dve strelji in stražar na Ljubljanskem gradu je oddrvel k zvonu in z zvonjenjem opozarjal na nevarnost, temu pa sta kmalu sledila še dva strela z grajskega hriba. Strela je udarila v sosednjo stavbo pri konjedercu v trnovskem predmestju; zgorelo pa je le ostrešje, saj je pomoč prispela takoj. Zvonili so tudi zvonovi iz drugih stolpov, a ko so tudi bobni naznanili ogenj, je hrup tako hitro ponehal, da je bilo po 6. uri zjutraj spet vse mirno.

Pri konjederu naj bi ubilo kravo; potemtakem je strela udarila v hlev, konj, ki je bil v hlevu, pa je ostal nepoškodovan.

Na Koroškem naj bi mestoma divjala tako silovita toča, da je na polju ubila 14-letnega dečka, pomorila in poškodovala pa naj bi tudi živino na polju.

Od 16. do 17. julija opoldne je:

na novo zbolelo 16 oseb; ozdravelo jih je 52; umrli so 4; bolnih je še 342 oseb.

Gospod baron Buset je zelo slaboten; kot je danes sam potrdil poročevalcu, mu ponoči grozi, da se bo zadušil, in tako se s svojega ležišča na postelji seli na počivalnik in se nato spet premakne v posteljo. Po pripovedovanju služabnika je takrat zelo nemiren, prav tako naj bi imel na hrbtu preležanine. Glede na današnji videz in njegovo fizično stanje poročevalec meni, da se gospodu baronu bliža zadnja ura; kljub temu je vedno zaposlen s procesnimi papirji, v predsobi pa dela njegov pisar.

1836/142

Ljubljana, 18. julija 1836, ponedeljek

135.

Grofico Cecilijo Lichtenberg je zadela možganska kap in je zvečer po 6. uri v dvorcu Jama umrla. Kontesi si nista znali drugače pomagati, kot da sta zdravnika Gregoriča, ki je prišel pušcat kri, a je prišel prepozno, saj je bila ob njegovem prihodu grofica že mrtva, poslali s svojimi konji naravnost v Polhov Gradec, da bi gospo teto in gospoda strica obvestil o tem žalostnem dogodku ter ju prosil, da prideta tjakaj. – Gospa grofica Vajkard Auersperg se je takoj, ko se je po mestu razširila novica o tem žalostnem dogodku, odpeljala v двореc Jama, da bi kontesi odpeljala v mesto. Gospod grof Jož. Auersperg se je vrnil v mesto.

Včerašnje neurje s točo je divjalo v okraju Oberdrauburg, v njem pa so bile poškodovane številne domače živali, ki so se pasle na poljih.

1836/143

Ljubljana, 19. julija 1836, torek

136.

Včera je grof Rihard Blagaj osebno prišel iz Polhovega Gradca, da bi pobral kontesi Mimi in Sofijo Auersperg ter ju odpeljal v Polhov Gradec. V oporoki, ki jo je pokojna grofica sama napisala in podpisala šele pred kratkim, je izrazila željo, da bi bila pokopana pri Sv. Krištofu; pogreb bo danes zvečer ob 7. uri. Po določilih oporoke sta kontesi Mimi in Sofija edini dedinji. Gospod grof Anton in gospa grofica Terezija prejmeta le obvezni delež. Premoženje je ocenjeno na 60.000 gld konv. veljave. Pokojna je v oporoki večkrat omenila tudi služinčad, nadalje je gospodu baronu Leopoldu Lichtenbergu zapustila prsno iglo in gospodu pl. Coppiniju namenila spominek. – Gospoda barona Leopolda je dogodek zares zelo pretresel, saj si je vedno želel, o tem ni dvoma, da bi se spravil z grofico. Včera zvečer je obiskal umrlo v dvorcu Jama, danes se je vrnil na Jablje, a bo na pogreb poslal svojo služinčad.

Od 17. opoldne do 18. julija opoldne je:

bilo le 7 novih primerov bolezn; okrevalo je 50 oseb; umrle so 4; še vedno bolnih pa je 295 oseb.

Od 7 novih primerov sta z dodana od prej; četudi je zunaj toplo in bi lahko celo rekli, da je vroče, se na splošno čuti, da je zrak čist in ni težak kot v času, ko je bila bolezen zelo razširjena.

Gospod polkovnik baron Rath je v nedeljo odpotoval v Novo mesto, ker so tam v enem dnevu umrli trije vojaki, medtem so tjakaj poslali nekaj zdravnikov, da bi imeli umrljivost tamkajšnje vojske pod nadzorom – kolikor je to pač v človeški moči. Slišati je tudi, da je medtem, ko je gospod baron Buset svoje terjatve do gospoda grofa Hohenwarta zavaroval z vpisom na prednostni seznam za izplačilo oziroma z vknjižbo na Ravnah, gospod grof Hohenwart svoje terjatve zavaroval z zaplembo polovice prejemkov pokojnine gospoda barona Buseta. To so zelo občutljivi previdnostni ukrepi!

1836/144

Ljubljana, 20. julija 1836, sreda

137.

Včeraj zvečer ob 7. uri je bil pogreb grofice Cecilije Lichtenberg. Pogrebni sprevod je bil precej dolg; vil se je od dvorca Jama v Zgornji Šiški preko Spodnje Šiške do Ljubljane in se je šele pri civilni bolnišnici usmeril proti cerkvi sv. Krištofa. Duhovniki iz stolne cerkve so se v dvorec Jama pripeljali. Frančiškani so do tja prišli peš. Od dvorca Jama so pokojno spremljali le baron Mladota, stotnik Franz in nadporočnik Vandoni; kmalu sta se jim pridružila gospoda grofa Saurau in Welsersheimb; sčasoma se je sprevodu pridruževalo vedno več ljudi, tako da je bilo spremstvo, preden so prišli v Ljubljano, zelo številno in se je nenehno povečevalo. Za to je skrbel dr. Toman. Baron Buset je na pogreb v dvorec Jama poslal celo svojega starega služabnika Martina.

27. t. m. bodo zadušnice v stolni cerkvi.

Stolni župnik Zorn je zbolel in prejel zakramente za umirajoče; danes se menda počuti nekoliko bolje. Gospod grof Rihard Blagaj je v ponedeljek zgodaj zjutraj prišel v dvorec Jama in dopoldne z obema kontesama odrinil proti Polhovemu Gradcu. Gospa grofica Blagaj je ob novici o smrti svoje sestre omedlela in se je počutila slabo, zatorej je moral gospod grof pohiteti nazaj v Polhov Gradec.

Dr. Toman je gospodu grofu Ant. Auerspergu novico o smrti gospe mame sporočil po kurirju, ki ga je poslal v Baden pri Dunaju, kjer naj bi se gospod grof še vedno zadrževal.

Baron Leopold je včeraj zjutraj odpotoval oziroma se odpeljal na Jablje.

Od 18. julija opoldne do 19. opoldne je:

zbolelo 13 oseb, ozdravelo 64, umrla je ena oseba; bolnih je še 243 oseb.

1836/145

Ljubljana, 21. julija 1836, četrtek

138.

Gospa grofica Anton Thurn mi je dala priložene 3 tiskane izvode 90. psalma, da jih pošljem v Dol. Po določilih oporoke pokojne grofice Cecilije sta kontesi, glavni in edini dedinji, grofici Tereziji – svoji sestri – do njene smrti dolžni izplačevati letno vsoto 200 gld. Mladoletni sin grofice Terezije je z oporoko dobil 2000 gld konv. veljave.

Od 19. do 20. julija je zbolelo 18 oseb, ozdravelo jih je 42; umrli sta 2 osebi, skupaj je bolnih 217.

1836/146

Ljubljana, 22. julija 1836, petek

139.

Nj. Ekscelenca gospod guverner so se s soprogo in družino včeraj popoldne odpravili na Smlednik, kjer nameravajo ostati do nedelje.

Gubernijski svetnik dr. Kogl je za 24 ur prišel z Goričan v mesto, videti je precej spočit in bo v nedeljo prav tako na Smledniku.

Od poltretje zjutraj je pri nas nevihtno, občasno grmi in se bliska.

Od 20. julija do 21. opoldne je:

zbolelo 11 oseb; ozdravelo jih je 40; umrla je ena oseba; še vedno je bolnih 187 oseb.

1836/147

Ljubljana, 23. julija 1836, sobota

140.

Medtem ko se pri nas – Bogu naj bo hvala! – huda bolezen opazno umirja, je v Novem mestu in sploh po vsej Dolenjski v porastu. Tudi tamkajšnjo vojsko je bolezen bolj prizadela kot tukajšnji garnizon, in če naredimo številčno primerjavo med Novim mestom in Ljubljano, oboleva in umira tam veliko več ljudi.

Zaradi zahrbtnega bolezenskega zla je umrl tudi že priletni stotnik novomeškega bataljona po imenu Knöpfler.

Tukaj je od 22. julija opoldne do 23. opoldne zbolelo 7 in ozdravelo 19 oseb, umrla je ena oseba; 161 oseb je še vedno bolnih.

1836/148

Ljubljana, 24. julija 1836, nedelja

141.

V Ljubljano je iz Beljaka na Koroškem spet prispela soproga gubernijskega tajnika Brandstetterja.

Od 23. julija opoldne do 24. opoldne je: zbolelo 11 oseb, okrevalo 10, umrla je ena oseba.

Od 10. junija do 24. julija 1836 opoldne je skupno:

zbolelo 1221 oseb; ozdravelo jih je 740; umrlo je 320 oseb, še vedno bolnih je 161 oseb.

1836/149

Ljubljana, 25. julija 1836, ponedeljek

142.

Tako kot že včeraj se tudi danes v mestu ponovno govori, da je francoski kralj umrl zaradi posledic nedavnega poskusa atentata, do katerega je prišlo 11. t. m. – ko so se Nj. Veličanstvo okoli 9. ure zvečer vračali iz Pariza v Neuilly, so namreč v gozdu nanje streljali, in kot pravijo nekateri, so bili Nj. Veličanstvo ranjeni v brado, drugi pa trdijo, da jih je krogla zadela v ramo. –

Gospod grof in gospa grofica Saurau sta odpotovala v Celovec.

Gospa baronica Taufferer je rodila sina, ki mu bo ime Oto.

V Ljubljano so prispele novice, da naj bi se pri prvem pevcu v graškem gledališču znaki bolezni, ki razsaja tačas, pojavili med operno predstavo, kar je občinstvo močno pretreslo.

V Novem mestu se bolezen počasi umirja, na Vrhniki, v Logatcu, Planini in Postojni pa se je še bolj razširila; prav tako je silovito izbruhnila v Ribnici. Gospod Rudež, graščak v gospostvu Ribnica, je dal v Ribnico poklicati nekaj zdravnikov in lekarniški oddelek.

Bolezen naj bi se spet in nič manj silovito pojavila v Trstu.

Družina D'Autichamp naj bi se odpravila iz Trsta do Firenc in Neaplja.

V Milanu bolezen še vedno razsaja, še posebej močno v Comu, kjer dnevno umre od 15 do 20 vojakov.

1836/150

Ljubljana, 26. julija 1836, torek

143.

Jutri ob 10. uri bo v stolni cerkvi maša zadušnica za pokojno gospo grofico Cecilijo Lichtenberg. Gospod grof Welsperg je včeraj odpotoval v Trst, a se namerava jutri, v sredo zvečer, vrniti.

Za razsajajočo boleznijo je zbolel tudi dobri praporščak, baron Edvard Egkh. Na povelje bi moral s skupinskim vojaškim prevozom odriniti v Gradec, četo je že prevzel, se vrnil v stanovanje, da bi se preoblekel za pot, in zbolel, tako da so ga morali spraviti v posteljo. Danes se glede na svoje bolezensko stanje počuti dokaj dobro in upamo, da bo okreval.

1836/151

Ljubljana, 27. julija 1836, sreda

144.

Nobenega dvoma ni, da se Nj. Veličanstvo kralj Karel X. ne bodo več preselili v Gorico. Gospa grofica Serafina Thurn je od svoje gospe sestre, grofice Lodron, z Dunaja prejela pismo in v njem novico, da so kralj Karel od gospoda grofa D'Orsayja kupili lepo posestvo Kirchberg v Avstriji na češko-moravski meji, in ko bodo Nj. Veličanstvo zapustili Karlove Vare, kjer so trenutno, – si bo kraljeva družina v Kirchbergu, ki je tudi ugledno posestvo z odličnimi možnostmi za lov in ribolov itn., uredila stanovanje. Družina gospoda grofa D'Orsayja je iz Kirchberga s seboj odnesla nekaj manjših predmetov; vse ostalo je bilo prodano in – kakor si lahko mislimo – dobro plačano. Praporščak baron Edvard Egkh se nekoliko bolje počuti, vendar pa je bilo njegovo stanje v noči s ponedeljka na torek tako slabo, da je dobil zakramente za umirajoče; hoteli so mu puščati kri, ki pa ni pritekla iz žile, saj se, kot je znano, kri v telesu pri tej bolezni zgosti, zato so bolniku pomagali tako, da so mu kri sesale pijavke, ki so mu jih namestili na trebuh in glavo.

Gospa grofica Rihard Blagaj se sicer počuti bolje, a še vedno preslabo, da bi vstala iz postelje. Njena bolezen je posledica ženskih težav, ki so ji jih povzročile tragične novice o smrti.

V mesto je prispel grof Maks Lichtenberg, ki je zaradi bolezni zapustil Reko, njegov sin pa je umrl v Bistrici.

General grof Stürgkh je iznenada umrl v Gradcu; pogovarjal se je s tam prisotnimi in nato nenadoma brez bolečin preminil v naslanjaču. Gospod general je bil homeopat.

Grof Anton Auersperg naj bi pisal iz Badna, da namerava priti v Ljubljano čez 14 dni, ko bo njegovo zdravljenje končano.

Gospod grof Hohenwart bo dal tukaj natisniti svojo metodo zdravljenja z oljem in citronsko kislino, ki se proti hudi bolezni uporablja v okolici Raven; če dobim nekaj izvodov, Vam jih pošljem. Na današnji maši zadušnici v stolni cerkvi so bili prisotni gospod grof Rihard Blagaj in grof Jožef Auersperg, kontesi Sofija in Mimi Auersperg, gospa grofica Vajkard Auersperg s kontesami ter več gospodov in dam.

1836/152

Ljubljana, 28. julija 1836, četrtek

145.

Družina Njegove Ekscelence gospoda guvernerja je še vedno na Kodeljevem z družino barona Codellija.

Kontesi Mimi in Sofija Auersperg se včeraj nista vrnili v Polhov Gradec z gospodom grofom Rihardom Blagajem.

V mestu se spet govori o združitvi kameralno pristojbinskih uprav Ljubljana in Gradec – vendar ni jasno, kje bo imela kameralna uprava sedež.

Govori se, da so visoke oblasti odredile, da se od 1. avgusta dalje, vse dokler v Italiji razsaja bolezen, ne sme pošiljati vojaških transportov v druge dedne dežele.

Seznam obolelih

od 24. do 25. julija – zbolelo 6 oseb; ozdravelo 12, umrli sta 2 osebi;

od 25. do 26. julija ... zbolelo 9 oseb; ozdravelo 16; umrlih 0;

" 26 " 27. " ... " 10; " 19; " 2;

" 27 " 28. " ... " 9; " 11; " 4.

Skupaj od 10. junija do 28. julija opoldne:

zbolelo je ... 1255 oseb; ozdravelo ... 798 oseb; umrlo ... 328 oseb; v zdravniški oskrbi je še vedno ... 129 oseb.

K včerajšnjemu poročilu dodajam, da gospodu grofu Maksu Lichtenbergu ni umrl sin, temveč hči, kontesa.

1836/153

Ljubljana, 29. julija 1836, petek

146.

Gospoda grofa Welsperga šele danes pričakujejo, da se vrne iz Trsta.

Gospod baron Lichtenberg se je v sredo zvečer z gradu Jablje spet vrnil v Ljubljano.

Praporščak baron Egkh je že izven nevarnosti in se počuti veliko bolje.

Generalmajor grof Wratislav je napredoval v feldmaršallajtnanta in je namesto pokojnega feldmaršallajtnanta grofa Albertija imenovan v Dvorni vojni svet.

1836/154

Ljubljana, 30. julija 1836, sobota

147.

Gospod grof Welsperg se je včeraj iz Trsta vrnil v Ljubljano.

Gospodična Jeanette pl. Pagliarucci je po letih trpljenja (sušica) umrla v starosti 52 let v Kranju. Nj. Presvetlost gospoda feldmaršallajtnanta grofa Leiningena tukaj pričakujejo 3. avgusta oziroma naj bi tega dne prispel v mesto.

Od 29. do 30. julija je zbolelo 7 oseb, 6 jih je ozdravelo, 2 sta umrli, 120 oseb je še vedno bolnih.

1836/155

Ljubljana, 31. julija 1836, nedelja

148.

Gubernijski svetnik Stelzich se je včeraj iz toplic vrnil v Ljubljano.

Tudi gubernijski svetnik dr. Kogl se je z Goričan preselil v mesto.

Nj. knežja Milost, gospod škof, je pripravljen, da v ponedeljek odrine na deželo na Goričane.

Od 30. do 31. julija opoldne so

na novo zbolele 4 osebe; ozdravelo je 6 oseb; umrlo 0. Še vedno je bolnih 118 oseb.

1836/156

Ljubljana, 1. avgusta 1836, ponedeljek

149.

Gospa grofica Serafina Thurn se je v soboto odpeljala na Krumperk.

Stanje praporščaka barona Egkha se izboljšuje.

Od 31. julija do 1. avgusta opoldne je:

na novo zbolela ena oseba; ozdravelo jih je 21; umrlo 0; skupaj je bolnih še 98 oseb.

Skupaj do vključno 1. avgusta opoldne je:

na novo zbolelo 1270 oseb; ozdravelo 841; umrlo 331 oseb; še vedno je bolnih, kot navedeno zgoraj, 98 oseb.

Včeraj na praznik sv. Ane vožnja po Ljubljani zaradi mrzlega dežja ni bila prijetna. Pričakovanega malega ognjemeta na Prulah zaradi hladnega večera ni bilo, glasbe v Tivoliju pa ni bilo zaradi hladnega popoldneva.

1836/157

Ljubljana, 2. avgusta 1836, torek

150.

Današnje porcijunkulovo pri tukajšnjih frančiškanskih patrih je bilo zelo slabo obiskano; v primerjavi s prejšnjimi leti danes ni prišlo skoraj nič podeželanov.

Friderik Rudež, brat zemljiškega posestnika v Ribnici, je umrl v Ribnici. Govori se, da je bil od strahu in tesnobe zaradi zahrbtni bolezni tako slabih živcev, da je umrl zaradi izčrpanosti. Zdravniki, ki so bili poklicani v konzilij, so si bili edini, da je izključno strah oslabil bolnika!

V Ribnici in nekaj sosednjih krajih naj bi bila umrljivost zelo visoka.

Od 1. do 2. avgusta opoldne:

na novo sta zboleli 2 osebi; ozdravelo jih je 12; umrla je ena oseba; še vedno je bolnih 87 oseb.

1836/158

Ljubljana, 3. avgusta 1836, sreda

Št. 151.

Nj. Ekscelenca gospod guverner so danes zjutraj skupaj z ženskim delom družine odpotovali v Beljak na obisk h gospe hčerki pl. Rosenthal. Gospe bodo danes opoldne sicer obedovale na Smedniku in se bodo zvečer pridružile Nj. Ekscelenci v prenočišču, od koder bodo nato nadaljevali pot.

Včeraj zjutraj sem na ulici po naključju srečal jurista dr. Tomana in pomislil, da ga moram vprašati, zakaj k Nj. Ekscelenci g. baronu Erbergu ni prispela osmrtnica ob smrti gospe grofice Cecilije Lichtenberg. Ko je to slišal, je bil zelo začuden in mi je zagotovil, da je bil poslal sveče in osmrtnico; zadevo je želel takoj raziskati, zato mi je danes poslal priloženi dve osmrtnici s prošnjo, naj ju pošljem v Dol.

1836/159

Ljubljana, 4. avg. 1836, četrtek

152.

Ker je včeraj povsem nepričakovano prispela kočija profesorja Nathana, vlada zaskrbljenost, da se gospa grofica Rihard Blagaj počuti še slabše.

Obe kontesi, Mimi in Sofija Auersperg, sta trenutno še v Polhovem Gradcu, a pravijo, da bosta čez nekaj dni prišli v dvorec Jama in odslej tam živeli sami. Pravijo tudi, da si želita vzeti garde-damo! in zaživeti po svoje.

Gospod grof Ant. Auersperg se ne bo več vrnil z Dunaja, temveč bo od tam krenil na potovanje v Francijo.

Poročevalec je včeraj smel čestitati k še vedno zemeljskemu obstoju osebi, ki so jo pred časom že razglasili za pokojno. Gre za gospodično Pepi Pober, ki so jo v Kranju razglasili za mrtvo, a se zdaj počuti zelo dobro, tako kot njena sestra Lisi.

Gospod feldmarsallajtnant grof Leiningen včeraj še ni prispel v mesto, njegov prihod je napovedan med 3. in 6. avgustom.

Pred kratkim je bilo ponovno na licitaciji državno gospostvo Pleterje; prišel ni noben kupec. Neki mladi, tukaj zaposleni plemič je prek pooblaščenca oddal ponudbo, ki je bila protokolirana. Poročevalec ne dvomi o tem, da je družba, ki se je včeraj zbrala v Dolu, govorila o tej zadevi.

Od 2. do 3. avgusta je na novo zbolelo 5 oseb; ozdravelo jih je 17; umrlo 0.

" 3. " 4. " " " 4; " " 16; umrle so 3 osebe.

Vseh do 4. avgusta opoldne obolelih oseb je 1281, ozdravelih 886, umrlih 335, še bolnih pa je 60 oseb.

1836/160

Ljubljana, 5. avgusta 1836, petek

153.

Gospa grofica Rihard Blagaj se počuti bolje; imela je težave zaradi zaprtja; profesor Nathan ji je predpisal ustrezno zdravilo, ki je delovalo.

Stotnik grof Coronini Kromberg iz regimenta Hohenlohe, ki so ga Nj. ces. Visokost nadvojvoda Franc Karel imenovali za vzgojitelja presvetlega princa, je s soprogo (Rimljanko), ki je nekoč živila na dvoru modenskega velikega vojvode, na poti na Dunaj in je včeraj prispel v Ljubljano ter bo pot nadaljeval jutri.

Gospa grofica Vajkard Auersperg je bila – v skladu z visoko željo Vaše Ekscelence – pravilno obveščena o načrtovanem obisku in se iskreno priporoča vsej Vaši nadvse spoštovani družini.

1836/161

Ljubljana, 6. avgusta 1836, sobota

154.

Gospod grof Saurau se je že pred nekaj dnevi vrnil iz Koroške; gospa grofica pa je še ostala tam z mamo.

Gospod gubernijski svetnik dr. Kogl je včeraj odpotoval v Baden.

Danes do 4. ure popoldne pričakujejo Nj. Presvetlost gospoda feldmaršallajtnanta grofa Leiningena in ob tej uri je v stanovanju Nj. Presvetlosti naročeno kosilo.

Ob 6. uri bo nato turška godba pred stanovanjem.

Od 4. do 5. avgusta je na novo zbolela ena oseba; ozdravelo jih je 19; umrla je ena oseba.

" 5. " 6. " sta na novo zboleli z osebi; " 11; umrlo 0.

V zdravniški oskrbi je še vedno 32 oseb.

1836/162

Vaša Ekscelenca!

Najpokorneje se zahvaljujem, da ste se milostno spomnili name in mi poslali melono, prvo, ki jo letos vidim in jo bom zaužil, ter se priporočam Vaši nadaljnji milostljivosti.

Stara gospa baronica Codelli je že nekaj dni skupaj z družino tukaj v svojem stanovanju in leži v postelji z žolčno vročico. Kot sem se danes sam pozanimal, naj bi se gospa baronica počutila bolje.

Naj mi Vaša Ekscelenca milostno blagovoli izraziti svoje spoštovanje. Premilostljivi Ekscelenci gospe poljubljam roko in Vas pozdravljam z globokim spoštovanjem.

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 6. avgusta 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/163

Ljubljana, 7. avgusta 1836, nedelja

155.

Gospod feldmaršallajtnant grof Leiningen je včeraj ob 5. uri popoldne prispel v mesto.

Danes mu je častniški korpus priredil sprejem.

Glede na poizvedovanja se stara gospa baronica Codelli danes počuti nekoliko slabše kot včeraj.

1836/164

Ljubljana, 8. avgusta 1836, ponedeljek

156.

V četrtek naj bi se Nj. Ekscelenca z družino vrnili iz Beljaka v Ljubljano.

Govori se, da baron Mladota menda v četrtek namerava odpotovati na Češko.

Pri soprogi kontrolorja kameralne blagajne Novaka je sinoči ob 11. uri silovito izbruhnila bolezen; zvečer, preden je legla k počitku, je bila še povsem zdrava; hitro so poklicali zdravniško in duhovno pomoč, a do zdaj se njeno stanje še ni izboljšalo.

Tudi poročena hči pokojnega profesorja Pintarja, mlada ženska živahnega značaja, je sinoči umrla zaradi bolezni, ki so jo spremljali krči; včeraj je bila povsem zdrava, zvečer pa jo je zgrabil krč v levi roki, ki se je širil proti srcu, ponoči je umrla!

Seznam obolelih:

Od 6. do 7. avgusta je na novo zbolela ena oseba; ozdravelo 10; umrlo 0.

" 7. " 8. " so " zbolele 3 osebe; " 5; umrli sta 2 osebi.

Vseh od 10. junija do 8. avgusta opoldne

obolelih je 1288, ozdravelih 931, umrlih 338, bolnih je še 19 oseb.

1836/165

Vaša Ekscelenca!

Skladno s priporočili g. grofa Welsperga Vam sporočam, da se bodo gospod grof s hčerkama kontesama ter g. policijski direktor pl. Sicard in njegova soproga jutri, v torek, po 11. uri odpeljali od tod v Dol in se po poldnevu povabili k Vam.

Priporočam se Vaši nadaljnji milostljivosti, Njeni Ekscelenci premilostljivi grofici in milostljivi kontesi poljubljam roko ter Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem.

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 8. avgusta 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/166

Ljubljana, 9. avgusta 1836, torek

157.

Sinoči je zbolela tudi hčerka soproge kontrolorja kameralne blagajne Novaka; gospa mati se kljub dvojnimi tegobam počuti nekoliko bolje, le krči so še vedno prisotni.

V prihodnje bo imelo topništvo avstrijske vojske namesto uniform v jelenovih barvah temno rjave uniforme z rdečimi našitki, kot jih imajo obmejni vojaki.

1836/167

Ljubljana, 10. avgusta 1836, sreda

158.

Danes zjutraj je regiment Hohenlohe z obema bataljonoma pri Fužinah priredil parado za Nj. Presvetlost gospoda feldmaršallajtnanta grofa Leiningena, kar je pritegnilo veliko radovednežev, ki so na Fužine, kjer je potekala parada, prišli peš, na konjih in s kočijami.

Od 8. do 9. avgusta so na novo zbolele 3 osebe, ozdravelo jih je 6, umrlo o, 16 pa jih je še bolnih.

Gospa Novak še vedno ni izven nevarnosti.

1836/168

Ljubljana, 11. avgusta 1836, četrtek

159.

Nj. Ekscelenca gospod guverner so se danes popoldne vrnili iz Koroške, čez noč so že bili na Smledniku, od koder bo do večera prišla celotna družina, in tako bodo vsi spet stanovali na Kodeljevem v Ljubljani.

Od včeraj do danes opoldne so zaradi težke bolezni umrle tri osebe. 14 oseb je še vedno v zdravniški oskrbi.

1836/169

Ljubljana, 12. avgusta 1836, petek

160.

Od 9. do 10. avgusta: na novo je zbolela 1 oseba; ozdraveli 2; umrla 1; bolnih je še 14 oseb.

Od 10. do 11. ...: na novo zbolele so 4 osebe; ozdravele 3; umrle 3; bolnih je še 12 oseb.

Od 11. do 12. ...: na novo zbolele so 4 osebe; ozdravelih o; umrli sta 2 osebi; bolnih je še 14 oseb.

Vseh od 10. junija do 12. avgusta opoldne:

Obolelih oseb je 1300, ozdravelih 942; umrlih 344; bolnih, kot zgoraj navedeno, je 14 oseb.

1836/170

Ljubljana, 13. avgusta 1836, sobota

161.

Podporočnik baron Gustav Egkh bo adjutant pri g. generalu pl. Pirquetu.

Od 12. do 13. avgusta opoldne so na novo zboleli: 4; ozdraveli: o; umrli: 3; bolnih je še ... 15 oseb.

Kot je sporočil g. grof Rihard Blagaj, lahko upravičeno upamo, da bo njegova soproga gospa grofica kmalu ozdravela.

1836/171

Ljubljana, 14. avgusta 1836, nedelja

162.

Regiment Deutschmeister so premestili v Linz. Infanterijski regiment Nadvojvoda Karel, ki je bil pred kratkim določen, da se premakne z Dunaja v garnizijo v Brno, je z visokih položajev dobil ukaz, da se ponovno premakne v okolico Dunaja, v Ebersdorf.

Govori se tudi o spremembi uniform javnih uslužbencev.

Od 13. do 14. avgusta so zbolele 4 osebe, o jih ni ozdravelo, 2 osebi sta umrli, 17 oseb pa je še vedno bolnih.

1836/172

Ljubljana, 15. avgusta 1836, ponedeljek

163.

Grenadir nadporočnik grof Lichtenberg je iz Trsta prispel v Ljubljano.

Z Dunaja je prispel tudi gospod dvorni svetnik grof Aichelburg, ki je s seboj na počitnice pripeljal oba mlada barona Zoisa.

Včeraj je v Tivoliju igrala turška godba, kar je privabilo veliko ljudi.

Včeraj popoldne je bil v vicedomskem dvorcu sprejem pri Nj. Ekscelenci gospodu. Gospa grofica Welsersheimb je gospo grofico Leiningen uvedla v družbo, te dni pa bosta obiskali tudi tukaj prisotne družine.

Kontesi Auersperg sta še vedno v Polhovem Gradcu.

Tudi žena dr. Repeschitza je zbolela za hudo boleznijo; bati se je, da bo preminila pred ostarelim soprogom.

1836/173

Ljubljana, 16. avgusta 1836, torek

164.

Slišati je, da nameravajo Nj. Ekscelenca gospod guverner konec tega tedna odpotovati v toplice v Belo pri Železni Kapli in da bodo Nj. Ekscelenca gospa soproga z družino v času, ko bo soprog odsoten, bivali na Smledniku.

Prav tako se govori, da je visoka dvorna pisarna sprejela predlog tukajšnjega gubernija in da naj bi g. gubernijskega tajnika grofa Aichelburga na višji inštanci priporočila za gubernijskega svetnika.

Od 14. do 15. avgusta: na novo zbolela ena oseba; ozdravelih 0; umrla je ena oseba; bolnih pa je še 17 oseb.

1836/174

Vaša Ekscelenca

Na prošnjo barona Buset, ki je že nekaj dni prikovan na posteljo, Vam skupaj z njegovimi številnimi priporočili in naznanilom, da zaupa v dobroto Vašega srca, saj je trenutno v veliki zadregi, ker Vam ne more pisati sam, podajam naslednje poročilo. Poleg vseh nesrečnih dogodkov, ki so se mu pripetili, se je moralo zgoditi še to, da se je sprl s svojim odvetnikom dr. Napretom, ki mu je – po številnih grenkih besedah in na zahtevo gospoda barona – izročil vso sodno dokumentacijo, ki jo je gospod baron sedaj predal svojemu zastopniku dr. Ovijaču, a kot mi je z veseljem povedal g. baron Buset, je napisal pismo dr. Eberlu, da je pripravljen skleniti poravnavo z g. grofom Hohenwartom in s tem končati postopek. Ta korak bo prav gotovo razveselil vse prijatelje, ki poznajo oba sprta gospoda, ki sta tudi že precej v letih! Vsekakor me to zelo veseli, saj oba visoko cenim in si zato močno želim, da bi g. grof tozadevne pogoje poravnave uredil na podlagi lastniškega kapitala. Videti je tudi, da je dobri g. baron Buset v veliki denarni stiski; že večkrat se je spraševal, ali pozna koga, ki bi do njega gojil toliko prijateljstva, da bi mu bil pripravljen do srede novembra izplačati nadomestilo v vrednosti 200 gld konv. veljave, znesek, ki naj bi ga do takrat prejel od Vaši Ekscelenci dobro poznane tržaške prebende. Večkrat je sicer ponovil, da Vas bo poiskal in prosil za pomoč Vašo Ekscelenco, ker bi mu lahko, kot verjame, Vaša Ekscelenca

s pomočjo dr. Eberla zagotovo pomagala, g. baron pa me je obenem vprašal, ali ne bi mogel jaz dobiti tega zneska od nekega trgovca, saj denar nujno potrebuje. Preden se v kaj zapletem, sem sklenil Vašo Ekscelenco o vsem obvestiti, saj ste o teh prebendah natančneje obveščeni in veste, ali mu pripadajo za vse čase in jih lahko g. baron posledično zapusti z oporoko ali pa so samo začasne in prenehajo z njegovo smrtjo. V tem primeru bi bil v zadregi, saj so trije meseci dolga doba za tako starega gospoda, ki je tako blizu smrti. Zato sem g. baronu tudi svetoval, če bi to želel, da pridobi prijazen nasvet Vaše Ekscelence, s čimer se je strinjal in mi rekel, da mi bo poslal prepis vloge za poravnavo z g. grofom Hohenwartom, ki jo je bil poslal dr. Eberlu, da bi jo lahko priložil temu pismu.

Zdaj ko sem vse to razgrnil pred splošno hvaljeno dobroto Vaše Ekscelence, dodajam še svojo preponižno prošnjo za Vašo nadaljnjo naklonjenost, Njeni Ekscelenci premilostljivi gospe grofici poljubljam roko, prav tako kot poljubljam roko tudi milostljivi kontesi ter Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 16. avgusta 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

P.S. Ko sem že zaprl svoje pismo, potem ko sem do poldneva čakal na odgovor gospoda barona Buseti, je prispelo njegovo sporočilo, zato si dovoljujem dodati ta pripis, saj me g. baron obvešča, prvič, da so mu glede zelenega denarja že pomagali, in drugič, da je njegova edina prošnja, da bi Vaša Ekscelenca blagovolili posredovati in vplivati na dr. Eberla, da se bo pri sklenitvi poravnave kar najbolj potrudil. Morda bi lahko pri g. grofu Hohenwartu koristila tudi dobra beseda Vaše Ekscelence.

vdani Franz

1836/175

Ljubljana, 17. avg. 1836, sreda

165.

Vse kaže, da bo gospa soproga generala pl. Pirqueta danes rodila. Babica je že od jutra v hiši, dečka pa so poslali iz hiše.

Od 14. do 15. avgusta: zbolela je ena oseba; ozdravelo 0; umrla ena oseba.

" 15. " 16. – " – je zbolelo 5 oseb; " 0; umrli sta 2 osebi.

" 16. " 17. – " – " – 6; " 0; umrle so 3 osebe.

Vseh od 10. junija do 17. avgusta opoldne:

obolelih 1320

ozdravelih 942

umrlih 355 = 1297 (1320).

Bolnih je še 23 oseb.

1836/176

Ljubljana, 18. avgusta 1836, četrtek

166.

Kot je že znano, je soproga g. generala pl. Pirqueta včeraj povila hčerkico.

Gospa soproga g. generala Sivkovicha naj bi prav tako rodila hčerkico.

Včeraj je tukajšnje strelsko društvo v čast Nj. Presvetlosti gospoda feldmaršallajtnanta grofa Leiningena priredilo tekmovanje za najboljšega strelca s pištolami.

Vdova majorja pl. Michelija je s starejšo hčerko prispela v mesto, s seboj pa sta, kot je znano, pripeljali tudi nevesto, katere ime bom – upam – dodal jutri.

1836/177

Vaša Ekscelenca!

Najpokorneje se zahvaljujem in potrjujem prejem umetelnega in zdravilnega aparata ter prilagam želenega *Kitajca*, ki so mi ga ponudili za 1 gld 10 kr in nato prodali za en goldinar. Njeni Ekscelenci premilostljivi gospe grofici in milostljivi kontesi poljubljam roko in prosim za nadaljnjo milostljivo dobrohotnost; poslavljam se z vsem občudovanjem in globokim spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 18. avg. 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/178

Ljubljana, 19. avgusta 1836, petek

167.

Do domnevne poroke gospoda barona Dubskeyja, deželnega svetnika v Vidmu, ni prišlo, čeprav se je za to trudil v dveh tukajšnjih župnijah. Ugovora zoper poroko barona Dubskeyja z njegovo izbrano nevesto sicer ni bilo, kot v primeru princa Capue v Angliji, temveč sta tako nevesta kot ženin pozabila pridobiti dovoljenje svojih dušnih pastirjev, da ju lahko poroči drug duhovnik. Potem ko ju v stolni cerkvi niso sprejeli in njune želje niso izpolnili niti v župniji sv. Jakoba, mladi par pa tudi ni hotel izpolniti zakonske zahteve po 6-tedenskem bivanju tukaj, da bi s tem odpravil prepreko, ni bilo druge izbire, kot da je g. ženin pisal v Videm in od svojega tamkajšnjega dušnega pastirja pridobil dovoljenje za tukajšnji poročni obred, ki ga bo dobil predvidoma do jutrišnje sobote, nato pa naj bi sledil tudi blagoslov zakona. Baron Dubskey je prosil barona Franca Lazarinija, verjetno kot prijatelja s Terezijanske viteške akademije, da bi bil njegova poročna priča, slednji pa je barona Dubskeyja skupaj z nevesto povabil k sebi na Smlednik, kamor je gospa vdova majorja pl. Michellyja spremljala nevesto ter jo predala gospe baronici Lazarini. Nevesta je kontesa Margaritha Becich – (bere se Bezich), Dalmatinka, ki ji je družina Brigido za doto namenila 10.000 gld, družina Nadasdy pa prav toliko, poleg tega je od vsake od omenjenih družin prejela še po 1000 gld konv. veljave, nato pa ji je mlada grofica Nadasdy podarila še 500 gld za balo.

Gospa grofica Bellegarde, roj. grofica Barbo, je včeraj skupaj s svojim g. soprogom prispela z gradu Rakovnik, jutri pa bo spet odšla nazaj na Dolenjsko.

Včeraj se je pripetil žalosten primer na Starem trgu, tik ob stanovanju nadporočnika barona Galla. V prodajalno pokojnega Osiška je neki furman pripeljal vino, drugi pravijo olje. Furman ni hotel nobene pomoči pri razkladanju, temveč se je dela lotil sam. Toda sod se je prevesil, padel je nanj in ga stlačil do smrti, kri iz njegovega nosu, ust, ušes itn. je tekla v curku. Duhovnika in zdravnike so naglo pripeljali k nesrečniku, a ni bilo več rešitve; mrtvega so odpeljali v civilno bolnišnico. Sod naj bi bil težek 13 stotov.

Baron Mladota bo danes ali jutri preko Dunaja odpoval v Prago.

Včeraj popoldne je bil krst pri gospodu generalu pl. Pirquetu. Krstni obred je opravil regimentni

kaplan, krščenca je v rokah držala gospa grofica Welsersheimb. Povabljeni so bili tudi gospod polkovnik baron Rath ter gospod in gospod pl. Sicard.

Nj. Ekscelenca gospod guverner in baronesa Fani bodo jutri odpotovali v toplice v Belo pri Železni Kapli, Nj. Ekscelenca gospa guvernerjeva z baroneso Matildo pa bodo odšli na Smednik. Nj. Ekscelenca bodo odsotni le nekaj dni.

Včeraj je prišel v mesto na počitnice brat obeh baronov Egkh iz Gradca. Je odvetnik in najstarejši od treh bratov.

Kustos iz Kazine mi je prinesel 6 priloženih potrdil o plačilih po 1 gld 20 kr, kar skupaj zneso 8 gld konv. veljave.

1836/179

Ljubljana, 20. avgusta 1836, sobota

168.

Od ust do ust se širijo govorice o pravem škandalu! Grofica Klementina Thurn naj bi bila v blagoslovljenem stanju, vzrok za ta spektakel naj bi bil neki južnjak (kuhar španske kraljeve družine, ki je bila tukaj). To vzbuja veliko začudenje, saj jo kot vedno videvajo na ulici, njeno stanje pa poznavalsko oko tudi že opazi.

Govori se, da se je pevka gospodična Hanal poročila s pevcem Stoltejem in pri tukajšnji višji gledališki direkciji vložila prošnjo, da Stolteja angažira tudi za Ljubljano; obenem naj bi pevka povedala, da ne namerava priti v Ljubljano, če huda bolezen mesta ne bo zapustila.

Od 17. do 18. avgusta je zbolelo 0 oseb; ozdravela 1; umrlo 0, bolnih je še 22 oseb.

" 18 " 19 - " - " - " - 5 oseb; ozdraveli 2; umrla 1, - " - 24 oseb.

1836/180

Ljubljana, 21. avgusta 1836, nedelja

169.

Nj. Ekscelenca gospod guverner so se z baroneso Fani včeraj odpravili v Belo pri Železni Kapli. Nj. Ekscelenca gospa soproga so ostali v mestu, ker so tukaj tudi g. baron Franc Lazarini s soprogo ter baron Dubsky in njegova nevesta kontesa.

Poroka slednjih je bila danes opoldne pri Sv. Jakobu; g. predsednik Raicich in g. baron Franc Lazarini sta bila poročni prič, brat slednjega, baron Vincenc, je nevesto pospremil k oltarju, Marija baronesa Lazarini, mlajša sestra, in gospodična Avgusta Michelli sta bili družici, pri obredu pa sta prisostvovala tudi gospa baronica Franc Lazarini in gospa pl. Michelli.

Baron Dubsky se je ob pol šestih popoldne z ženo odpravil v Videm, a danes se nameravata odpeljati le do Postojne.

Gospod baron Mladota se je z baronom Kajetanom Lazarinijem v nedeljo, to je danes zjutraj okoli 9. ure, odpravil na Dunaj, ker so slednjega kot paža poslali na kronanje v Prago in mora biti 29. t. m. na Dunaju.

Od 19. do 20. je zbolelo 0 oseb, o jih je ozdravelo, 0 umrlo, 24 oseb je še bolnih.

Od 20. do 21. avgusta je zbolelo 0 oseb, 2 sta ozdraveli, 0 umrlo, 22 oseb pa je še bolnih.

Gospod knezoškof je na Goričanah.

1836/181

Ljubljana, 22. avg. 1836, ponedeljek

170.

Baron Mladota je včeraj, v nedeljo zjutraj okoli 9. ure, odpotoval iz Ljubljane, z njim pa baron Kajetan Lazarini.

Včeraj je bila v Tivoliju glasba in potem kot običajno še druženje pri gospe grofici Welsperg. Govori se, da je včeraj gospod grof Sigfrid Lichtenberg, nadporočnik iz regimenta Hohenlohe, v Polhovem Gradcu zasnubil konteso Nino Auersperg. – Še naprej bo služil v vojski, a bo prosil za premestitev od grenadirjev v Ljubljano, nadporočnik Vandoni, kot dodajajo, pa bo namesto njega odšel h grenadirjem.

Gospod baron Leopold Lichtenberg se je danes odpeljal v Črni Potok na obisk k materi; vrniti se namerava v petek.

Da je gospod grof Saurau že pred dnevi odpotoval na Koroško po soprogo grofico, verjetno že veste.

Od 21. do 22. avgusta je zbolelo o oseb; ozdravelo, umrlo o; bolnih je še 22 oseb.

1836/182

Ljubljana, 23. avgusta 1836, torek

171.

V Madridu in še nekaterih prestolnicah španskih provinc je bila razglašena ustava iz leta 1812 in ponekod so se zaradi tega znova zgodila grozodejstva. Ta nepričakovani dogodek bo prinesel nove težave.

V Ljubljani ni nič novega.

1836/183

Vaša Ekscelenca!

Najpokorneje se zahvaljujem, da ste se z melonami prijazno spomnili name, in v čast mi je, da lahko poročam, da sem prejel znesek 8 gld konv. veljave za Kazino in jih izročil njihovemu namenu. Z milostljivim dovoljenjem Vaše Ekscelece se nameravam jutri osebno pokloniti in izraziti svoje spoštovanje.

Priporočam se Vaši nadaljnji milostljivosti, Njeni Ekscelenci premilostljivi grofici poljubljam roko, prav tako poljubljam roko milostljivi kontesi ter se poslavljam z vsem občudovanjem in globokim spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 23. avg. 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/184

Ljubljana, 24. avg. 1836, sreda

172.

Včeraj je gospa pl. Kreuzberg pripravila prigrizek, ki so ga postregli Pri kamniti mizi.

Od 22. do 23. avgusta je zbolelo 9; ozdravele so 4; umrli 2 osebi – bolnih je še 25 oseb.

Vseh od 10. junija do 23. avgusta 1836:

obolelih 1334; ozdravelih 951; umrlih 358; še vedno bolnih kot zgoraj 25 oseb.

1836/185

Ljubljana, 25. avgusta 1836, četrtek

173.

Nj. Ekscelenca gospod guverner naj bi se vrnil jutri, v petek zvečer.

Od 23. do 24. avgusta je zbolela 1 oseba; ozdraveli sta 2; umrlo 0, bolnih je še 24 oseb.

1836/186

Vaša Ekscelenca!

V čast mi je, da Vam lahko pošljem želeni top, ki je nekoliko manjši od včerajšnjega vzorca in – kot se mi zdi – primernejši; danes zjutraj mi ga je prinesel livar medenine in zahteval 1 gld 10 kr konv. veljave, kar sem mu tudi plačal.

Včeraj sem s svojimi cvetličnimi lončki brez večjih težav prispel domov, bil je čudovit večer; Vaši Ekscelenci in milostljivi kontesi poljubljam roko ter se zahvaljujem za včerajšnjo naklonjenost, ki mi je bila izkazana, prav tako se Nj. Ekscelenci iskreno zahvaljujem, prosim za nadaljnjo vsestransko dobrohotnost ter ostajam z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 25. avg. 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/187

Ljubljana, 27. avg. 1836, sobota

174.

V noči s 24. na 25. t. m. je konjski hlapec gospoda feldmaršallajtnanta grofa Leiningena umrl zaradi krvavega kašlja. To je že drugi od njegovih poslov.

Od 24. do 25. avgusta je zbolelo 9, ozdravelo 0, umrlo 0 oseb;

" 25. " 26. – " " 0, " 4, " 0;

" 26. " 27. – " " 1, " 0, " 0;

bolnih je še 19 oseb.

1836/188

Vaša Ekscelenca!

Po mojem včerajšnjem, petkovem povratku z gradu Boštanj, kjer sem bil v četrtek in včeraj, sem prejel Vaše cenjeno pismo s priloženim zneskom 1 gld 10 kr za top, prav tako pa tudi dve meloni, za kateri se, kot tudi za v sredo podarjeno milostno dobrohotnost, prepokorno zahvaljujem.

Laska mi, da je Vaša Ekscelenca blagovolila sprejeti moje želje, ki sem jih ustno izrazil v sredo spričo Vašega cenjenega godovanja; tudi danes sem se z globoko ganjenim srcem spomnil prazničnega dne in sem tako, kot ste mi Vaša Ekscelenca naročili, povprašal po obeh zbirkah grbov. Obe sta tačas v rokah tukajšnjega graverja Charla, mesto št. 10, zadaj v pritličju na dvorišču. Vendar je trenutno v Gradcu. Mislim, da obe knjigi pripadata Vaši Ekscelenci, saj je na prvi strani prvega

zvezka z roko Vaše Ekscelence napisano nekakšno posvetilo. Naredil sem kopije naslovnih strani obeh zvezkov in posvetil ter jih prilagam.

Tudi Nj. Ekscelenca premilostljiva grofica mi je zaupala svojo željo. Gospoda nadporočnika Schwarzenberga sem povprašal o zadevi in slišal, da se je družina Zois dogovorila z železolivarno Dvor na Dolenjskem o nagrobniku, vendar je nadporočnik Schwarzenberg obljubil, da bo glede kamnoseškega dela preko barona Antona Zoisa povprašal mamo.

Priporočam se in prosim za nadaljnjo milostno dobrohotnost, Njeni Ekscelenci premilostljivi grofici poljubljam roko, tako kot poljubljam roko milostljivi kontesi in se poslavljam z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 27. avg. 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/189

Ljubljana, 28. avgusta 1836, nedelja

175.

Gospod grof Welsperg se je iz Trsta vrnil v mesto.

Od 27. do 28. avgusta ni zbolela nobena oseba, ozdravela je 1, umrlo 0, še bolnih je 18 oseb.

Vseh od 10. junija do 28. avgusta opoldne:

obolelih ... 1335

ozdravelih ... 959

umrlih 358 = 1317

Še bolnih je, kot navedeno zgoraj ... 18 = 1335.

1836/190

Ljubljana, 29. avgusta 1836, ponedeljek

176.

Včeraj je v Tivoliju igrala turška godba in zbrala se je zelo velika množica poslušalcev.

Danes pričakujemo, da se bo iz Črnega Potoka vrnil gospod baron Leopold Lichtenberg.

Od 28. do 29. avgusta ni zbolela nobena oseba, ozdravelih 6, umrlih 0; še bolnih je 12 oseb.

1836/191

Ljubljana, 30. avgusta 1836, torek

177.

Gospod baron Leopold Lichtenberg je včeraj zvečer iz Črnega Potoka prispel v mesto; ta teden bo komaj kak dan preživel na gradu Jablje. Čez približno 14 dni namerava gospa grofica mati gospoda barona obiskati v Ljubljani.

Včeraj je gospod guverner priredil diné, zvečer pa je bilo turško večerno bobnanje, mirozov, ki ga je spremljala zelo velika množica.

Od 29. do 30. t. m. ni zbolela nobena oseba, ozdravelih je 6, umrlih 0; 6 oseb je še bolnih.

Od 10. junija do 30. avgusta je skupno:

zbolelo 1335, ozdravelo 971, umrlo 358 oseb; bolnih je še 6 oseb.

1836/192

Ljubljana, 31. avg. 1836, sreda

178.

Gospod grof Saurau z gospo soprogo grofico je predvčerajšnjim iz Koroške prispel v Ljubljano. V mestu sta tudi gospoda grofa Jožef in Benedikt Auersperg.

Profesor Nathan, ki so ga predvčerajšnjim poklicali v Polhov Gradec in se je danes vrnil od tam, pravi, da se je gospa grofica zaradi dolgotrajnega sedenja na hladni kamniti klopi tako močno prehladila, da je – pred tem je že imela težave z odvajanjem – ponovno prišlo do zastoja urina, čemur je sledila huda vročina, ki je izmenjujoč se z mrzlico trajala več kot 4 ure. Grofica si je zdaj že toliko opomogla, da lahko sama odvaja vodo; potem ko se ji je stanje izboljšalo, se je gospod profesor vrnil v Ljubljano.

Od 30. do 31. avgusta opoldne so:

na novo zbolele 3 osebe; ozdraveli 2; umrlih 0; še bolnih je 7 oseb.

1836/193

Ljubljana, 2. septembra 1836, petek

179.

Včeraj, v četrtek, se je na Rožniku zbralo več družb, ki so si privoščile piknik s prigrizki in kavo; družba z Ostrega vrha (Sostrega) je semkaj prispela še pravočasno.

Od 31. avg. do 1. septembra opoldne sta:

zboleli 2 osebi; ozdraveli 2; umrlih ni; še bolnih je 7 oseb;

od 1. do 2. septembra opoldne je:

zbolelo 0 oseb; ozdravelo 0; umrlo 0; še bolnih je 7 oseb.

1836/194

Ljubljana, 3. septembra 1836, sobota

180.

Baron Moric Taufferer in njegova gospa soproga sta se zjutraj odpravila na grad Višnje.

Danes se po mestu širi neprijetna novica, da naj bi gospa soproga gospoda generala pl. Sivkovicha skupaj z novorojencem v Trstu umrla; – to se zdi prav tako neverjetno kot novica, o kateri so razpredali pred nekaj dnevi, da naj bi v Zagrebu zaradi zahrbtni bolezni umrla gospa pl. Jelačić –, medtem ko je ona na Dunaju in se prav dobro počuti; torej je vse mogoče! –

Danes je bil gospod knezoškof zgodaj zjutraj nekaj ur v mestu, a se je opoldne odpeljal nazaj na Goričane.

Od 2. do 3. septembra opoldne: zboleli sta 2 osebi; ozdravela 1; umrla 1; bolnih je še 7 oseb.

1836/195

Ljubljana, 4. septembra 1836, nedelja

181.

Dobri baron Grimschitz naj bi bil zelo slab in skoraj vsi zdravniki v Gradcu so že opustili upanje na izboljšanje.

Danes je v ljubljanskem Tivoliju spet glasba.

Od 3. do 4. septembra opoldne: zbolela je 1 oseba; ozdravela 1; umrlo 0; bolnih je še 7 oseb.

1836/196

Ljubljana, 5. septembra 1836, ponedeljek

182.

Gospod feldcajgmojster in poveljujoči general Ilirije, Nj. Visokost princ Hessensko-Homburški, naj bi v sredo, 7. t. m. zvečer, prispeli v mesto, ostali tukaj v četrtek, 8., za praznik Marijinega rojstva, v petek prisostvovali urjenju vojaških čet ter v petek zvečer ali v soboto zjutraj zapustili Ljubljano. Sinoči se je pri gospe grofici Welsperg zbrala zelo številna družba. – Gospod feldmaršallajtnant grof Leiningen in njegova soproga sta se od tam vrnila pred 7. uro ali pa tja sploh nista odšla, temveč sta se, kot se govori, odpeljala le na sprehod.

Napoved, da bo v Tivoliju glasba, je včeraj privabila zelo veliko množico, ki se je razočarana vrnila, ne da bi uživala v filharmoničnih tonih.

Baron Leopold Lichtenberg ta teden ni prebil na podeželju, saj gradnja Kazine zahteva njegovo prisotnost v mestu.

Gospa grofica Welsersheim bo jutri odpotovala v Gradec.

1836/197

Ljubljana, 6. septembra 1836, torek

183.

Kot veste, je gospod stolni prošt Burger pred kratkim ponovil potovanje na Dunaj, kjer je bil pred 36 leti, in se je te dni vrnil v mesto; potovanje je po njegovem lastnem zagotovitlu potekalo zelo dobro.

Od 4. do 5. septembra je zbolelo o oseb; ozdraveli sta 2; umrlo o, še vedno je 5 oseb bolnih.

1836/198

Ljubljana, 7. septembra 1836, sredo

184.

Gospod grof Hohenwart in njegova soproga grofica sta v ponedeljek zvečer prispela v mesto.

Govori se, da bo 15. t. m., ko je zasedanje kranjskega deželnega zbora, prva gledališka predstava. Koroški deželni zbor bo v Celovcu zasedal 19. t. m.

Gospa grofica Welsersheim je včeraj odpotovala v Gradec.

1836/199

Ljubljana, 8. septembra 1836, četrtek

185.

Poveljujoči general princ Hessensko-Homburški je prispel včeraj zvečer in se namestil v gostišču Pri divjem možu (Bidelmon); večer je preživel pri gospodu feldmaršallajtnantu grofu Leiningenu, zato je pred feldmaršallajtnantovim stanovanjem igrala turška godba.

Zaradi neviht, ki so divjale ponoči, cerkvenih procesij na prostem ni bilo; pri Sv. Petru so opravili le navadno bogoslužje, sledil je ogled vojašnice in nato diné pri gospodu feldmaršallajtnantu grofu Leiningenu.

Ker je danes skoraj ves dan deževalo in je zunaj blatno, so napovedani manever odpovedali ter sklenili, da se bo, če bo vreme le dopuščalo, četa ob 7. uri zjutraj postrojila za parado pri Fužinah,

kjer se bo nato urila v streljanju. Če jutri zjutraj to ne bo izvedljivo, bodo vojaki popoldne, tudi če bo deževalo, odkorakali in se urili v streljanju, vendar bodo oblečeni v plašče.

Govori se, da bo jutri diné pri Nj. Ekscelenci gospodu guvernerju, vendar poročevalec o tem ne ve nič gotovega.

Zaradi slabega vremena je bilo tudi danes pri Nj. Ekscelenci gospodu guvernerju malo ljudi. Pojutrišnjem bodo Nj. Visokost poveljujoči princ Hessensko-Homburški nadaljevali svojo pot. Nj. Visokost spremlja major Mertens.

Ansambel ljubljanskega gledališča: jesen 1836.

1. pevka gospodična Hanal; je prekinila sodelovanje, pričakujejo, da pride: gospodična Ruth ali Janig.

2. " " Fischer

3. " " Lanzedelli (lokalna pevka)

1. tenor g. Kreuzer

2. " " Reitmann

1. bas " Leitner

2. " " Fischer (hkrti bariton)

1. ljubimec " Wallburg – režiser – (junaške vloge)

1. mladi ljubimec g. Richter

Mladi v stranskih vlogah, zdravi kmečki fantje itn.

g. Lieders.

Očetovske vloge " Link

" " Funk (intrigant)

" " pričakujejo še enega igralca.

Komične vloge: zaenkrat g. Baumann!

Gardedame, umirjene ljubimke gospa Link.

1. ljubimka gospodična Flori

Pričakujejo še eno igralko za vloge mlade ljubimke.

2. ljubimka gospodična Petzinger.

Matere, komična starka gospa Ziegler.

Zbor in stranske vloge

gospodična Jung – Denker – Steiner

kapelnik g. Telle

šepetalec " Bruno

vodja orkestra " Till.

1836/200

Ljubljana, 13. septembra 1836, torek

186.

Ker se že več dni ni zgodilo nič, nisem imel te časti, da bi Vam pisal.

Od včeraj se širijo novice, da je olomuški nadškof, gospod grof Chotek, umrl v Pragi in da so po nekaterih virih umrle 3 – po drugih pa 4 – osebe, ki so bile blizu cesarskemu dvoru. Zato je bilo

sklenjeno, da bo Nj. Veličanstvo takoj po kronanju Nj. Veličanstva cesarice skupaj s celotnim dvorom že včeraj zapustilo Prago in se odpravilo na Dunaj oziroma v Schönbrunn.

Gospod knezoškof Wolf je prišel z Goričan v mesto in bi utegnil – v vsakem primeru pa v času zasedanja deželnega zbora – ostati tukaj.

Deželni zbor bo zasedal v ponedeljek, 19. t. m., koroški pa v ponedeljek, 26. t. m.

Ali bo otvoritev gledališke sezone 19. t. m., na dan zasedanja deželnega zbora, ali 20. t. m., še ni znano. Po mestu se govori, da naj bi za otvoritev gledališke sezone uprizorili opero, kar ni mogoče, saj pevci sploh še niso prispeli v mesto, prav tako še ni vaj v gledališču. Gospodična Hanal je šele včeraj sporočila, da zaradi zahrbtni bolezni ne bo prišla v Ljubljano in da odstopa od vseh pogodb, kar je povzročilo nove, nepredvidene težave. Ne glede na to pa v svojem pismu niza nove pogoje, češ da je pripravljena sprejeti angažma, če bi ji gospod Funk izplačal predujem za pot v Ljubljano itn., ji odobril pravico do uporabe brezplačne hitre kočije itn. itn. in če v Ljubljani ne bi razsajala zahrbtna bolezen. Gospod Funk zdaj išče druge pevke in na srečo je že dobil nekaj prijav. Angažiral naj bi nekega sposobnega tenorista. Seznam gledališkega osebja še ni znan, razposlan pa bo takoj, ko bo pripravljen.

Pravijo, da bo prihodnjo nedeljo gospod pl. Kreuzberg za svoje podpornike, ki so ga izvolili v stanovski odbor, pri Maliču verjetno priredil diné s 24 pogrinjki.

Gospod grof Rihard Blagaj je danes z obema kontesama Auersperg prišel iz Polhovega Gradca v mesto, ker se danes začneja popis premoženja pokojne grofice Cecilije. Gospa grofica, soproga gospoda grofa Riharda, je še vedno bolna in je v postelji.

Od 4. t. m. do vključno 12. septembra se je pojavil samo en primer zahrbtni bolezni, in ker je bilo 4. t. m. še 5 takšnih bolnikov, od takrat pa so 4 ozdraveli, sta bila včeraj le še dva bolnika v zdravniški oskrbi.

Vseh od 10. junija do 12. septembra obolelih je 1344, ozdravelih 983, umrlih 359; bolni pa sta še 2 osebi.

Danes je predsejem za tako imenovano slivovo tržnico.

Danes bosta v Ljubljano prispela gospod grof in gospa grofica Stubenberg.

Včeraj je bil gospod grof Leiningen na lovu v zakupljenem lovišču gospoda grofa Welsperga.

1836/201

Ljubljana, 14. septembra 1836, sreda

190.

Včeraj sta v mesto prispela gospod grof in grofica Stubenberg. Pravijo, da se bosta do 28. t. m. vrnila na Štajersko, v Cmurek.

Gospa grofica Serafina Thurn namerava prihodnjo soboto ali nedeljo odpotovati v Gradec in se tam muditi nekaj tednov, ker bo v Gradec – h gospe grofici Wickenburg – prišla tudi njena sestra, gospa grofica Lodron.

Včeraj, 13. septembra, sta ozdravela še zadnja obolela, ki sta bila v zdravstveni oskrbi. Tako je zdaj ta huda bolezen izkoreninjena. – Bog daj, da se res ne bi več povrnila! – Vsega skupaj je od 10. junija do vključno 13. septembra za to težko boleznijo zbolelo 1344 oseb; ozdravelo jih je 985, umrlo 359.

1836/202

Ljubljana, 18. septembra 1836, nedelja

192.

Danes je bilo v stolni cerkvi ob praznovanju prežlahtnega rojstnega dne Njenega Veličanstva cesarice Ane Marije slovesno bogoslužje, pri katerem so bili navzoči vsi stanovi in veljaki.

Smrti g. feldmaršallajtnanta Nugenta še niso potrdili.

Miza, ki jo je pri Maliču naročil gospod poverjenik pl. Kreuzberg, je bila pogrnjena le za 19 oseb, kajti nekateri niso prišli. Prisotni so bili:

3: grofa Benedikt – in Jož. Auersperg – grof Barbo

3: " Volfgang in Edvard Lichtenberg – baron Leopold Lichtenberg

3: " Ig. Blagaj – baron Franc Lazarini – baron Apfalter

3: baron Vincenc Schweiger – baron Taufferer – baron Widerkher

3: stolni prošt Burger – stolni dekan Jerin – župan Hradecky

3: gospodje pl. Gandin – Gasparini – in Fichtenau

1: ter na koncu gostitelj.

Danes je ves dan, od zgodnjega jutra, deževalo.

1836/203

Ljubljana, 19. septembra 1836, ponedeljek

193.

Jutro je bilo turobno, ker je tudi ponoči močno deževalo, se je pa po deveti uri lepo zvedrilo in posijalo je sonce. V stolni cerkvi so se pri bogoslužju spet zbrali stanovi. Ob pol desetih je pred lontovž prikorakala četa častne straže in po sveti maši so se v lontovžu zbrali stanovski gospodje. Stanovski odbor je odšel v vicedomski dvorec in v počasnem sprevedu pospremil g. ces. dvornega komisarja v lontovž. Po naznanitvi ces. propozicij se je g. ces. komisar vrnil v dvorec, a se je nato kmalu vrnil na stanovsko zasedanje, ki je trajalo do treh popoldne, nakar so vsi takoj odšli na obed k Nj. Ekscelenci g. guvernerju. Miza je bila pogrnjena za okoli 36 oseb.

Govori se, da se bo gledališče odprlo prihodnji četrtek, vendar to še ni povsem gotovo.

1836/204

Ljubljana, 20. septembra 1836, torek

194.

Gospod voj. poveljnik grof Nugent je bil v Trstu zaradi zahrbtni bolezni sicer zelo hudo bolan, vendar pa ni umrl.

Včeraj sta dva tesarja padla s strešnega gradbenega odra v zgradbi Kazine, vse do kleti; eden od njiju je že umrl.

Dosedanji gubernialni načelnik ekspeditne direkcije g. Bradač je bil imenovan za gubernialnega načelnika protokolne direkcije, potem ko je bilo to mesto ob upokojitvi g. Jucha izpraznjeno.

Patru Andrioliju je bil podeljen kanonikat barona Codellija.

V četrtek, 22. t. m., se začne tukajšnja gledališka sezona. Po uvodnem nagovoru bodo uprizorili Kotzebuejevo dvodejanko *Dona Diana*.

Za opero *Robert vrag* vadijo zborovske dele.

1836/205

Ljubljana, 21. septembra 1836, sredo

195.

Gospod grof Hohenwart naj bi se pritožil, češ da so mu poslali naznanilo za udeležbo na deželnem zboru šele zdaj, v Tariško vas in ne že na Ravne, zaradi česar gospod grof sklepa, da so to storili z namenom, da mu preprečijo navzočnost na seji deželnega zbora in posledično dosežejo njegovo izključitev iz razprave! Gospa grofica Hohenwart se je danes zjutraj odpeljala v Polhov Gradec.

Nj. Ekscelenca gospod guverner so mi poslali paket, da Vam ga prepošljem, da ga bodo Vaša Ekscelenca z gotovostjo prejeli.

Danes bo koncert Filharmonične družbe v dvorani Nemškega viteškega reda.

1836/206

Vaša Ekscelenca

Preponižno se Vam zahvaljujem, ker ste me milostljivo spomnili na paradižnike. Prav res bi bilo škoda, če bi ostajali in bi zato lahko segnili. V tem primeru se Vas zatorej drznem vdano prositi, da pomislite name. Ko sem imel zadnjič čast pokloniti se Vaši Ekscelenci z osebnim obiskom, sem povsem pozabil pogledati kolerabo; mislim, da bi morala v kratkem dozoreti. Najvdaneje prosim, da mi oprostite, ker sem Vas spomnil na to, in Vas prosim za nadaljnjo milostljivo naklonjenost, Njeni Ekscelenci premilostljivi grofici in milostljivi kontesi poljubljam roko ter se poslavljam z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 21. septembra 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/207

Ljubljana, 22. septembra 1836, četrtek

196.

Z Dunaja naj bi dospelo osebno pismo s sporočilom, da naj bi bil podporoč. grof Aleksander Thurn na lastno zahtevo, *qua talis*, premeščen v regiment cesarskih lovcev.

Pravijo, da je v Trstu zaradi zahrbtne bolezni umrla Jeanette Lepuschitz. Danes naj bi žalostno novico sporočili njeni materi.

Tudi Vogou, predsednik trgovskega sodišča v Trstu, je bil že tako nevarno bolan, da so ga morali prevideti z zakramenti za umirajoče.

1836/208

Ljubljana, 23. septembra 1836, petek

197.

Včeraj so v tukajšnjem gledališču otvorili gledališko sezono 1836/37. Uprizorili so dve precej dobri kratki predstavi.

Včeraj se je govorilo, da so Nj. Veličanstvo cesar ob prevzvišenem kronanju v Pragi podelili odlikovanja češkim stanovskim gospodom in tako naj bi našega častitega deželnega guvernerja odlikovali z redom železne krone prvega razreda (veliki križ). Ker pa je to še vedno le navadna govornica, mu ne moremo čestitati, bi se pa tudi poročevalec zelo razveselil potrditve te novice.

1836/209

Ljubljana, 24. septembra 1836, sobota

198.

K včerajšnji novici dodajam, da Nj. Ekscelenca gospod guverner baron Schmidburg ni prejel velikega križa železne krone, pač pa veliki križ Leopoldovega reda.

Časnik *Wiener Zeitung* v številki z dne 20. septembra priobčuje seznam podelitev zlatega runa, Leopoldovega reda in drugih redov ter podelitev reda zvezdnega križa, medalj itn.

Gospod gub. svetnik dr. Kogl se je predvčerajšnjim vrnil v mesto. Zelo ga je razveselilo dobro počutje spoštovane grajske gospode v Dolu.

Gospod grof in grofica Stubenberg bosta v ponedeljek odpotovala na Štajersko.

Nj. Ekscelenca gospod guverner se bodo jutri, v nedeljo, odpravili na deželni zbor v Celovec.

1836/210

Vaša Ekscelenca!

Blagovolite milostno odpustiti mojo nadležnost in sprejeti preponižno zahvalo za nadvse dobrotljivo pošiljko paradiznikov in kolerabe. Še naprej Vas prosim za Vašo milostljivo naklonjenost, ki se ji ponižno priporočam, Njeni Ekscelenci premilostljivi grofici in milostljivi kontesi poljubljam roko ter Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 24. septembra 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/211

Ljubljana, 25. septembra 1836, nedelja

199.

Danes je bila na Fužinah velika vojaška cerkvena procesija. Navzočih je bilo več ~~dam~~, in sicer gospa grofica Welsperg, grofica Leiningen, ki je s seboj pripeljala gospo pl. Sicard, itn. Zbralo se je zelo veliko ljudi. Oltar je bil postavljen pod regimentским kapelnim šotorom. Po sveti maši je vojska odkorakala in se vrnila ob pol dvanajstih.

Gospod pl. Kreuzberg je danes s svojim sinom in mladim baronom Schweigerjem odpotoval na Dunaj.

Družina barona Ant. Schweigerja je že nekaj dni v mestu, kajti tudi v Ruperč vrhu se je razpasla huda bolezen.

Danes so v cerkvi oklicali poroko, ki jo bo avskultant Piller sklenil z gospodično Laschan.

1836/212

Ljubljana, 26. septembra 1836, ponedeljek

200.

Sin g. grofa Welsperga se je to noč s hitro kočijo vrnil na Dunaj.

Dvorni svetnik grof Aichelburg se je danes odpeljal iz Ljubljane na Javornik.

Prav tako je danes na Cmurek na Štajerskem odpotoval tudi gospod grof Stubenberg z gospo grofico, z njima je odšla na pot tudi baronesa Fani Schmidburg.

Nj. Ekscelenca g. guverner so, ker še vedno niso zmožni potovanja, za današnji deželni zbor v

Celovcu delegirali Nj. Ekscelenco g. barona Sternecka kot c. kr. komisarja. Včeraj sicer niso več ležali v postelji, niso pa zapustili sobe.

Iz Ljubljane je danes odpotoval tudi ces. svetnik in župan Hradecky s svojim sinom, ki bo v Gradcu študiral pravo.

Včeraj je ljubljanska hitra kočija morala poskrbeti za 35 potnikov. Prav tako se je veliko ljudi včeraj odpravilo na obisk Nj. Ekscelence g. guvernerja, a jih je sprejela le Njena Ekscelenca gospa baronica. Na osnovi včeraj dospelega pisma družine grofa Auersperga z Mokric lahko poročevalec z gotovostjo zatrdi, da so mlajšo konteso obljubili za nevesto g. Jožefu grofu Auerspergu.

Potrjen je tudi ples v Kazini, ki bo danes teden, 3. oktobra; s plesom se v Kazini prične zimska sezona. V Ljubljano je predvčerajšnjim, to je v soboto, 24. t. m., iz Trsta prispel nadporoč. grof Sigfrid Lichtenberg. Konec tega meseca pričakujemo vrnitev barona Viktorja Schmidburga iz Prage.

1836/213

Ljubljana, 27. septembra 1836, torek

200.

Nedavno so neko sobarico, ki je bila zapeljana in obtožena detomora, zgrabili tako močni napadi krčev, da so jo – potem ko se je besno zvijala po tleh – iz deželne lekarne, kjer je delala, morali odnesti v civilno bolnišnico.

Baron Viktor Schmidburg je že včeraj prispel v mesto.

Gospod grof Jožef Auersperg, ki je že prejšnji teden z g. stricem grofom Benediktom Auerspergom odpotoval na Mokrice, je svoji mami v pismu sporočil, da bo srečni ženin lepe kontese Hermine Auersperg. Pater Andrioli ni prejel kanonikata barona Codellija, temveč deželnostanovski kanonikat.

Včeraj je imela vojska pri Fužinah strelske vaje, danes pa izvaja strelni bojni manever proti Rožniku. Oboje je privabilo množico ljudi.

1836/214

Ljubljana, 28. septembra 1836, sreda

201.

Včeraj je v mesto prišel gospod grof Hohenwart.

Danes zgodaj ob deveti uri se je tukajšnji regiment za vajo utaboril na bežigrajski gmajni nedaleč od cerkve sv. Krištofa. Okoli tabora so postavili predpisano stražo. Potem ko so vojaki opravili še druge dnevne vojaške vaje, se je straža umaknila in iz tabora so se vrnil v vojašnico.

Jutri, v četrtek, so predvidene strelske vaje na gmajni pri Vižmarjah, kjer se bo moral regiment postrojiti zgodaj ob desetih.

Danes zvečer naj bi v Ljubljano prispeli Nj. ces. Visokost nadvojvoda Friderik, tretji sin Nj. ces. Visokosti nadvojvode Karla Ludvika. Prenočili bodo pri Maliču. Naslednji dan zgodaj zjutraj ob petih jih bo tam čakala poštna kočija, s katero bodo nadaljevali potovanje in za katero so se dogovorili pri pošti in pri Maliču. Nj. ces. Visokost so bili pri svojem regimentu v Trevisu ter se danes vračajo preko Benetk in Trsta. Spremljal naj bi jih gospod polkovnik baron Lebzelttern.

Gospa vdova majorja Michellija je včeraj z družino iz Ljubljane preko Dunaja odpotovala v Budo. Poročevalec je zelo jezen sam nase in mora priznati, da se je pri branju *Wiener Zeitung*a zmotil ter spregledal, da je Nj. Ekscelenca g. baron Schmidburg naveden med tistimi, ki jim je bil podeljen

veliki križ železne krone in ne veliki križ Leopoldovega reda. Sicer Nj. Eksclenca okrevajo in so danes, ko je bilo jutro lepo, šli iz hiše.

1836/215

Ljubljana, 29. septembra 1836, četrtek

202.

Vojaške vaje ne bodo potekale pri Vižmarjah, ampak pri Fužinah.

Nj. Presvetlost gospod feldmaršallajtnant grof Leiningen imajo diarejo in so od torka v postelji.

Nj. ces. Visokost princ Friderik so danes zjutraj s poštno kočijo odpotovali.

Včeraj je bilo turško večerno bobnanje – zaigrali so nekaj skladb pred Maličevo gostilno, kjer so stanovali Nj. ces. Visokost.

1836/216

Ljubljana, 1. oktobra 1836, sobota

204.

Radovedna oziroma vsevedna fama je izvohala vrsto porok, ki jih lahko razporedimo v več kategorij.

Te bi bile naslednje:

I. Povsem gotove – 10

- a) nadporoč. grof Sigfrid Lichtenberg in kontesa Nina Auersperg.
- b) grof Jožef Auersperg in kontesa Hermina Auersperg.
- c) nadporoč. Schwarzenberg in gdč. Jakobina pl. Fluck.
- d) nadporoč. Högelmilller in neka Milančanka.
- e) stotnik Urm iz gradiščanskega graničarskega regimenta in gospodična Hillmeyer iz Kranja.
- f) avskultant Piller in gdč. Laschan.
- g) poštni upravitelj Arlet in gdč. Fani Fister (Meyerhofer).
- h) profesor poljedelstva Hlubeck in gdč. Caroline Schneditz.
- i) baron Lebzelttern in gdč. Beatrika pl. Zois.
- j) nadporoč. Fischer pl. Wildensee in gdč. pl. Zur.

II. Verjetne – 6

- a) deželnopravdni tajnik Szarkotich in gdč. Ulepič.
- b) Franc pl. Andrioli, pomožni uradnik pri carinski upravi, in gdč. Henrieta Lambeck.¹¹
- c) baron Anton Codelli in gdč. Julija pl. Schweiger.¹²
- d) baron Viktor Schmidburg in gdč. Luiza pl. Schweiger.
- e) trgovski družabnik Lininger in gdč. Jožefina Jenko.
- f) gub. koncipient Laschan in gdč. Fani Delavania.

III. Domnevne – 4

- a) baron Mladota in gdč. Terezija pl. Codelli.

¹¹ Pravzaprav Jožef pl. Andrioli (1810–1884) in Henrieta Lamböck.

¹² Pravzaprav Karel baron Codelli (1806–1889) in Julijana baronica Schweiger-Lerchenfeld (1814–1886).

- b) gub. koncipient Desimon in gdč. Celestina pl. Schweiger.
- c) avskultant Jožef Nadamlensky in gdč. Berta Jenko.
- d) baron Rastern in gdč. Apfaltrer.

IV. Ponesrečene – 2

- a) baron Grimschitz in gdč. Albertina pl. Buzzi.
- b) nadporoč. pl. Kempfsky in gospa Thanhauser.

[Pobotnice z datumom 1. oktober 1836, ki potrjujejo, da je baron Jožef Erberg plačal članarino v višini 1 goldinar 20 krajcarjev za Kazino za tri mesece – oktober, november in december 1836].

1836/217

Ljubljana, 2. oktobra 1836, nedelja

205.

Včeraj je g. baron Franc Lazarini s Smladnika odšel na Češenik, kjer je nameraval malo Nino za čas odsotnosti pustiti na svojem štajerskem gospostvu. Tam je šel z baronom Rasternom na lov, pri čemer se mu je primerila nesreča. Orožje se mu je sprožilo in ga od zadaj ranilo v kolk, nakar so v Ljubljano poslali po zdravnika dr. Zhubra in profesorja Nathana.

Zabava v Kazini v mesecih oktobru in novembru 1836

3. oktobra	Ples
11. "	Tombola
17. "	Plesna zabava do polnoči
24. "	Tombola
31. "	Plesna zabava do polnoči
7. novembra	Plesna zabava, kot zgoraj
14. "	Plesna zabava, kot zgoraj
21. "	Ples
28. "	Tombola

Plesne zabave se vsakokrat pričnejo točno ob pol osmih, tombola pa vsakokrat ob osmi uri.

Govori se, da je kontesa, hči civilnega in vojaškega guvernerja Dalmacije, feldmaršallajtnanta grofa Lilienberga, znorela.

Njegov sin, lovski stotnik grof Walafriid Lilienberg, je na Reki komajda prebolel zahrbtno bolezen.

1836/218

Ljubljana, 3. oktobra 1836, ponedeljek

206.

Včeraj zjutraj je g. gub. svetnik in policijski direktor Sicard z gospo soprogo odpotoval na Dunaj. Nadporoč. Sigfrid grof Lichtenberg se je v soboto že vrnil v Trst.

G. grof Hohenwart je v petek odpotoval na Ravne.

O stanju barona Franca Lazarinija, ki nepremično leži v Češeniku, se govori vse mogoče. Na splošno pravijo, da bo zaradi poškodbe v vsakem primeru ostal hrom ali pa bo šepal. Poleg tega zdravnika menda skrbi, da v primeru poškodbe trebušne mreže ne bi bilo rešitve; slab znak je

tudi dejstvo, da pacient ne čuti bolečin. Odstranili so mu več delcev izstrelka, pri oteklini na roki pa zdravnik ni mogel storiti kaj več.

Minulo noč je naraslo vodovje odtrgalo plavalno šolo, postavljeno zgoraj na Ljubljani, pritrjeno čez Gruberjev kanal, in jo s tokom odplavilo daleč navzdol; na srečo se je izognila novemu mostu pri hiši barona Zoisa, a se je zaletela naravnost v Šušterski most in tako močno zadela ob srednja stebra, da se je prevrnila in obtičala z vzdignjenimi konicami čolnov. Do jutra je tesarji še niso uspeli spraviti v plovno stanje. Udarec je bil tako silovit, da so v bližnji soseski pomislili, da gre za potres.

Gledališke predstave od 2. do 9. oktobra 1836

nedelja, 2. oktobra ...	<i>Die elegante Bräumeisterinn</i> [<i>Elegantna pivovarka</i>]
ponedeljek, 3. "	... /
torek, 4. "	... <i>Der erste Schritt</i> [<i>Prvi korak</i>]
sreda, 5. "	... /
četrtek, 6. "	... <i>Gleiche Schuld</i> [<i>Enaka krivda</i>]
petek, 7. "	... /
sobota, 8. "	... <i>Dichter und Schauspieler</i> [<i>Pesnik in igravec</i>]
nedelja, 9. "	... <i>Eulenspiegel</i> [<i>Pavliha</i>]

1836/219

Ljubljana, 4. oktobra 1836, torek

207.

Včerajšnji ples v Kazini sicer ni bil množično obiskan, vendar pa je bil omikan in precej živahen. Mlade dame so bile vse razen štirih v belih oblekah, kar je bilo videti res lepo in skladno z ubrano družbo. Gospa grofica Vajkard Auersperg namerava pojutrišnjem odpotovati na Dunaj.

1836/220

Ljubljana, 5. oktobra 1836, sreda

208.

Grofica Kristina Thurn, štifna dama, je po zadnjih novicah sodeč že zelo upadla in so v skrbeh za njeno življenje.

O pacientu iz Češenika še ni nobenih dobrih vesti.

1836/221

Ljubljana, 6. oktobra 1836, četrtek

209.

Gospa grofica Vajkard Auersperg je danes odpotovala na Dunaj; s seboj je vzela konteso Fani. Po prejetih novicah sodeč se stanje barona Franca Lazarinija še ni izboljšalo.

1836/222

Ljubljana, 7. oktobra 1836, petek

210.

Danes je onstran Savskega mostu v revirju gospoda grofa Welsperga lov, na katerega je povabljenih veliko lovcev.

Gospod grof Anton Auersperg se je danes vrnil s poti.

K zadnjič navedenim govoricam o porokah gre v prvi kategoriji dodati dve, ki se bosta sklenili v kratkem: gospod okrožni komisar Schonta in gdč. Bartol iz Celja trgovec Kanz in Katarina, hčerka tukajšnjega lekarnarja Meyerja.

1836/223

Ljubljana, 8. oktobra 1836, sobota

211.

Včerašnji lov je izpadel precej dobro. Poleg večjega števila zajcev so ustrelili tudi lisico.

Danes je g. podpolk. pl. Schmiel z gospo soprogo odpotoval iz Ljubljane preko Celovca v Olomuc, kjer bo odslej živel v pokoju.

Rihard baron Lazarini se je vrnil z Dunaja.

G. grof Anton Auersperg se je danes odpeljal v Polhov Gradec.

1836/224

Ljubljana, 9. septembra 1836, ponedeljek¹³

212.

Pravijo, da je gospa grofica Stubenberg v Cmureku preizkusila par konjev, ki ga je hotela kupiti, pri čemer sta se konja splašila, tako da se je voz prevrnil. Baroneso Fani Schmidburg je vrglo z voza, a je imela pri padcu srečo, saj si je v koprivah le opekla roko, gospa grofica pa si je izpahnila ključnico. Tamkajšnji zdravnik ni mogel nuditi pomoči, zato so morali poslati po regimentnega zdravnika v Radgono, ki je kljub že veliki oteklini – in seveda ob veliki bolečini – uspešno naravnal ramensko ključno kost.

Glede načrtovanega obiska cerkvenega predstojnika v Dolu sem se dogovoril, da me o tem obvestijo dan prej in Vam to gotovo sporočim.

1836/225

Vaša Ekscelenca

V čast mi je poročati, da so me pravkar, ob šestih zvečer, obvestili, da so g. knezoškof za obisk Dola določili jutrišnji dan, ponedeljek, 10. t. m., ker se obeta lepo vreme. Njegova knežja Milost se nameravajo iz Ljubljane odpeljati ob pol desetih.

Njeni Ekscelenცი premilostljivi gospe grofici poljubljam roko in neizmerno obžalujem, da sem ob

¹³ Napaka v datumu; pravilno: 9. oktober, nedelja.

njenem zadnjem obisku zamudil priložnost, da bi ji osebno razkazal svoje stanovanje. Prav tako poljubljam roko milostljivi kontesi ter še naprej najvdaneje prosim za Vašo dobrohotnost in Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem:

Ljubljana, 9. oktobra 1836, nedelja

Vaši Ekscelenci
prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/226

Ljubljana, 10. oktobra 1836, ponedeljek

213.

Danes je na Brdu pri baronu Zoisu lov; tja so se deloma včeraj, deloma danes odpeljali povabljeni gostje.

Danes je v Kazini tombola.

1836/227

Ljubljana, 11. oktobra 1836, torek

214.

Gospa vdova baronica Codelli se je s hčerkama odpravila v Trst.

Baronu Francu Lazariniju naj bi se stanje toliko izboljšalo, da nima težav s spanjem in z delovanjem notranjih telesnih organov.

Včeraj je bila v Kazini tombola; obisk je bil tako slab, da bi lahko na prste prešteli vse prisotne. Ponovno so bili listki po 10 kr konv. veljave, v prvi igri so bili dobitniki:

Amba ... Cev za cigaro s cigarnico; dva igralca, g. general pl. Pirquet.

Terna ... Pernato omelce z držalom iz slonovine.

Gospa grofica Welsperg, ki je dobiček podarila gospe baronici MacNeven.

Kvaterna ... Krtača za lase s platiranim hrbitiščem in ročajem; 2 igralca.

Kontesa Helena Welsperg za poroč. grofa Aleksandra Thurna.

Činkvin ... Srebrna verižica za žepno uro.

Kontesa Cecilija Auersperg; 2 igralca.

Tombola ... Obtežilnik v obliki platiranega konja.

G. poštni upravitelj Arlet.

V drugi igri:

Amba ... Pisalo v valjastem etuiju iz rjavega safianskega usnja, tako imenovano potovalno pisalo; 7 igralcev.

Kontesa Lori Thurn za g. grofa Welsersheima.

Terna ... Črno politirano leseno stojalo za pipo.

Gospodična Königsbrun.

Kvaterna ... Turški copati iz rumenega safianskega usnja.

Gospa Pavlin, uradnikova soproga.

Činkvin ... Lakirana pločevinasta plinska svetilka.

2 igralca, trgovec Peško.

Tombola ... Platiran kuhalnik za pripravo štirih skodelic kave, tako imenovani Praußejev kavni kuhalnik.

Kontesa Helena Welsperg – za nadporoč. grofa Friesa.

Partija se je končala ob pol desetih.

1836/228

Ljubljana, 12. oktobra 1836, sreda

215.

Gospod polkovnik baron Rath je včeraj odpotoval v Ribnico; danes naj bi se vrnil.

Na Dunaju je menda umrla gospa grofica Schallenberg, rojena grofica Lichtenberg.

Na Dunaju je umrla tudi gospa pl. Odelga, tašča stotnika Taubenerga iz regimenta Hohenlohe (zdaj je pri grenadirjih v Trstu).

1836/229

Ljubljana, 13. oktobra 1836, četrtek

216.

Gospod knezoškof je bil včeraj v spremstvu g. gub. svetnika dr. Kogla v Polhovem Gradcu.

V Gradcu je 9. t. m. umrla gospa grofica Kristina Thurn – štiftna dama.

Včeraj je bil na tekmovanju ljubljanskega strelskega društva Nj. Presvetlost gospod feldmaršallajtnant grof Leiningen najboljši strelec s pištolo. Podelili so štiri nagrade; v odmorih med streljanjem je igral vojaški pihalni ansambel.

Govori se, da so v mestu od nedelje, 9. t. m., štiri osebe umrle za posledicami zahrbtnne bolezni.

1836/230

Ljubljana, 14. oktobra 1836, petek

217.

Danes je bil lov v revirju g. grofa Welsperga na Bimbergu pri Dragomlju. Uplenili so 14 zajcev in 3 lisice. Lovci so se vrnili pozno.

V soboto, 15. t. m., bodo v gledališču uprizorili *Das Testament des Onkels [Stričeva oporoka]* (igra).

V nedeljo, 16.: *Der Pächter und der Todt [Zakupnik in smrt]* (veseloigra).

Danes je v Hiši Nemškega viteškega reda koncert nekega Kranjca, ki se piše Mihevc.

1836/231

Ljubljana, 15. oktobra 1836, sobota

218.

V mesto je prispel upokojeni gubernialni tajnik gospod pl. Jacomini, da bi na dražbi prodal svoje pohištvo. Licitacija bo skladno s priloženim naznanilom potekala v torek, 18. t. m.

Gledališki program

V soboto, 15. oktobra, bodo uprizorili:

Das Testament des Onkels [*Stričeva oporoka*]
(igra)

V nedeljo, 16. oktobra

Der Pächter und der Todt [*Zakupnik in smrt*]
(veseloigra).

1836/232

Ljubljana, 16. oktobra 1836, nedelja

219.

Včerajšnja gledališko igro *Stričeva oporoka* so zelo dobro odigrali in je požela splošno navdušenje. Sicer nič novega.

1836/233

Ljubljana, 18. oktobra 1836, torek

220.

Gospod grof Welsperg je danes z gospo grofico in hčerami kontesami odpotoval v Trst.

Od tam naj bi se, kot se govori, danes vrnila gospa baronica vdova Codelli.

Jutri pa naj bi se v Trst odpravila Njena Ekscelenca gospa guvernerjeva z baroneso Matildo.

Baron Rihard Lazarini se je že v petek vrnil z Dunaja in se podal na Boštanj.

Včerajšnja zabava v Kazini je bila zelo slabo obiskana. Prišlo je le 12 dam, med njimi gospa grofica Leiningen in gospa baronica Pirquet. Le sedem jih je plesalo. Moških je bilo okoli 40. Družba se je razšla še pred 12. uro. Družine grofa Welsperga ni bilo.

Poročevalec je bil včeraj z g. baronom Lazarinijem (očetom) v Češeniku. Pacient se počuti dobro in v danih okoliščinah si lahko le želimo, da bi še naprej ostalo tako. Bolnikovemu dobremu počutju pritrjujeta tudi dobro spanje in apetit.

1836/234

Ljubljana, 19. oktobra 1836, sreda

221.

Gospoda grofa Benedikt in Jožef Auersperg sta še na Dolenjskem.

Njena Ekscelenca gospa guvernerjeva je danes zjutraj ob petih z baroneso Matildo odpotovala v Trst.

Gospa baronica Codelli se je včeraj zvečer z gospodičnima hčerama vrnila iz Trsta.

1836/235

Ljubljana, 20. oktobra 1836, četrtek

222.

Gospa baronica Codelli se včeraj ni vrnila iz Trsta, kot je bilo napačno napisano. Govori se, da naj bi v Ljubljano prispela šele v petek.

1836/236

Ljubljana, 21. oktobra 1836, petek

223.

Govori se, da bo gospod general pl. Pirquet prihodnji ponedeljek odpotoval na Dunaj in svojega sina pospremil na vojaško akademijo v Dunajskem Novem mestu.

Včerajšnja predstava: *Reue und Ersatz* [*Kesanje in zadoščenje*] je bila precej dobra.

Jutri, v soboto, bodo uprizorili veseloigro v treh dejanjih *Der Amerikaner* [*Američan*]. V njej bosta prvič nastopila novinca, gospod in gospa Scheibler.¹⁴

Danes naj bi v mesto prišla graška pevka gospa Enschn.¹⁵ Prav tako te dni v našem gledališču pričakujejo prihod primadone Jean. Kroži tudi govorica, da naj bi prihodnji torek na oder postavili opero *Robert vrag*, vendar tega še ni mogoče z gotovostjo potrditi.

1836/237

Ljubljana, 22. oktobra 1836, sobota

224.

Ker je v ponedeljek, 31. t. m., predvečer zapovedanega praznika (1. november, vsi sveti) in se zato ne sme plesati, bo v Kazini tombola, prihodnji ponedeljek, 24. t. m., pa bo plesna zabava.

Nova uda tukajšnjega članstva sta gospod in gospa Seitler.

1836/238

Ljubljana, 23. oktober 1836

Ljubljana, 23. oktobra 1836, nedelja

225.

Včeraj je iz Novega mesta prispel v Ljubljano baron Rechbach z gospo soprogo. Danes se je v spremstvu poročnika Aleksandra grofa Thurna odpeljal na Krumperk.

Gospod in gospa Seitler pri včerajšnjem krstnem nastopu nista požela aplavza.

1836/239

Ljubljana, 24. oktobra 1836, ponedeljek

226.

Gospod general pl. Pirquet je danes zjutraj ob pol šestih s sinom odpotoval na Dunaj.

Gledališke predstave od 23. do 30. oktobra 1836

nedelja, 23. oktobra	–	<i>Nina, oder die Wanderung nach einem Manne</i> [<i>Nina ali kako najti moža</i>]
ponedeljek, 24. "	– /	
torek, 25. "	–	<i>Ein Mann hilft den andern. Der Mentor.</i> [<i>Mož pomaga možu. Mentor</i>]
sreda, 26. "	– /	
četrtek, 27. "	–	<i>Welcher ist der Bräutigam</i> [<i>Kateri je ženin</i>]
petek, 28. "	– /	

¹⁴ Pravilno: Seitler.

¹⁵ Verjetno bi bilo pravilno: graška pevka Eschen, ki pa nikoli ni prišla v Ljubljano.

sobota, 29. " – *Der Ball zu Ellerbrunn* [*Ples v Ellerbrunnu*]
 nedelja, 30. " – *Der Erbvertrag* [*Dedna pogodba*]

1836/240

Ljubljana, 25. oktobra 1836, torek

227.

Gospod grof Saurau je soprogo, ki se je nekaj časa mudila na Dolenjskem, včeraj pripeljal nazaj v mesto. Pričakovati je, da se bo danes gospod grof Welsperg z družino iz Trsta oziroma Gorice vrnil v Ljubljano. Menda je gospod grof naredil načrt za ogrevanje tukajšnjega gledališča in v ta namen zagotovil brezplačno dostavo železnih peči iz svoje železarne. Jutri bo baronica Elsner z gdč. Jeti odpotovala v Gradec.

1836/241

Ljubljana, 26. oktobra 1836, sredo

228.

Soproga barona Elsnerja je danes z gdč. hčerko Henrieto odpotovala v Gradec. Družina gospoda grofa Welsperga, ki je bila na poti v Trst in Gorico, se je že v ponedeljek vrnila v Ljubljano.

1836/242

Ljubljana, 27. oktobra 1836, četrtek

229.

Z nevesto barona Riharda Lazarinija oziroma baronovo skorajšnjo poroko si dajejo opravljanje na vseh koncih; barona so dodobra zasuli s čestitkami. Gospa pl. Malowetz je najvišja domača vzgojiteljica male gospodične pl. Pirquet in jo dnevno spremlja, ko odide iz hiše. Pri gradnji Kazine ni večje škode, ta je nastala le na dveh obokih, potem ko je eden padel na drugega. Gradnja se nadaljuje, kot je bilo predvideno. O pogrezanju tal nihče ne ve nič.

1836/243

Vaša Ekscelenca!

Družina grofa Riharda Blagaja, ki sem ga včeraj, v četrtek, obiskal, je vsem v Vaši spoštovani družini namenila mnogo dobrih želja, ki naj Vam jih prenesem. Okrevanje gospe grofice je že zelo napredovalo. Sicer je še nekoliko šibka, videti pa je dobro; razkazala mi je celoten svoj domači okoliš. V Ljubljani ni nič novega. Pravijo, da se bo Njena Ekscelenca gospa guvernerjeva jutri vrnila iz Trsta. Še naprej se priporočam za Vašo milostljivost, Njeni Ekscelenci milostljivi grofici in kontesi poljubljam roko ter Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem:

Vašemu Visokorodju

Ljubljana, 28. oktobra 1836

vedno hvaležni in prepokorni Franz, stotnik

1836/244

Ljubljana, 29. oktobra 1836, sobota

230.

Včeraj je deževalo. Dež je proti poldnevu prešel v sneg, ki se je popoldne krepil. Proti večeru so padavine ponehale, a še naprej je bilo oblačno.

Včeraj je umrl trgovec Friedrich.

Tudi danes rahlo dežuje in sneži.

1836/245

Ljubljana, 30. oktobra 1836, nedelja

231.

Njena Ekscelenca gospa guvernerjeva se včeraj niso vrnili, pač pa naj bi iz Trsta prispeli v Ljubljano šele v sredo.

Včerajšnjo predstavo *Die Jäger* [*Nadgozdarjeva družina*] so res dobro odigrali. Posebno zadnji prizori so bili zelo verodostojni, zato so ob koncu predstave med številnimi vzkliki na oder ponovno prišli vsi igralci!

Loža Nj. Presvetlosti gospoda grofa Leiningena je razsvetljena s svetilko.

1836/246

Ljubljana, 31. oktobra 1836, ponedeljek

232.

Danes se iz Gradca vrača gospa grofica Serafina Thurn.

Gospa grofica Welsersheim se vrne semkaj v tem tednu.

Gledališke predstave od 30. oktobra do 6. novembra

nedelja, 30. oktobra	<i>Der Erbvertrag oder das Majorat</i> [<i>Dedna pogodba ali Majorat</i>].
ponedeljek, 31. "	/
torek, 1. novembra	<i>Müller und sein Kind</i> [<i>Mlinar in njegova hči</i>].
sreda, 2. "	/
četrtek, 3. "	<i>Von Sieben die Häßlichste</i> [<i>Od sedmih najgrša</i>] (benefica igralca Walburga).
petek, 4. "	/
sobota, 5. "	<i>Robert der Teufel</i> [<i>Robert vrag</i>] (opera). Pevka Ehnes naj bi prišla danes.
nedelja, 6. "	<i>Aline oder Laibach in einem andern Welttheil</i> [<i>Alina ali Ljubljana na drugem koncu sveta</i>] – debi novinca, komika Scholza.

Govori se, da hoče igralec Walburg presedlati iz ljubljanskega v graško gledališče.

Vesti, ki jih prek obveščevalcev dobim z Dunaja, zagotavljajo, da se bodo povišale plače g. častnikov od praporščakov do vključno poročnikov mornarice in ritmojstrov drugega razreda.

1836/247

Ljubljana, 1. novembra 1836, torek

233.

Dosedanji adjunkt gubernijske ekspeditne direkcije Wagner je postal ekspeditni načelnik. Na njegovo mesto je bil imenovan gubernialni kancelist Pietsch (svak g. pl. Kreuzberga).

Trgovec Kanz, ki se je prejšnjo nedeljo v cerkvi na Viču poročil s Kati, hčerko lekarnarja Meyerja, je svojo trgovino na drobno na Nemškem trgu skupaj s skladiščem prodal trgovcu Mühleisnu za nekaj več kot 30.000 gld konv. veljave.

Včerajšnje tombole se je udeležilo več ljudi kot doslej, še zdaleč pa ne toliko kot lani. Cena listka se ni spremenila in je znašala 10 kr konv. veljave.

Dobitke v prvi igri so prejeli:

Amba ... Stiskalnica za karte iz črno lakiranega lesa s pozlačenim okrasjem.

Gospod grof Saurau.

Terna ... Držalo za cigare z jantarnim ustnikom.

G. baron Anton Zois.

Kvaterna ... Rumeno politirana lesena delovna košara s pokrovom.

2 igralca. G. kameralni svetnik Spaun.

Činkvin ... Usnjena lovska torba.

Gdč. Terezija pl. Codelli za g. barona Franca Lazarinija, igralne lističe ji je izročil g. baron Rastern.

Tombola ... Čajnik s šestimi skodelicami iz angleške lončenine.

G. Erazem Wurzbach.

V drugi igri tombole:

Amba ... Rumena usnjena listnica s ključavnico.

Edvard Aichholzer (iz Trsta).

Terna ... Steklenica iz belega brušenega stekla, okrašena s prevleko iz rdečega stekla.

3 igralci. Soproga deželnega knjigovodje Kumarja.

Kvaterna ... Žepna spominska knjiga za leto 1837.

Soproga finančnega uradnika Pavlina.

Činkvin ... Par angleških britev.

G. grof Saurau.

Tombola ... 5 palcev visoka stoječa ura v črno politiranem lesenem ohišju.

Hči deželnega knjigovodje Kumarja.

Slednja je bila skupaj z materjo prvič v Kazini.

Ob pol desetih je bilo partije konec in družba se je razšla.

1836/248

Ljubljana, 2. novembra 1836, sredo

234.

Čeprav je gospa grofica Serafina Thurn najavila, da se bo v ponedeljek vrnila iz Gradca, je tudi včeraj ni bilo in tudi v tem trenutku še ni prispela v mesto. Tudi pevke Ehnes včeraj zvečer še ni bilo v Ljubljani, kakor je poročevalcu zatrdil direktor Funk osebno.

Danes bo imel domovinski skladatelj (kot se navadno imenuje) Mihevc koncert v Hiši Nemškega viteškega reda.

V mesto sta z Dolenjskega prišla g. grofa stric Benedikt in nečak Jožef Auersperg. Gospod pl. Jacomini se je z družino vrnil na Koroško. Licitacija ni potekala po njegovih željah, tako da je moral boljše predmete odpeljati s seboj na Koroško.

1836/249

Vaša Ekscelenca

Blagovolite milostno sprejeti moje zagotovilo, da mi je neskončno žal, da Vas zadnjič nisem mogel počastiti z obiskom in se vam osebno pokloniti. Dinéju pri mojih kameradih ni bilo videti konca, saj se je zaradi pomanjkanja strežnega osebja in osebja v kuhinji vse skupaj izjemno zavleklo, tako je bil med posameznimi jedmi precejšen časovni zamik, tudi do četrte ure. Takoj sem pohitel do hiše Vaše Ekscelence in videl, da v veži ni bilo nikogar več. Od Marijane sem izvedel, da ste se bili odpeljali pred četrto ure. Prav tako sem obžaloval, da nisem izpolnil pričakovanj milostljive kontese glede sobe in sem močno razžaloščen odšel domov. Nisem imel volje obiskati Kazine, zato je tudi moje poročilo le iz druge roke. Vaši Ekscelenci izrekam najvdanejšo zahvalo za zajca, s katerim ste se dobrotljivo spomnili name, Njeni Ekscelenci premilostljivi grofici ter milostljivi kontesi poljubljam roko, in ker si bom prihodnji petek dovolil, da Vas obiščem v Dolu, se priporočam za Vašo nadaljnjo milostljivost in Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 2. novembra 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/250

Ljubljana, 3. novembra 1836, četrtek

235.

Včeraj zvečer so se zbrali ob igri pri g. grofu Leiningenu.

Včeraj zvečer so iz Trsta prispeli Njena Ekscelenca gospa guvernerjeva z gospo in gdč. hčerko ter baron Ant. Codelli.

V soboto se bosta iz Gradca vrnila gospa grofica Welsersheim in soproga generala pl. Pirqueta, ki je tam zbolela, zaradi česar se je morala odpovedati potovanju na Dunaj.

Danes naj bi se s Štajerskega vrnila gospa grofica Stubenberg z g. soprogom in baronesa Fani Schmidburg. Ker pevka Ehnes še ni prispela, operne predstave v soboto ne bo in je za zdaj prestavljena na prihodnji torek, 8. t. m.; potrditev sledi.

Jutri goduje Karel Borom., zavetnik gospoda grofa Welsperga, gdč. Elsner in gdč. Königsbrun.

1836/251

Ljubljana, 4. novembra 1836, petek

236.

Poveljujoči general Ilirije – feldcajgmojster princ Hessensko-Homburški – je včeraj prenočil v Ljubljani. Danes je nadaljeval pot v Gorico, kjer namerava obiskati Veličanstvo kralja Karla X.

Četrtekova gledališka predstava v korist igralca Walburga je bila dobro obiskana, prav tako naj bi jo bili

dobro odigrali. General je bil v gledališču. Walburgov dobiček naj bi znašal okoli 80 gld konv. veljave. Novi komik Scholz, za katerega se govori, da je brat znanega Dunajčana Scholza, je menda dober.

Gospod grof Welsperg se ne počuti dobro.

1836/252

Ljubljana, 5. novembra 1836, sobota

237.

Kot sem natančno poizvedel, pevka Ehnes danes zjutraj še ni prispela v Ljubljano, tako da očitno tudi v torek ne bodo uprizorili opere *Robert vrag*. Zagotavljajo sicer, da bi morala prispeti danes, a tovrstna zagotovila, ki so se prejšnji teden vrstila iz dneva v dan, se niso uresničila. Poskrbel bom, da jutri v roke dobim razpored gledaliških predstav za prihodnji teden, tako da bom lahko poročal kaj bolj gotovega. Včeraj sta v mesto prispeli gospa grofica Welsersheim in gospa pl. Pirquet; slednja je še vedno bolna. Gospa grofica Stubenberg in gospa Serafina grofica Thurn pa do sedaj še nista prispeli; govori se, da naj bi prva prišla jutri.

To jutro je pri nas rahlo deževalo; na Koroškem je zapadlo veliko snega, prav tako v Ribnici. V pismu so mi sporočili, da je v Polhovem Gradcu snežna odeja precej visoka. Soproga grofa Riharda Blagaja se zdaj počuti bolje.

Kontesa Antonija Aichelburg je z g. starim očetom že odpotovala na Dunaj.

1836/253

Ljubljana, 6. novembra 1836, nedelja

238.

Gospa Serafina grofica Thurn je v petek zvečer prispela v mesto. Gospa grofica Stubenberg in njen g. soprog bosta prišla danes s svojo ekvipažo. Grofica naj bi žal še vedno zelo trpela zaradi poškodbe ključnice, saj roke ne zmore dvigniti h glavi. Za nameček je nevšččnost še večja, ker gre za desno roko! [Dopisano pod zvezdico (*) na dnu strani:] Gospa grofica Stubenberg naj bi prišla jutri, nemara šele pojutrišnjem, ker je eden od konjev zbolel, tako da se je nadaljevanje potovanja zavleklo.

Jutri, v ponedeljek, naj bi se poveljujoči general Ilirije, princ Hessensko-Homburški, vračal iz Gorice, v Ljubljani prenočil in v torek nadaljeval pot v Gradec.

Končno je v mesto prispela pevka Ehnes, vendar bodo kljub Funkovi zahtevi opero v torek verjetno težko postavili na oder.

1836/254

Ljubljana, 7. novembra 1836, ponedeljek

239.

Danes je po dveh dneh dež prešel v sneg. Ker je snežilo vso noč, so strehe in ulice precej zasnežene. Gospa grofica Stubenberg, njen g. soprog in baronesa Fani Schmidburg so včeraj zvečer s poštno kočijo prispeli v mesto, njihove bolne konje pa pripeljejo pozneje.

Danes zvečer naj bi se poveljujoči general iz Gorice vrnil v Ljubljano.

1836/255

8. novembra 1836, torek

240.

Včerajšnja družba v Kazini je bila precej številna in plesna zabava prijetna; zavlekla se je čez polnoč. Poveljujoči general princ Hessenski je prispel ob pol dveh ponoči in namerava Ljubljano zapustiti danes opoldne.

Gospo grofico Stubenberg roka zelo boli.

Gledališke predstave od 6. do 13. novembra 1836

- nedelja, 6. *Aline oder Laibach in einem andern Welttheil* [*Alina ali Ljubljana na drugem koncu sveta*]
sreda, 9. *Robert der Teufel* [*Robert vrag*] (opera)
četrtek, 10. prav tako
sobota, 12. *Hinko* (benefica g. Richterja)
nedelja, 13. *Die beiden Nachtwandler* [*Dva mesečnika*]

1836/256

Vaša Ekscelenca

Sprejmite, prosim, mojo globoko preponižno zahvalo za izkazano milostljivost ob obisku pri Vas in moje ponižno zagotovilo, da sem bil v družbi Vaše Ekscelece zares srečen, ter Vas še naprej prosim za Vašo milostljivo naklonjenost. Obenem Vam vračam škatlo in bel prt, ki mi ju je bila Vaša Ekscelenca napolnila in dobrotljivo dala na pot ter izkazala skrb za nadomestilo treh goldinarjev, na kar sem sploh že pozabil! – Domov sem prišel varno in v mojem malem kvartirju je bilo vse v redu. – Tudi včeraj je bilo gledališče menda polno, uprizoritev pa dobra in je požela velik aplavz. Sicer ni v Ljubljani nič novega. – Njeni Ekscelenci premilostljivi grofici in milostljivi kontesi večkrat poljubljam roko in se še naprej priporočam za vsestransko dobrohotnost ter Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 11. novembra 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/257

Ljubljana, 12. oktobra 1836, sobota¹⁶

241.

Novega ni prav nič. Prilagam današnji gledališki list.

1836/258

Ljubljana, 13. novembra 1836, nedelja

242.

Govori se, da je bil Pallavicino, ki je v mestu, pomiloščen in da ga ne bodo poslali v Ameriko,

¹⁶ Napaka v mesecu: pravilno november.

temveč bo z izkupičkom svojega premoženja smel živeti v Pragi. Naposled so mu tudi milostno dovolili obisk gledališča in prejšnji četrtek si je ogledal opero.

Kontese, hčerke Vajkarda grofa Auersperga, so prišle z Boštanja v Ljubljano, a se njihova mati še ni vrnila z Dunaja.

V Ljubljani imamo naenkrat bogato ponudbo umetniških prireditev, ki so naslednje:

1. razstava voščenih figur; figure neobičajnih oseb; potem rimski voz in velika *camera obscura* Anne Kath. Hahn iz Budima;

2. akrobati na konjih ter Herkulovo društvo Katharine Hahn in Emila Desorma iz Pariza;

3. dresirani pes – Mohr po imenu –, ki ga bo predstavil Michael Fersch iz Erlenbacha na Bavarskem. Prva prireditev bo v postavljenem butikcu poleg deželnoknežjega dvorca na Kongresnem trgu, druga v hiši g. Martinčiča na Dunajski cesti, tretja pri Zlati zvezdi na Marijinem trgu.

Nazadnje še 4. prireditev – verjetno danes, in ne šele jutri: na oder bodo postavili opero *Robert vrag!* Priložnosti, kako porabiti denar, je torej dovolj!

1836/259

Ljubljana, 14. novembra 1836, ponedeljek

243.

Za ponedeljek napovedano opero *Robert ...* so uprizorili včeraj, v nedeljo, ponovitev pa naj bi bila jutri, v torek.

V četrtek bo imela igralka Ziegler svojo benefično predstavo, verjetno bodo igrali *Dva mesečnika*. Gdč. Ehnes naj bi med dejanji odpela nekaj italijanskih skladb.

Če bo mogoče, bodo v soboto uprizorili opero *Capuleti in Montegi*.

V sredo, 16. t. m., bo prva soareja pri gospodu feldmaršallajtnantu grofu Leiningenu. Ob sredah naj bi se v prihodnje ta soareja izmenjevala s soarejo Nj. Ekscelence g. guvernerja, ob petkih pa bo pri g. feldmaršallajtnantu grofu Leiningenu še druga soareja v tednu.

Če se bo zdaj družba ob sredah in petkih zbirala pri g. grofu Leiningenu oziroma ob sredah pri Nj. Ekscelenci g. guvernerju, ob ponedeljkih v Kazini in vsako nedeljo pri gospe grofici Welsperg, bodo za obisk gledališča ostali le torki, četrtki in sobote.

Danes, v ponedeljek, gotovo prispe v mesto gospa grofica Hiacinta Lichtenberg.

Baron Ant. Codelli in gospa soproga sta se namenila že jutri vrniti v Trst, vendar se bosta na osebno povabilo gospe grofice Leiningen v sredo udeležila njene soareje in bosta šele v četrtek zjutraj odpotovala v Trst.

Jutri je sv. Leopold, tako da godujejo g. grof Stubenberg, grof Welsersheim, baron Leopold Lichtenberg in odsotni policijski direktor Sicard, ki bo, kot se govori, v Ljubljano prišel prihodnjo nedeljo, in sicer z Dunaja.

Pallavicino bo še ta teden iz Ljubljane odpotoval v Prago.

Prihodnji ponedeljek, 21. t. m., bo Katarinin ples v Kazini.

V petek bo predtržni dan pred Elizabetinim sejmom.

Kazina v Ljubljani, 14. novembra 1836

Gospe (v pisanih oblekah; le baronica Fani Schmidburg in gdč. Curter sta bili povsem v belem, ostale v rdečih, modrih ali večbarvnih oblekah):

gospa grofica Leiningen

gospa grofica Welsperg

gospa baronica Codelli, vdova
gospa pl. Klosenau
gospa pl. Jelačić
gospa soproga predsednika Raicicha
gospa pl. Curter
gospa soproga lekarnarja Meyerja
gospa Pesjak
gospa soproga dr. Tuška

Plesale so:

gospa soproga barona Ant. Codellija (le kot izbrana plesalka pri kotiljonu)
gospa Bouffleur
gospa soproga trgovca Pachlerja

Gospodične:

dve pl. Schmidburg
dve pl. Welsperg
dve pl. Codelli
ena pl. Klosenau
hči predsednika Raicicha
hči kameralnega svetnika Curterja
hči lekarnarja Meyerja
hči trgovca Pesjaka

Gospodje:

gospod grof Leiningen
gospod polkovnik baron Rath
gospod predsednik Raicich
gospod baron Ant. Codelli
gospod baron Karel Codelli
gospod podpolk. Seppenburg
gospod baron Spiegelfeld

Plesalci:

nadporoč. baron Fries
poroč. baron Egkh
poroč. baron Sterneck
poroč. grof Aleks. Thurn
dva častnika, prapor. Hummel in Schmidt
nadporoč. Vandoni
Henrik Vessel
Schonta
Jos. Pagliaruzzi
Dirnböck
Spitra

Heymann
itn. itn.

Konceptni praktikant baron Sluga je bil le izmenjaje plesalec pri kotiljonu, sicer pa ni plesal. Nadporoč. Schwarz je kartal z g. feldmaršallajtnantom.

Gledališke predstave

torek, 15. novembra: *Robert*

četrtek, 17. " : *Schneider und Sanger* [*Pevec in krojač*], benefica gospe Ziegler

sobota, 19. " : *Montechi et Capuletti* [*Capuleti in Montegi*], opera

nedelja, 20. " : *Die beiden Nachtwandler* [*Dva mesečnika*]

1836/260

Ljubljana, 15. novembra 1836, torek

244.

Kazina je bila včeraj slabo obiskana. Zbralo se je le 13 gospa in 11 gospodičen, skupaj 24 dam; 13 jih je plesalo. Število moških v primerjavi z damami ni bilo izrazito višje. Gospod feldmaršallajtnant, g. predsednik, gospod polkovnik in nadporoč. Schwarz so odigrali partijo ombre. Plesalo se je do desete ure, sledila sta počitek in supé, nakar se je ples nadaljeval do dvanajste ure; do njih so se vsi razšli.

Gospod pl. Kreuzberg se je prejšnji teden čez Koroško vrnil z Dunaja; gospa soproga mu je šla naproti.

V mestu je tudi gospa pl. Jelačić in je bila včeraj v Kazini. Govorilo se je, da bo v Kazino prišla tudi gdč. Ehnes, kar se ni zgodilo. Menda ji je Pallavicino daroval briljantne uhane, nedvomno po predstavi prejšnji četrtek, ki si jo je ogledal. V četrtek, 17. t. m., bo Pallavicino odpotoval v Prago, na pot ga bo pospremila njegova mati, ki je prispela v Ljubljano.

Gospa grofica Hiacinta Lichtenberg je včeraj varno prišla v mesto.

Včeraj je bilo pri gospe grofici Welsersheim manjše družinsko praznovanje (za god g. grofa), ki so se ga udeležili gospa grofica Saurau, gospa baronica Pirquet in gospa Ant. Thurn z obema kontesama. V četrtek, 17. t. m., bodo uprizorili opereto *Pevec in krojač*, benefico gospe Ziegler.

V soboto, 19., naj bi izvedli opero *Capuleti in Montegi*.

V nedeljo, 20. t. m., bodo uprizorili *Dva mesečnika*.

Govori se, da bodo truplo kralja Karla X. iz Gorice preko Ljubljane prepeljali v Gradec in ga tam pokopali.

1836/261

Ljubljana, 16. novembra 1836, sredo

244.

Četudi je bila včerajšnja opera *Robert* namenjena le abonentom, je bruto prihodek znašal kar 120 gld konv. veljave. Parter in lože so bile polne, le loža g. feldmaršallajtnanta grofa Leiningena je bila prazna.

1836/262

Ljubljana, 17. novembra 1836, četrtek

245.

Včerajšnja soareja pri g. feldmaršallajtnantu grofu Leiningenu naj bi bila prav lepa in precej dobro obiskana. V sobah je bilo nekoliko pretoplo, sicer pa se je ob zvokih klavirja plesalo – nadporoč. Schwarz je bil predplesalec, poleg tega pa so igrali družabne igre. Ob desetih je bilo slišati ropot kočij, ki so odpeljale v različne smeri.

Ant. baron Codelli je danes zjutraj z gospo soprogo in bratom Karlom odpotoval v Trst.

Danes zjutraj je g. Pallavicino v spremstvu policijskega uslužbenca odšel v Prago, njegova mati je malo pred njim iz Ljubljane odpotovala v Milano.

V neki ozki pasaži, v katero so zdivjali preplašeni konji, je z zaboji naložen voz stisnil ali, bolje rečeno, zmečkal nekega hlapca, ki je bil na mestu mrtev. Nesrečnik je bil v službi pri nekem gostilničarju.

1836/263

Ljubljana, 18. novembra 1836, petek

246.

Za rajnim kraljem Karlom X. je na dvoru odrejeno žalovanje.

Danes je bilo na predsejmskem dnevu malo ljudi. Razlog je bržkone v odpovedi živinskega sejma zaradi živinske kuge.

Včeraj je bilo gledališče precej dobro obiskano. Gospodu Novaku so odobrili, da je bil z družino v loži.

1836/264

Ljubljana, 19. novembra 1836, sobota

247.

Jutri naj bi se gospa grofica Vajkard Auersperg vrnila z Dunaja.

1836/265

Ljubljana, 20. novembra 1836, nedelja

248.

Danes dopoldne ob 11. uri je gospod grof Jožef Auersperg odpotoval na Dunaj, kajti tudi njegova gospa soproga z Mokric se je menda danes podala na pot proti Dunaju.

Gospa grofica Vajkard Auersperg naj bi prišla šele jutri.

1836/266

Ljubljana, 21. novembra 1836, ponedeljek

249.

Gospod general pl. Pirquet se je včeraj z dunajskega potovanja vrnil v Ljubljano.

Jutri, v torek, se bo gospa grofica Hiacinta Lichtenberg odpeljala z g. baronom Leopoldom na Jablje in tam ostala do petka, prihodnji ponedeljek, 28. t. m., pa se bo spet vrnila v Črni Potok.

Gledališke predstave

od 21. do 27. novembra 1836

nedelja, 20.	<i>Die beiden Nachtwandler</i> [Dva mesečnika]
ponedeljek, 21.	<i>Robert der Teufel</i> [Robert vrag]
torek, 22.	<i>Der Hirsch. Die Gunst der Kleinen</i> [Jelen. Korist malih]
sreda	/
četrtek, 24.	<i>Montechi et Capuletti</i> [Capuleti in Montegi]
petek	/
sobota, 26.	<i>Fra Diavolo</i> (opera); benefica g. Kreuzerja
nedelja, 27.	<i>Sylphide, das Seefräulein</i> [Silfida, morska deklica]

Jutri, v soboto, 19. novembra, je na programu opera *Capuleti in Montegi*.

1836/267

Ljubljana, 22. novembra 1836, ponedeljek¹⁷

250.

Gospa grofica Auersperg (Vajkard) se je včeraj vrnila s potovanja na Dunaj.

Gospod gub. svetnik pl. Sicard pa še ni prišel v Ljubljano, vrnil naj bi se do petka.

1836/268

Vaša Ekscelenca!

Najvdaneje se Vam zahvaljujem, ker ste se milostljivo spomnili name in mi poslali lepo pečenko. Kljub temu si drznem, zaupajoč Vaši milostljivi dobrohotnosti in neomajni dobroti, Vašo Ekscelenco prositi, da bi mi blagovolili nameniti nekaj dodatne zaloge kolerabe za zimo. Bojim se namreč, da darovana koleraba ne bo obstala, deloma pa smo jo pri nas z velikim zadovoljstvom že pojedli. Zares Vas prav lepo prosim, da milostno odpustite mojo vsiljivost. Ne dvomim o milostljivosti Vaše Ekscelence, zelo pa me skrbi, da bi z zahtevami, ki jih na ta način izražam, izgubil Vašo naklonjenost. Zato Vas z velikim upanjem ponižno prosim za milostno privolitev. Blagovolite, Vaša Ekscelenca, sprejeti moje neomajno hvaležno spoštovanje, s katerim ostajam ponižno zvest do groba:

Vaši Ekscelenci!

Ljubljana, 22. novembra 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/269

Ljubljana, 24. novembra 1836, četrtek

251.

Včerajšnji družabni večer pri g. feldmaršallajtnantu grofu Leiningenu je bil dobro obiskan.

¹⁷ Napaka v dnevju; pravilno: torek.

Danes se baron Franc Lazarini seli s Češenika v mesto. Zdaj že lahko vstane iz postelje in hodi s pomočjo palice.

1836/270

Vaša Ekscelenca

Blagovolite milostno sprejeti mojo preponižno zahvalo za dobrotljivo pošiljko kolerabe in zagotovilo moje zavezanosti, ki sem Vam ga dolžan spričo Vaše velike milosti in dobrote.

Venomer si prizadevam, da bi bil vreden Vaše dobrohotnosti, in Vam bom vse do groba izkazoval globoko spoštovanje:

Vaši Ekscenci

Ljubljana, 24. novembra 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/271

Ljubljana, 26. novembra 1836, sobota

252.

Včeraj, v petek zvečer, so pri gospodu feldmaršallajtnantu grofu Leiningenu igrali družabne igre. Gospod gub. svetnik in policijski direktor Sicard se je ponoči z gospo soprogo vrnil z Dunaja.

1836/272

Ljubljana, 28. november 1836

Ljubljana, 28. novembra 1836, ponedeljek

253.

Včeraj je krožila govorica, da so te dni poskušali požgati sejemske hišice, zaradi česar naj bi aretirali okoli 10 mladeničev.

Včeraj popoldne sta v mesto prišla gospod grof in gospa grofica Rihard Blagaj, vendar bosta ostala le nekaj dni.

Danes zjutraj se je gospa grofica Hiacinta Lichtenberg vrnila v Črni Potok.

6. ali 7. decembra naj bi bila pri Nj. Ekscenci g. guvernerju prva soareja.

1836/273

Ljubljana, 29. novembra 1836, torek

254.

Včeraj je bila družba v Kazini precej številna. Za listek je bilo še vedno treba odšteti 10 kr. Dobitniki v prvi igri so bili:

Amba ... Glavniček za zalizke oziroma žepni glavniček v ovitku iz biserovine.

G. Julij pl. Fichtenau.

Terna ... Bela kavna skodelica iz porcelana, okrašena z zlatimi črtami in s šopkom vrtnic.

Gospod grof Anton Thurn.

Kvaterna ... Volnena potovalna torba na ključavnico z izvezenimi rožami;

Gospa grofica Vajkard Auersperg.

Činkvin ... Ovalno namizno ogledalo v okviru iz rumeno politiranega lesa, viseče na dveh

lesenih stebričkih in z zatičem spodaj.

Gospa pl. Klosenau.

Tombola ... Platiran aparat za pripravo 6 skodelic čaja, s špiritnim grelnikom.

Gospa Brandstetterjeva.

V drugi igri so bili dobitniki:

Amba ... Majhna lajna iz biserovine z oznako za biserovino.

3 igralci. Soproga uradnika Schütza.

Terna ... Mojstrsko izbrušena steklenica za čaj s steklenim zamaškom.

G. Leuzendorf.

Kvaterna ... Obtežilnik z jeklenim ročajem.

G. viceknjigovodja Riedl.

Činkvin ... Pisalo, okrašeno z violakom.

Trgovec g. Pachner.

Tombola ... Leseno dvojno držalo za pipo, črno politirano in okrašeno z violakom in zatičem spodaj.

G. grof Saurau.

G. knjigovodja Riedl in g. Leuzendorf sta si dobitka prostovoljno izmenjala.

Ob pol desetih se je tombola končala in družba se je razšla.

1836/274

Ljubljana, 30. novembra 1836, sreda

255.

Gospod grof Ig. Blagaj je včeraj z gospo soprogo in otroki za nekaj dni prišel v mesto.

Jutri, v četrtek, bodo izvedli opero *Robert*.

V soboto bo predstava v korist g. Seitlerja, uprizoriti nameravajo *Don Kihota*.

V nedeljo: *Der Eheteufel auf Reisen* [*Zakonski vrag na potovanjih*].

1836/275

Ljubljana, 1. decembra 1836, četrtek

št. 256.

Včerajšnja soareja pri gospodu feldmaršallajtnantu grofu Leiningenu je bila dobro obiskana.

Mladež se je ob klavirski glasbi zabavala z ugankami, recitacijami, rimami in podobnim. Starejše dame in gospodje so igrali karte.

V kratkem v Ljubljani pričakujejo barona Mladoto, ki bo s seboj pripeljal par konj, visokih okoli ali več kot 17 pesti.

1836/276

Ljubljana, 2. decembra 1836, petek

257.

Gospod polkovnik se je že v sredo zvečer vrnil iz Trsta.

Gospod grof Rihard Blagaj se je včeraj zjutraj skupaj z grofico odpeljal v Polhov Gradec.

Na današnjem koncertu v Hiši Nemškega viteškega reda bo nastopila gdč. Ehnes.

1836/277

Vaša Ekscelenca

Ker nimam svežih novic, Vas le najvdaneje prosim, da sprejmete moje spoštovanje. Jutri, v nedeljo, 4. t. m., se podajam na izlet na Krumperk; od tam se nameravam vrniti v torek, 6. t. m., opoldne. Medtem še naprej prosim za vašo milostljivost in Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem.

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 3. decembra 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/278

Vaša Ekscelenca!

Danes Vam bodo iz Ljubljane poročali spoštovani svojci. – S Krumperka sem se srečno vrnil in Vam najiskrenejše želim, da bi ostali dobrega zdravja in bi mi bili še naprej milostno naklonjeni. Medtem ko Njeni Ekscelenci milostljivi grofici ter milostljivi kontesi poljubljam roko, Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 6. decembra 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/279

Ljubljana, 7. decembra 1836, sreda

158.¹⁸

Širijo se govorice, da bodo Nj. Ekscelenco gospoda guvernerja premestili na mesto vicekanclerja na Dunaj, namesto njega pa naj bi bil tukaj imenovan gospod grof Welsperg. Govori se, da bo gospod grof Inzaghi imenovan na drugo službeno mesto, zato naj bi prišlo do te zamenjave.

Po novicah sodeč naj bi 9 regimentov znova odkorakalo v Italijo.

Vojni komisar baron Senger je prejšnjo soboto z družino prispel v Ljubljano. Odpotoval bo v Trst, kjer bo nastopil službo.

Gospod baron Buset se vsak dan vozi po mestu. Včeraj je bil menda pri grofu Welspergu in ga prosil za zaščito pred g. grofom Hohenwartom. Nedolgo tega je kameralnemu plačilnemu uradniku, izplačevalcu Schreyu, poslal svojo pokojninsko polo s prošnjo za predplačilo na račun pokojnine v višini 25 gld konv. veljave. Ko je izplačevalec Schrey polo odprl, je v njej našel bankovce v vrednosti 60 gld, brez dvoma še ostanek pokojnine iz prejšnjega meseca, za kar pa baron sploh ni več vedel! Poleg tega je g. baron pripovedoval g. grofu Rihardu Blagaju, da ima zdaj dovolj [!] denarja, ker mu je bilo odobreno odprodati fevdno posest v Trstu, in sicer s tretjinsko obremenitvijo, na osnovi česar g. baron prejme oziroma naj bi prejel 3000 gld konv. veljave.

Danes navsezgodaj, bilo je okoli devete ure, je bilo ponovno videti ekvipažo g. barona, ki se je peljala navzdol čez Novi trg.

¹⁸ Napaka v številčenju; pravilno: 258.

1836/280

Ljubljana, 8. decembra 1836, četrtek

259.

Gledališke predstave od 4. do 11. decembra

nedelja, 4. ... *Der Eheteufel auf Reisen* [*Zakonski vrag na potovanjih*]
 ponedeljek, 5. ... opera *Robert*
 torek, 6. ... *Don Quixotte* [*Don Kihot*] (benefica g. Seitlerja)
 sreda, 7. ... /
 četrtek, 8. ... *Garrick in Bristol* [*Garrick v Bristolu*] (spevoigra)
 petek, 9. ... /
 sobota, 10. ... prvo dejanje opere *Montechi* [*Montegi*], drugo in četrto dejanje opere *Robert*
 nedelja, 11. ... *Nina, die Wanderung nach einem Manne* [*Nina ali kako najti moža*]

V ponedeljek, 5. t. m., je bila družba v Kazini precej številna; kaže, da je za tombolo vse več zanimanja. – Listki so bili po 10 kr konv. veljave, število lističev ni bilo omejeno. V prvi igri so bili dobitniki:

Amba ... Lesena škatlica za posetnice s kovinsko vrhno ploskvijo in s pobarvanim lesom na drugi strani, vse pa povezujejo svileni križni trakovi.
 Soproga računskega svetnika Luschina za g. polkovnika barona Ratha.
 Terna ... Lesena škotska tobačnica s črnim karirastim vzorcem.
 Gdč. Karolina Tyssen za fiskalnega adjunkta g. dr. Hladnika.
 Kvaterna ... Jeklena pečatnica z novim mehanizmom na lesenem politiranem ogrodju.
 Deželnosodni avskultant Jož. Vessel.
 Činkvin ... Lesena šatulja za shranjevanje pisem s šestimi predali, črno lakirana in okrašena z zlatimi cvetlicami.
 Policijski višji komisar g. Suchanek.
 Tombola ... Posrebrren svečnik s porcelanastim senčnim zaslonom, na katerem je upodobljena pokrajina.
 Kontesa Helena Welsperg za gub. konceptnega kandidata barona Slugo.

V drugi igri:

Amba ... Kartonast copat z vtisnjeno podobo atlasa, s predalčkom ali predalčnikom za hranjenje šiviljskih potrebščin.
 Gospa pl. Jelačić.
 Terna ... Ravnilo iz jekla z intarzijami.
 Višji poštni nadzornik g. Lippert.
 Kvaterna ... dva bronasta svečnika novih oblik.
 Gospa pl. Jelačić.
 Činkvin ... Obtežilnik. Srebrno platiran konj na črnem marmorju.
 Baronesa Fani Schmidburg za barona Franca Lazarinija.
 Tombola ... Damska delovna košara iz lesa, obložena z zeleno tkanino iz tafta, s podstavkom iz rumenega politiranega lesa.
 G. kameralni svetnik Spaun.
 Po tej igri je mladež priredila še eno tombolo, kjer so bili dobitki sladkarije; kljub temu je bilo pred deseto vsega konec.

1836/281

Ljubljana, 9. decembra 1836, petek

260.

Iz Olomuca je prispela verodostojna novica o smrti podpolk. pl. Schmiela v noči s 3. na 4. tega m. Umrli še ni bil upokojen, temveč je sodil v sestavo regimenta Hohenlohe.

Sodeč po novicah mojega obveščevalca je bil feldmaršallajtnant vitez Cometti imenovan za drugega imetnika 54. regimenta Princ Emil Hessenski.

1836/282

Ljubljana, 10. decembra 1836, sobota

261.

Včeraj so pri gospodu feldmaršallajtnantu grofu Leiningenu igrali družabne igre, obisk je bil kar dober.

V četrtek je s hitro kočijo iz Gradca v Ljubljano prispel praporščak Gustav Egkh.

Soproga barona Elsnerja namerava v torek, 13. t. m., zapustiti Gradec in se odpraviti v Ljubljano.

Družina barona Sengerja je včeraj, v petek, odpotovala v Trst.

1836/283

Ljubljana, 11. decembra 1836, nedelja

št. 262.

Baron Rihard Lazarini hodi na obiske in se poslavlja ter namerava čez približno 8 dni odpotovati na Dunaj, saj je bila njegova premestitev v spodnjeavstr. kameralno pristojbinsko upravo na Dunaju odobrena, njegova poroka na Dunaju pa je predvidena za prvo polovico januarja. Teh nekaj dni, ko bo še na Kranjskem, bo preživel v krogu svoje družine na Boštanju.

Gledališke predstave od 11. do 18. decembra 1836

nedelja, 11. ... 1. dejanje iz opere *Montechi* [*Montegi*] ter 2. in 4. dejanje iz opere *Robert*

ponedeljek, 12. ... /

torek, 13. ... *Die Nachtwandlerin* [*Mesečnica*]

sreda, 14. ... /

četrtek, 15. ... *Die Nachtwandlerin* [*Mesečnica*] (benefica gdč. Fischer)

petek, 16. ... /

sobota, 17. ... *Garrick in Bristol* [*Garrick v Bristolu*]

nedelja, 18. ... *Nina, die Wanderung nach einem Manne* [*Nina ali kako najti moža*]

Včeraj, v soboto, je v mesto prispel gospod grof Barbo, jutri, v ponedeljek, pa v mestu pričakujejo še gospo soprogo in družino.

1836/284

Ljubljana, 12. decembra 1836, ponedeljek

263.

Baron Mladota je pred kratkim zaprosil za trimesečni dopust. Urediti namerava nakup posesti

Kosová Hora (nem. Amschelberg) v okrožju Beroun. Posest obsega podložno tržno mesto, 6 večinoma majhnih vasi, 3 individualna bivališča in majhno cerkev.

Danes zjutraj ob pol šestih je bilo čutiti silovit potresni sunek, ki ga je spremljalo močno hrumenje. Prvi potresni sunek naj bi bil že ob pol treh zjutraj, vendar mnogi niso čutili ne prvega ne drugega potresa.

Sodeč po novicah, ki jih je prinesel obveščevalec, je bil gospod major Miller iz regimenta Hohenlohe povišan v podpolk., stotnik Riera pa v majorja. Stotnik grof Coronini iz regimenta Hohenlohe je nastopil službo komornika pri Nj. ces. Visokosti nadvojvodi Francu Karlu.

Govori se, da je gospa baronica MacNeven v blagoslovljenem stanju.

Plača Carla barona Carla s tržaškega deželnega sodišča se je povišala na 900 gld konv. veljave.

Baron Buset je včeraj baje obiskal trgovca Nikolaja Recherja, ni dvoma, da zaradi denarja. Ni in ni hotel oditi, tako da so mu morali dati jesti. Toda baron je želel pri njih tudi prespati, zato so morali poskrbeti zanj in ga spraviti v njegovo stanovanje. Tudi danes naj bi g. baron spet delal kraval, zaradi česar razmišljajo, da bi ga razglasili za norega ali blaznega.

1836/285

Ljubljana, 13. decembra 1836, torek

264.

Včeraj je v mesto prispela gospa grofica Barbo z družino.

Včeraj se je pred začetkom druženja v Kazini manjša družba zbrala pri g. generalu pl. Pirquetu. Povabljene so bile družine grofa Welsperga, grofa Welsersheima in grofa Ant. Thurna, pa tudi g. grof Saurau z gospo soprogo.

Obisk Kazine je bil včeraj kar številen; prišlo je 45 dam; moški sicer še vedno pogosto zahajajo v Kazino, vendar obisk tombole v primerjavi s prejšnjimi leti upada. Listke so ponovno prodajali za 10 kr. V prvi igri so dobitke razdelili:

Amba ... Škatlica za sladkor iz rumeno politiranega lesa, z zaklepom.

Katastralni nadzornik gospod Rautner.

Terna ... Nitno vreteno iz rumeno politiranega lesa.

G. grof Ant. Thurn.

Kvaterna ... Črno politiran lesen bralni pult v obliki šatulje z zlatim okrasjem, 4 figurami na vrhnji ploskvi in predalom na dnu

G. podpolk. pl. Seppenburg! –

Činkvin ... Praušejev platiran kuhalnik za pripravo dveh skodelic kave s špiritnim grelnikom.

G. podpolk. pl. Seppenburg.

Tombola ... Majhna stoječa ura s platiranim ohišjem ter prav takšno številčnico in vzmetjo za navijanje na zadnji strani.

Soproga trgovca Pesjaka.

Dobitniki druge igre:

Amba ... Zgibalnik papirja iz biserovine v obliki pravega noža.

Višji poštni upravitelj g. Arlet.

Terna ... Majhen rokovnik v zlati vezavi, imenovan agenda, s trdimi platnicami, zgornjo iz medenine, spodnjo iz lepega politiranega lesa.

G. gub. prot. načelnik Bradač.

Kvaterna ... Prozorni termometer z ohišjem iz črno politiranega lesa z zlatim okrasjem.

G. baron Leopold Lichtenberg.

Činkvin ... Platirano pisalo na pripadajočem podstavku.

G. grof Saurau.

Tombola ... Velika namizna svetilka na gorilno olje v brončiranem okvirju. Zelo lep kos pohištva.

Soproga višjega carinskega nadzornika pl. Rieblerja.

Obe partiji sta se zaključili pred pol deseto. Mladež je nadaljevala s tombolo za sladke dobitke. Rezultati niso znani.

Govori se, da bodo na naslednji soareji pri g. grofu Leiningenu baronesa Fani Schmidburg, nadporoč. Schwarz in oskrbni pomočnik Dirnböck uprizorili Saphirjevo kratko predstavo *Das Schluß-Protocoll* [Zaključni protokol], a brez kostumov.

V drugi partiji tombole je g. Julij pl. Fichtenau povzročil nekaj zmede. Ker je zmotno mislil, da je imel tombolo, je zelo glasno zavpil »Tombola«, zato so mnogim iz rok popadali kozarci, izžrebane številke pa so morali še enkrat izklicati.

1836/286

Ljubljana, 15. decembra 1836, četrtek

265.

Soareja pri gospodu feldmaršallajtnantu grofu Leiningenu je bila zopet dobro obiskana. Uprizorili so dve kratki deli. Körnerjevo *Die Braut* [Nevesta] so izvedli baronesa Fani Schmidburg, nadporoč. Schwarz in preskrbovalni pomočnik Dirnböck, Castellijevo *Der Strauß* [Šopek] pa kontesa Pepi Welsersheim, nadporoč. Schwarz in podporoč. Gold. Sicer se je mladež zabavala z družabnimi igrami. Danes je gospa grofica Stubenberg priredila diné.

1836/287

Ljubljana, 16. decembra 1836, petek

266.

Gospod baron Leopold Lichtenberg je danes zjutraj odpotoval v Črni Potok in se namerava vrniti do petka, 23. t. m.

Gospa baronica Elsner naj bi jutri prispela iz Gradca v Ljubljano.

1836/288

Ljubljana, 17. decembra 1836, sobota

267.

Obisk v gledališču je bil v četrtek množičen. Ceni vstopnic so obiskovalci dodali še 60 gld konv. veljave v korist igralke, za katero so uprizorili benefično predstavo. Prihodek je v celoti znašal 136 gld konv. veljave.

Za prihodnji teden so na programu naslednje gledališke predstave:

nedelja, 18. decembra – *Nina, die Wanderung nach einem Manne* [*Nina ali kako najti moža*]
 ponedeljek, 19. " – *Robert* itn., opera
 torek, 20. " – *Die Nachtwandlerin* [*Mesečnica*] (benefica gdč. Ehnes)
 sreda, 21. " – *Der verkehrte Roman* [*Na glavo obrnjeni roman*]

Zatem bo gledališče do ponedeljka, 26. decembra, zaprto.

Včeraj, v petek, so pri g. grofu Leiningenu igrali družabne igre; pri Nj. Ekscelenci g. guvernerju se je zbralo manjše število povabljenih.

1836/289

Vaša Ekscelenca

Prenesti Vam želim prošnjo kustosa Kazine, ki mora v skladu s pravili vse časopise iztekajočega se leta vezati v knjigo. Vašo Ekscelenco v ta namen prosi, če bi hoteli vrniti časopise, ki so jih Vaša Ekscelenca prejeli od prvega meseca t. l. Nato bi celoten vezani letnik dobili nazaj v branje, če Vaša Ekscelenca to želijo. Priporočam se za vašo milostljivost, Vam večkrat poljubljam roko ter Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 17. decembra 1836

prepokorni Franz, stotnik

1836/290

Vaša Ekscelenca!

Blagovolite milostno, da Vam ob Vašem slabem počutju izrazim iskreno globoko skrb in sočutje s srčno željo za skorajšnje okrevanje. Te dni sem zelo žalosten, saj sem izvedel za Vaše slabo počutje, pri čemer nisem dobil podrobnejših pojasnil o Vašem zdravstvenem stanju. Hotel sem se že podati v Dol, a si tega nisem upal storiti, ker me je skrbelo, da bi bilo to do Vas neprizanesljivo. V moji naklonjenosti do Vas me bo nadvse osrečilo in razveselilo, če bom prejel sporočilo o Vašem boljšem počutju. Močno si želim, da bi se lahko Vaša Ekscelenca skupaj z Vašimi bližnjimi venomer veselila dobrega zdravja. Njeni Ekscelenci premilostljivi gospe grofici in milostljivi kontesi poljubljam roko in še naprej prosim za Vašo dobrohotno naklonjenost ter Vam ponovno želim čimprejšnje popolno okrevanje. Pozdravljam Vas z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci!

Ljubljana, 17. decembra 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/291

Ljubljana, 18. decembra 1836, nedelja

št. 268.

Z današnjo hitro kočijo so na Dunaj odpotovali baron Rihard Lazarini, stotnik Glöser iz regimenta Hohenlohe in gospa pl. Jelačić.

1836/292

Ljubljana, 20. decembra 1836

269.

Gospa baronica Elsner in njena hči, gospodična Henrieta, sta v soboto popoldne po 2. uri prispeli iz Gradca.

Včeraj je bila tombola v Kazini zelo slabo obiskana. Zbralo se je le 26 dam, ki jih lahko vse po vrsti imenujem. Iz višjega stanu sta bili navzoči zgolj gospa grofica Vajkard Auersperg in gospa grofica Anton Thurn, s katero so prišle še kontese Welsperg. Gospa grofica Welsperg je bila v gledališču. Z gospo grofico Thurn je prišla v Kazino gospa grofica Rechbach, a je takoj po prvi igri z g. grofom Welspergom odšla iz Kazine v gledališče. Listke so spet delili po 10 kr konv. veljave, omejitve ni bilo. Dobitniki prve igre:

Amba ... Črno polirana lesena fidibusna čaša, okrašena z violakom.

G. deželni viceknjigovodja Riedl.

Terna ... Dva lično izdelana svečnika iz litega železa z rumenim kovinskim okrasjem.

Dva igralca. G. Konstantin Wurzbach.

Kvaterna ... Majhen termometer z ohišjem iz biserne matice, na katerega je pritrjen obroček za obešanje, z majhno mojstrsko brušeno steklenico, ki jo ovija bronasta kača, na hrbtni strani ter z majhnim zatičem na podstavku.

G. dr. Zhuber.

Činkvin ... Pisalni pribor iz litega železa.

Soproga računskega svetnika Luschina za gospoda grofa Benedikta Auersperga.

Tombola ... Čajni servis v lila barvi, sestavljen iz čajnika, vrčka za mleko, skodelice za sladkor s pokrovom in 12 skodelic iz angleške lončenine.

G. katedralni svetnik Spaun za gospo grofico Rihard Blagaj.

V drugi igri:

Amba ... Rokovnik za vse dni v letu, imenovan agenda, z zlato obrezo in s platnicami iz stiskanega usnja.

G. Seemann, poslovodja pri g. Nikol. Recherju.

Terna ... Rumeno in rdeče obarvana čaša s pozlato.

G. poročnik pl. Gold.

Kvaterna ... Platiran mali svečnik z gasilnikom in utrinjačem iz jekla.

Kontesa Pepi Welsersheim za g. gub. prot. načelnika Bradača ... Zadnjeimenovana gospoda sta si dobitka prostovoljno izmenjala.

Činkvin ... Marmoriran vžigalnik po zadnji modi.

Gospa grofica Vajkard Auersperg.

Tombola ... Biserni namizni prt iz lahke bele tkanine, potiskan s pisanimi cvetličnimi girlandami in s šopkom na sredini.

Kontesa Helena Welsperg za g. poroč. Aleksandra pl. Thurna.

Ob devetih sta se igri končali, sledila je še tombola, v kateri so se potegovali za sladkarije in hrano, ki je trem zmagovalcem prinesla četrto kopuna s kislim zeljem, par klobas s krompirjem in par klobas s kislim zeljem.

Naslednje druženje v Kazini bo v sredo, 28. t. m., kajti soarejo pri Nj. Ekscelenci g. guvernerju,

ki je bila predvidena za ta dan, so prestavili na novoletni večer; prihodnji ponedeljek je namenjen obisku gledališča, ki je bilo zdaj nekaj časa zaprto.

1836/293

Ljubljana, 21. december 1836

Ljubljana, 21. decembra 1836, sredo

270.

Gospod grof Ant. Auersperg s Šrajbarskega turna je v Ljubljani.

O nevesti Vam bodo pripovedovali spoštovani svojci.

Igralki, v korist katere so včeraj na oder postavili predstavo, je pripadel njen delež zaslužka v višini 260 glđ konv. veljave. Gdč. Ehnes je moral biti dolg aplavz in izjemno navdušenje ljubljanskega gledalstva gotovo v veliko zadošččenje.

1836/294

Ljubljana, 21. december 1836 II

Vaša Ekscelenca

Ne morem Vam povedati, kako me je razveselilo sporočilo Njene Ekscelence milostljive grofice, da so Vaša Ekscelenca že bolje in da je kataralno vnetje popustilo. Novica o Vaši bolezni me je namreč zelo razžalostila, saj Vaši Ekscelenci vedno želim obilo zdravja. Prosim Vas, poskrbite, da se bolezen ne ponovi in da res popolnoma okrevate. Še naprej prosim za milostljivo dobrohotnost in Vas pozdravljam z vsem spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 21. decembra 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik

1836/295

Ljubljana, 22. december 1836

Ljubljana, 22. decembra 1836, četrtek

271.

Včeraj je bila soareja pri Nj. Ekscelenci gospodu guvernerju precej dobro obiskana. Mladež se je zabavala z različnimi igrami.

1836/296

Ljubljana, 23. decembra 1836, petek

271.

Včeraj, v četrtek, so pri g. gubernialnem svetniku Sicardu igrali družabne igre. Povabljenih je bilo okoli 30 oseb.

Govori se, da je gdč. Ehnes po njeni benefični predstavi v dar dobila več prstanov, uhanov, prsnih igel, zapestnic in zlatih verižic.

1836/297

Ljubljana, 24. decembra 1836, sobota

272.

Grof Ant. Auersperg je odpotoval na Šrajbarski turn; gospod baron Ant.¹⁹ Lichtenberg se je včeraj vrnil iz Črnega Potoka.

V ponedeljek bodo v tukajšnjem gledališču uprizorili *Mesečnico*, v torek pa opero *Robert* itn.

1836/298

Ljubljana, 26. decembra 1836, ponedeljek

273.

Na včerajšnjem druženju pri g. grafu Welspergu je bilo zelo veliko ljudi. Med povabljenimi je bila tudi gdč. Ehnes. S konteso Matildo Welsperg je zapela duet iz opere *Norma*, nato še sama arijo iz *Norme*, pozneje pa je nastopila baronesa Fani Schmidburg z arijo iz *Mesečnice!* Ta teden, kot kaže, ne bo operne predstave, saj sta oba pevca, Kreuzer in Leitner, hripava.

Zdaj je tudi že uradno potrjeno, da bo g. major pl. Miller postal podpolk. in stot. Riera major v regimentu Hohenlohe. Slednji odhaja k 3. bataljonu v Novo mesto, g. major Sühnl pa bo od tam prišel v Ljubljano.

Danes, v ponedeljek, so bili v cerkvi prvi oklici pred poroko g. barona Riharda Lazarinija.

1836/299

Ljubljana, 27. decembra 1836, torek

274.

Ko smo se danes zjutraj zbudili, so bile strehe prekrite s snegom, snežilo je od ranega jutra, potem ko je oba praznična dneva večinoma deževalo. Šele opoldne se je vreme spremenilo, a je po 4. uri popoldne spet začelo snežiti.

Baron Vincenc Schweiger je z g. bratom Edvardom prišel v Ljubljano – slednji namerava z gospo soprogo v Ljubljani ostati čez zimo, a gospa soproga še ni prispela v mesto.

Na Dunaju se je neka gospodična Arbter hotela utopiti v Donavi. Iz vode so jo potegnili živo, a je nekaj dni zatem zaradi podhladitve umrla.

1836/300

Ljubljana, 28. decembra 1836, sreda

275.

V Ljubljani je grof Nugent, sin gospoda feldmaršallajtnanta in vojaškega poveljnika v Trstu, ki služi kot nadporočnik v očetovem regimentu. Govori se, da ima namen presedlati v regiment Hohenlohe.

V gledališču zdaj potekajo vaje za uprizoritev opere *Der Schwur* [*Prisega*].

Novoletna soareja pri Nj. Eksc. g. guvernerju bo v nedeljo, 1. januarja.

Danes je zmrzovalo. – Včeraj je bil v Kazini društveni občni zbor; treba je bilo izvoliti nove

¹⁹ Tu se je Franz zmotil – pravilno je Leopold.

predstavnik, kajti odstopili so g. baron Franc Lazarini, baron MacNeven, župan Hradecky in apelacijski svetnik Čop, g. Bradač pa je izstopil iz odbora. Rezultati novih volitev so v prilogi.

Srčno želim, da so se Nj. Ekscelenca že povsem otresli katarja.

1836/301

Ljubljana, 29. decembra 1836, četrtek

276.

Včeraj je bila tombola zelo dobro obiskana. V družbo je bila vpeljana tudi gdč. Ehnes z njeno materjo. Tombolske lističe so, kot vedno, prodajali po 10 kr.

V prvi igri so bili dobitniki:

Amba ... Pahljača iz papirja s koledarskimi meseci. Soproga mladega Recherja.

Terna ... 1) Almanah za leto 1837, poklon gospem pl. Castelli.

Trgovec Dolcher.

2) Ročni zvonec iz litega železa, zares lep.

G. nadporoč. adjutant Schwarz.

Kvaterna ... 1) Obtežilnik iz litega železa v obliki kleččega genija, ki v iztegnjenih rokah drži daritveno posodo, pod katero je špiritni gorilnik.

Soproga trgovca Aichholzerja.

2) Listnica za vizitke s platnicami, prva ima rumeno kovinsko okrasje, druga je iz rjavo politiranega lesa.

Gospodična hči deželnega knjigovodje Kumarja.

Činkvin ... Platirana lepa svečnika z vtisnjenim okrasjem.

Gospa grofica Vajkard Auersperg.

Tombola ... Nočna ura s številčnico iz mlečnega stekla z oznakami za cele in četrte ure, z nastavkom za luč na hrbtni strani okvirja.

Soproga računskega svetnika Luschina za gospoda, ki jo je počastil z dobitkom.

V drugi igri:

Amba ... Miniaturna beležnica na držalu, v katero so dame vpisovale plesni red, z rumeno sponko za pripenjanje na prepasnico.

Soproga trgovca Aichholzerja.

Terna ... 1) Šivalni pribor v etuiju iz stiskanega srebra; v njem so igelnica, škarje, naprstnik in luknjač.

Soproga g. gub. tajnika Brandstetterja.

2) Listnica velikosti polovične pole s platnicami iz stiskanega safianskega usnja.

Gdč. Ehnes z listkom gospoda, ki jo je počastil tudi z dobitkom.

Kvaterna ... Žepna spominska knjiga za leto 1837.

Dr. prava Legat.

Činkvin ... 1) Pipa iz morske pene s cevko in ustnikom v usnjenem ovitku.

Kontesa Helena Welsperg za poroč. Aleks. grofa Thurna.

2) Delovna košara oziroma šatulja na ogrodju iz črno politiranega lesa z zlatim okrasjem.

Deželni podknjigovodja g. Riedl.

Tombola ... Namizna oziroma sobna svetilka na ogrodju iz litega železa z rumenim okrasjem.

Gospodična Jožefa Steinbauer, rejenka gospe pl. Brandstetter.

Nazadnje si je mladež omislila še tombolo za sladke dobitke oziroma hrano. Rezultati niso znani. Gdč. Ehnés in njena mati sta družbo zapustili v spremstvu g. Bradača. Vsi trije omenjeni so včeraj obedovali pri g. dvornem svetniku grofu Welspergu.

Naslednja in zadnja tombola pred začetkom plesnih zabav bo prihodnji ponedeljek, 2. januarja. Nenadoma se je povečalo zanimanje za nakup in prodajo mnogih hiš na osrednjem trgu. Večinoma gre za mlade trgovce, ki iščejo ugodne lokacije za svoje trgovine, četudi bo le eden plačal kupnino z gotovino, vsi ostali pa kupujejo na kredit:

1. Hišo gospe Zach, v kateri stanuje pl. družina Klosenau, je kupil mlajši Heimann (Gustav) za 23.000 gld konv. veljave.
2. Hišo Jož. Luckmanna pri Aichholzerjevi hiši sta kupila brata Schantel za 19.200 gld konv. veljave.
3. Hišo vdove Alton je kupil lehtar in svečar Homann za 24.000 gld konv. veljave.
4. Kandutsch, svak dr. Kogla, je prodal svojo hišo za 14.000 gld konv. veljave nekemu trgovcu Souvanu, ki je do sedaj vodil Dežmanovo trgovino v Špitalski ulici.
5. Pek Podržaj je svojo hišo za 19.500 gld konv. veljave prepustil trgovcema Segerju in Wallandu.
6. Gospod Azula je hišo v Špitalski ulici (Švicarska kavarna) prodal trgovcu Schreyerju za 32.000 gld konv. veljave.

Danes je novoletna avdiencia pri Nj. Ekscelenci g. guvernerju.

1836/302

Ljubljana, 30. decembra 1836, petek

277.

Včeraj, v četrtek, je bilo na prednovoletni avdienci pri gospodu guvernerju zelo veliko ljudi. Družina barona Ant. Schweigerja je v Ljubljani. Huzar baron Karel je tu na dopustu. Nadporoč. grofa Nugenta so včeraj predstavili v guvernerjevi hiši. Visok je – kot nadporoč. Schwarz – in govori le francosko.

1836/303

Vaša Ekscelenca!

Ob prehodu v novo leto blagovolite milostno sprejeti izraz mojega globokega spoštovanja, moja globoko hvaležna in najiskrenejša srčna želja je, da Vašo Ekscelenco v prihodnjem letu in še veliko let Božja previdnost ohrani človeštvu pri najboljšem trajnem zdravju in dobrem počutju ter Vam in spoštovani družini nameni vedno le vse najboljše. Nadejam se, da bom smel biti še naprej deležen Vaše dobrohotnosti ter Njeni Ekscelenci milostljivi grofici in milostljivi kontesi poljubljam roko ter Vam ponovno želim, da Bog ohrani Vašo Ekscelenco še na mnoga leta. Pozdravljam Vas z nadvse globokim spoštovanjem:

Vaši Ekscelenci

Ljubljana, 31. decembra 1836

prepokorno najhvaležnejši Franz, stotnik